اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۶ آذر ۱۴۰۱
• ۱۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
• ۷ دسامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۳۴ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۱۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ورود فناوری‌های نوین به حوزه معدن

کنفرانس بین‌المللی بررسی صنعت فولاد و مواد اولیه پلنکس با حضور مدیران، متخصصان و کارشناسان صنعت فولاد کشور در مرکز همایش‌های بین‌المللی کیش آغاز به کار کرد.

در این کنفرانس بین‌المللی، چشم‌انداز صنعت فولاد و نحوه تامین مواد اولیه مورد نیاز این صنعت مورد بحث و بررسی قرار گرفت. طبق برنامه‌ریزی در میزگرد تخصصی این کنفرانس وضعیت زنجیره فولاد در مقایسه با رقبای جهانی مورد بررسی قرار می‌گیرد. به گزارش صمت، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در دومین همایش پلنکس تاکید کرد: برای دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد باید در حوزه زیرساخت‌های مورد نیاز ۸ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شود. اردشیر سعد محمدی خاطرنشان کرد: هزینه‌های حمل‌ونقل و جابه‌جایی مواد اولیه و صادرات در کشور ما گران است و باید با تکمیل زیرساخت‌های حمل‌ونقل به دنبال کاهش هزینه‌ها در این بخش باشیم.

۲

تحولات بازار مسکن در فصل پاییز بررسی شد

تیر تورم بر سیبل بازار ملک

همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، نرخ ملک در آبان صعودی بوده و رشد چشمگیری را ثبت کرده، همچنین در این ماه رونقی نسبی در بازار مسکن اتفاق افتاد که به‌نظر می‌رسد این رونق در سایه چشم‌انداز تورمی، ایجاد شده باشد. براساس تازه‌ترین گزارش بانک مرکزی از تحولات بازار مسکن، در آبان، هر مترمربع واحد مسکونی در شهر تهران، با قیمتی حدود ۴۶ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان خریدوفروش شده که نسبت به مهر رشد ۶.۷ درصدی را نشان می‌دهد. ثبت این رقم به‌معنای افزایش ۴۶ درصدی متوسط نرخ مسکن در مقایسه با آبان سال گذشته است. در حالی تورم ملک در ماه هشتم امسال به ۴۶ درصد رسیده که تورم عمومی آبان نیز ۴۴ درصد بوده، بدین ترتیب بازار ملک در آبان از تورم نیز پیشی گرفته است.

براساس همین گزارش، بازار اجاره‌بها به‌تبع نرخ مسکن، متورم و افزایشی بوده است؛ به‌نحوی که باوجود خواب پاییزه جابه‌جایی‌ها در بازار ملک، نرخ اجاره در شهر تهران نسبت به آبان سال قبل ۳۹.۸ درصد رشد کرده است؛ این شاخص درباره کل مناطق شهری نیز رشد ۴۵ درصدی را نسبت به ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

۱۰

عکس: آیدا فریدی

پوشاک، گرفتار در اماواگرهای تامین مواد اولیه

انجماد در فصل طلایی

۴-۸-۹-۱۵

سرمقاله

نقص کیفیت پاشنه آشیل تولید است

۲

گفت‌وگو

دولت دستش را از جیب بانک‌ها خارج کند

۴

گزارش‌های روز

گام برداشتن در تاریکی

۶

مسئولان، استارت‌آپ‌های دانشجویی را جدی بگیرند

کوچک اما سازنده

این روزها راه‌اندازی یک استارت‌آپ بسیار پرهزینه است که شاید از توان دانشجویی که تنها داشته‌اش علم است، خارج باشد؛ مگر اینکه چشمداشت مالی نداشته و از توان مالی بالایی هم برخوردار باشد. علاوه بر این راه‌اندازی یک استارت‌آپ به زیرساخت بسیار قوی نیاز دارد که تامین آن هم یک فرآیند بسیار زمانبر است و شاید ۵ سال طول بکشد.

شواهد حاکی از آن است که اگر استارت‌آپ‌ها دانشجویی باشند، کمتر در معرض حمایت قرار می‌گیرند و جذب سرمایه‌گذار و همچنین کسب مجوز، زمان بسیاری از دانشجو می‌گیرد، به‌علاوه اینکه در نهایت بخش عمده سود را هم خود سرمایه‌گذاران برمی‌دارند، به‌صورتی که در عمل به شخص یا تیم ایده‌پرداز سودی تعلق نمی‌گیرد.

صمت در این گزارش به‌مناسبت روز دانشجو به چالش‌های استارت‌آپ‌های دانشجویی و موانع رشد آنها پرداخته است.

۱۲

جناب آقای مهندس مجید گلشنی

با کمال مسرت و افتخار انتصاب جنابعالی به‌عنوان **ریاست محترم سازمان صنعت، معدن تجارت استان زنجان** را که نماد بارزی از درایت، لیاقت و توانمندی شما می‌باشد را تبریک عرض می‌نمائیم. امید است در سایه الطاف الهی در پیشبرد اهداف عالی موفق و سربلند باشید.

از طرف شرکت صانع روی زنجان

جناب آقای مهندس مجید گلشنی

با اهدای نیکوترین تحیات، انتصاب شایسته جنابعالی به‌عنوان **ریاست محترم سازمان صنعت، معدن تجارت استان زنجان** را به شما تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم. امیدوارم در سایه ایزد منان با بهره‌گیری از توانمندی‌ها و تجارب خود و مجموعه نیروهای آن شرکت در اعتلای آرمان‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران موفق و سربلند باشید.

مجتمع کاغذسازی راشا کاسپین ایرانیان

جناب آقای مهندس ناصر فغفوری

مراتب قدردانی خود را از بذل تلاش‌های مجدانه جنابعالی در راه خدمتگزاری به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران ابراز نموده و از تمامی زحمات ساعی بی‌شائبه جنابعالی به خاطر همکاری صادقانه کمال تشکر را می‌نماییم یقیناً توسعه و پیشرفت کشور عزیزمان ایران مرهون تلاش بی‌دریغ شما عزیزان است که همواره جهت تعالی و ارتقای کشور قدم برداشته و خدمتگزاری را افتخار بزرگ و پاسخگویی را وظیفه مهم برای خویشتن می دانید؛ قدردان همت والایتان هستیم.

مجتمع کاغذسازی راشا کاسپین ایرانیان

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی مناقصه گران

مناقصه شماره م.ع.پ/۱۴۰۱/۰۳۳ شماره سامانه دولت (ستاد) ۲۰۰۱۰۹۱۶۴۵۰۰۰۱۱۵

نوبت اول

شرکت پایانه های نفتی ایران (سهامی خاص) در نظر دارد انجام خدمات موضوع مناقصه را با در نظر گرفتن شرایط کلی ذیل و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) ،به صورت فراخوان عمومی ارزیابی کیفی مناقصه گران به مناقصه گر واجد شرایط واگذار نماید:

الف) کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا تهیه فهرست مناقصه گران دارای صلاحیت ، ارسال درخواست پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www. setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند. خاطر نشان می سازد به موجب بخشنامه وزارت صمت، امکان ثبت نام برخط رایگان در این سامانه جهت کلیه مناقصه گران فراهم می باشد.

شماره تماس سامانه ستاد در تهران جهت انجام مراحل عضویت در سامانه ۰۲۱۱۴۵۶ و اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام در سایر استان ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت نام/ پروفایل تامین کننده/مناقصه گر" موجود است.

ب) نوع فراخوان : مناقصه عمومی توأم با ارزیابی کیفی جهت انتخاب مناقصه گر واجد شرایط به منظور انجام خدمات موضوع مناقصه/ یک مرحله ای

ج) نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار : تهران- خیابان پاسداران بالاتر از برج سفید – خیابان شهید حجت‌سوری (نیستان هفتم) پلاک ۱۱ – شرکت پایانه‌های نفتی ایران (سهامی خاص)

د) موضوع مناقصه: انجام خدمات حجمی راهبری و نگهداری شناور های شرکت پایانه‌های نفتی ایران در خارگ ، عسلویه ، بندر ماهشهر و سایر بنادر خلیج فارس، دریای عمان و دریای آزاد

ه) شرح مختصر خدمات: انجام خدمات ملوانی و روغنکاری و نگهداری روزانه عرشه و ماشین آلات یدک کش ها ، انجام خدمات ناخدایی و مهندسی یدک کش ها ،انجام خدمات ملوانی ونگهبانی روزانه عرشه و ماشین آلات قایق های بندگیر/راهنمابر ،انجام خدمات فنی و کارگاهی درکارگاه عملیات دریایی، انجام خدمات بندگیری، انجام خدمات غواصی ، انجام خدمات دفتری و اسنادی ،تامین و تجهیز محل اسکان ، ایاب وذهاب ، تامین ، طبخ و توزیع چهار وعده غذا، تامین فودرو و تامین کالا و موارد مورد نیاز.

و) نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار،تضمین انجام تعهدات و حسن انجام کار: ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۵۰۴۹۷۳۶۹۵۲۳ ریال حسب آئین نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیئت محترم وزیران و همچنین تضمین انجام تعهدات در صورت برنده شدن به میزان ده درصد نرخ پیشنهادی برنده مناقصه؛ ضمناً تضامین صادره می‌بایست مطابق فرمت‌های نمونه پیوست آئین‌نامه مذکور ارائه گردد؛ لذا این شرکت از پذیرش تضامینی که فاقد شرایط فوق باشد معذور بوده و هیچگونه مسئولیت و تعهدی در این خصوص، نخواهد داشت. همچنین از هر صورت وضعیت مناقصه گر برنده ده درصد تحت عنوان تضمین حسن انجام کار کسر می گردد.

تبصره: براساس تبصره۳ ماده۲۵ آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات به شماره ۱۴۱۶۰۲/ت ۴۶۵۱۳ هـ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ هیات محترم وزیران ،شرکت و موسسات دانش بنیان برای ارائه و فروش محصولات و خدمات دانش بنیان خود در مناقصات دولتی مشمول تخفیف ۵۰٪ (پنجاه درصد) در مبلغ سپرده فرایند ارجاع کار می گردند.

ز) محل ، مدت زمان اجرای خدمات و برآورد مناقصه گزار :محل اجرای خدمات جزیره خارگ ، عسلویه ، بندر ماهشهر وسایر بنادر خلیج فارس ، دریای عمان و دریای آزاد و مدت انجام خدمات ۲۴ ماه شمسی و برآورد مناقصه گزار مبلغ ۲۴۴۹۲۳۶۹۵۲۳۰۱ (دو هزار و چهارصد و چهل و نه میلیارد و دویست وسی و شش میلیون و نهصد و پنجاه و دو هزار وسیصد و یک)ریال می‌باشد.

ح) گواهی ها، مجوز ها ومدارک مورد نیاز :

۱ – ارائه گواهینامه مصدق تایید صلاحیت معتبر از وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی در خصوص کد (۲) تعمیر و نگهداری ، کد (۳) امور آشپزخانه و رستوران و کد (۴) خدمات عمومی

۲ – ارائه گواهینامه تأیید صلاحیت پیمانکاری از نظر ایمنی از وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی

۳ – ارایه صورتهای مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی و یا اعضای جامعه حسابداران رسمی

۴ – دارا بودن شخصیت حقوقی.

۵ – ارائه شناسه ملی حسب ماده ۱۶ آیین نامه اختصاص شناسه ملی به کلیه اشخاص حقوقی ایرانی.

۶ – ارائه تصویر مصدق کد اقتصادی شرکت و کد ملی صاحبان مجاز امضا

ط) مدت اعتبار پیشنهاد : مدت اعتبار پیشنهاد از تاریخ ارایه پیشنهاد مالی به مدت ۱۸۰ روز می باشد.

ک) زمان ،مهلت و نشانی دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

۱ – با عنایت به ابلاغیه شماره ۱/۴۰۹۳۵ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۱ دبیر محترم کارگروه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) و تاکید موکد بر الزام بکارگیری اعضای الکترونیکی اسناد پاکت های (ب) و (ج) و عدم پذیرش نسخ فیزیکی واسناد فاقد امضای الکترونیکی (دارای مهرگرم) ، کلیه مناقصه گران موظف می باشند تمامی اسناد پاکت های (ب) و(ج) مناقصه را با امضاء الکترونیکی ودر موعد مقرر در اسناد مناقصه از طریق سیستم سامانه ستاد بارگذاری نمایند در غیر اینصورت مناقصه گزار از پذیرش نسخه فیزیکی اسناد پیش گفته معذور خواهد بود.

۲ – کلیه مناقصه گران واجد شرایط می توانند به مدت ۷ روز از زمان درج آگهی نوبت دوم نسبت به دریافت اسناد و معیارها و جداول ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام و ظرف مهلت ۱۴ روز پس از انقضای مهلت دریافت اسناد، ضمن تکمیل، مهر و امضای آن ها و الصاق مستندات مربوطه به همراه سایر اسناد، مدارک و گواهینامه های ذکرشده در آگهی نسبت به تغذیه اسناد پیش گفته درسامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام نمایند.

همچنین مناقصه گران می‌توانند جهت رویت آگهی به سایت‌های WWW.SHANA.IR ، HTTP://IETS.MPORG.IR و WWW.IOTCO.IR مراجعه نمایند.

۳ – مناقصه گزار در رد و یا قبول مدارک در تمام مراحل مطابق قانون برگزاری مناقصات و آیین نامه های اجرایی آن مختار خواهد بود.

شناسه آگهی: ۱۴۲۱۴۴۱

روابط عمومی

آگهی مناقصه ۱/۱۶۲۰ق

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر در نظر دارد " تعمیر دیزل ژنراتور Perkins 4000 مگا مدول کوثر شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر" را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان می توانند جهت دریافت اسناد مناقصه از طریق:

- سایت اینترنتی شرکت به آدرس WWW.GISCO.COM بخش مزایده ها و مناقصه ها اقدام نمایند.
- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره های ۰۳۴-۲۱۸۸۱۹۷۶۷۰۴ داخلی ۲۱۲ و ۰۹۱۳۳۹۱۹۱۱۰ به نام آقای قاسمی در روزهای شنبه الی چهارشنبه در ساعات اداری ۸ تا ۱۵: ۱۶ تماس حاصل فرمائید.
- مناقصه حاضر به صورت دو مرحله ای می باشد. بنابراین نحوه ارسال پاکات مناقصه به ترتیب ذیل می باشد:

مناقصه گران در ابتدا می بایست پاکت "الف" و "ب" را شامل ضمانت نامه و پیشنهاد فنی خود را در زمان و محل مقرر تحویل نمایند. پیشنهاد فنی ارائه شده توسط واحد مهندسی بررسی شده و پس از تایید، نحوه ارائه پیشنهاد مالی پاکت "ج" اطلاع رسانی خواهد گردید.

تحویل مدارک:

تهران، میدان ارژانتین، خیابان الوند، خیابان سی و یکم غربی، پلاک ۲۲، شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر، واحد بازرگانی جناب آقای قاسمی با شماره تماس ۰۹۱۳۳۹۱۹۱۱۰ تحویل فرمایید.

آخرین مهلت ارسال مدارک مرحله اول : ۱۴۰۱/۰۹/۲۶

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر
معاونت بازرگانی

سرمقاله

نقص کیفیت پاشنه آشیل تولید است

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

کیفیت به‌معنی پاسخگویی به درخواست‌های منطقی مشتریان است. از این حیث تولید محصول مبتنی بر دانش و باکیفیت، مشتریان را به خرید محصول ترغیب و تشویق می‌کند. البته دوام و مرغوبیت کالا، برخورد مطلوب در فروش، حمل و تحویل مناسب و خدمات پس از فروش گسترده، موجب توسعه فروش خواهد شد.

کیفیت، پاشنه آشیل تولید است و یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازهایی است که منجر به بقا و دوام تولیدکنندگان، بنگاه‌های اقتصادی و موسسات بازرگانی شده و رقابت‌پذیری را در بازار جهانی تضمین می‌کند. مهم‌ترین مسئله‌ای که باعث عدم حضور بسیاری از موسسات بازرگانی و کشورها در بازار جهانی شده و رقابت آنها در این بازارها را سخت و تا حدودی غیرممکن کرده، فقدان ویژگی‌های کیفی در محصولات تولیدی است. همچنین گسترش تجارت جهانی، تغییرات سریع در الگوی مصرف و تقاضا، انقلاب در فناوری اطلاعات و همچنین افزایش رقبای محلی و بین‌المللی، مفهوم رقابت‌پذیری را از اهمیت ویژه‌ای برخوردار کرده است. بنابراین ارتقای کیفیت تولیدات یا خدمات در راستای مشتری‌مداری، موجب تقویت برند و ارتقای جایگاه اجتماعی سازمان و بنگاه تولیدی خواهد شد.

بدون تردید صنعت هر کشور، نقش مهمی در رشد، رفاه، وضعیت اقتصادی و آسایش مردم ایفا می‌کند. در واقع برای حضور موفق و موثر در بازار رقابتی منطقه‌ای و جهانی، همواره استفاده بهینه از تمامی امکانات و بهره‌برداری مناسب از منابع جدید برای تولید، ارائه خدمات مطلوب و با کیفیت مناسب براساس رضایتمندی و خشنودی مشتری حائزاهمیت است.

سازمان‌هایی که با هدف تولید کالا و خدمات ایجاد شده باشند، ملزم به تولید کالای باکیفیت و جلب رضایت مشتری هستند. مشتری‌مداری در بازار رقابت برای بقا و در نهایت افزایش تولید کالا و خدمات و سودآوری بیشتر اجتناب‌ناپذیر است و در صورت بی‌توجهی به خواسته‌های مشتریان نتیجه‌ای جز نیستی برای سازمان در بر ندارد. مشتری‌مداری در عرصه کسب‌وکار و تجارت مقوله‌ای دووجهی است که برمبنای شاخص‌های کمی و کیفی تعریف و سپس بر همین مبنا سنجیده می‌شود و رویکرد اصلی آن تاکید بر اصول و روش‌هایی است که ۳ شاخص زیر را تامین کند.

۱- شاخص تامین مداوم و هماهنگ با تغییرات محصول و خدمات موردنیاز مشتری

۲- شاخص خلق ارزش جدید برای مشتری

۳- جلب رضایت مشتری با استفاده از ابزارها و شیوه‌های مختلف ارائه خدمات نوآورانه و خلاقانه در بخش بازاریابی، فروش و خدمات پس از فروش.

امروز تنها شرکت‌هایی در عرصه رقابت موفق هستند که محورهای اصلی فعالیت خود را بر تامین خواسته‌ها و توجه به نیازهای مشتریان با حداقل قیمت، حداکثر کیفیت و تحویل به‌موقع قرار داده‌اند. در واقع «تقاضا و عرضه» جایگزین «عرضه و تقاضا» شده است. در گذشته ابتدا تولید می‌کردیم و بعد در پی مشتری کالا و خدمات تولیدی بودیم، اما در عصر کنونی بازاریابی بر تولید ترجیح دارد و اصولا قبل از بازاریابی، تولیدی انجام نمی‌شود.

بنابراین توجه به اصول و مبانی مدیریت کیفیت جامع ضمن تاکید بر نقش مدیران و سایر عوامل انسانی، شرط لازم و ضروری برای تحقق اهداف «کیفیت‌مداری» به‌شمار می‌رود. پیش از هرگونه اقدام در جهت بهبود کیفیت، مدیران ارشد سازمانی باید به اهمیت کیفیت پی برده و به رسالتی که در این راستا برعهده خواهند داشت کاملا واقف شوند. تنها در این صورت است که همکاری سایر عوامل انسانی و تولیدی، می‌تواند اثربخشی لازم را در راه توسعه فراگیر کیفیت داشته باشد. به‌طریق اولی توجه به عوامل فرهنگی و انسانی در کیفیت از جایگاه ویژه‌ای برخوردار خواهد بود.

تمامی ابزارها و شاخص‌های تشریح‌شده، نشان می‌دهد برای اجرای مدیریت کیفیت، با هدف رضایت مشتری و برپایه بهبود مستمر باید شیوه‌ای جدید ایجاد شود. در این شرایط به مشتری به‌عنوان مشتری نهایی توجه می‌شود؛ ضمن اینکه مشتری در فرآیند بهبود و گسترش محصول نقش پررنگ‌تری داشته و پایگاهی برای دریافت اطلاعات موثق به حساب می‌آید. از این رو پیش از اخذ هرگونه تصمیم به‌منظور اجرای مدیریت کیفیت، باید ضمن توجه به فرهنگ سازمان، آموزش نیروی انسانی و فعالیت‌های فرهنگی به‌ویژه فرهنگ صنعتی شدن به‌عنوان راهبرد اصلی و محوری در بخش‌های صنعتی مد نظر قرار گیرد.

بدیهی است کیفیت تولیدات صنعتی و موضوع رقابتی بودن تولیدات به عوامل متعددی بستگی دارد که از مهم‌ترین آنها بسته شدن حلقه و چرخه تحقیق، تولید و بازار است که بخشی از آن برعهده تولیدکنندگان و صنعتگران است و بخش مهم دیگر وجود سیاست‌های حمایتی و بسترسازی برای توسعه صنعت توسط دولت و مدیران و در وضعیت فعلی هم حمایت مالی دولت از تمامی بخش‌های تولیدی ضروری به‌نظر می‌رسد.

باتوجه به آنچه گفته شد، حمایت از تولیدات داخلی کشور، بررسی مسئله تامین مالی در صنعت، علل توقف و رکود واحدهای تولیدی، تلاش در راستای توسعه صنعت ملی، اختصاص تسهیلات مربوط به خوداشتغالی و توجه مسئولان به رفع مشکلات کارگران و واحدهای تولیدی به‌عنوان مهم‌ترین ذی نفعان، مسائلی حیاتی و حائزاهمیت هستند.

تعلل در اجرای سند تحول قضایی

رئیس قوه قضاییه گفت: در مواقع آشوب و اغتشاش، ممکن است عده‌ای بی‌گناه یا کم‌گناه دستگیر شوند و عناصر اصلی و حرفه‌ای خود را مخفی کنند، طبیعتاً تفکیک این عناصر و شناسایی و دستگیری عاملین اصلی زمانی را به خود اختصاص می‌دهد.

به گزارش ایسنا به نقل از مرکز رسانه قوه قضاییه، محسنی اژه‌ای، به مناسبت روز دانشجو و در راستای سلسله نشست‌های هم‌اندیشانه خود با اقشار مختلف مردمی و نخبگانی با نمایندگان تشکل‌های مختلف دانشجویی از دانشگاه‌های سراسر کشور دیداری صمیمانه برگزار کرد.

محسنی اژه‌ای با اشاره به معضل وجود تناقضات و اختلافات در کارشناسی برخی پرونده‌ها که از علل اطاله دادرسی و تحمیل هزینه به مردم و دادخواهان محسوب می‌شود، گفت: تلاش برای رفع این مشکل ادامه دارد.

وی همچنین با اشاره به موضوع مطرح شده در سخنان یکی از دانشجویان در خصوص سند تحول قضایی گفت: در اجرای سند تحول قضایی، کندی و تعلل وجود ندارد و کار با سرعت به جلو می‌رود. رئیس دستگاه قضا همچنین با اشاره به عزم جدی جهت توسعه ارتباطات مردمی در قوه قضاییه بیان کرد: طی حدود ۱۷ ماه اخیر که تصدی ریاست دستگاه قضا را برعهده داشته‌ام با اقشار و گروه‌های مختلف مردمی نشست‌های هم‌اندیشانه مفید و نافعی را برگزار کرده‌ام و با مسئولان قوای مختلف نیز به صورت مستمر دیدارهایی داشته‌ام و این رویه تعاملی و همفکری در دستگاه قضایی ادامه خواهد داشت.

وزیر امور اقتصاد و دارایی در جلسه علنی مجلس تاکید کرد

برخورد بدون اغماض با مدیران متخلف

وزیر امور اقتصاد و دارایی گفت: سال ۱۴۰۱ معادل کل عملکرد دولت قبل، واگذاری اموال خواهیم داشت و این شرط باقی ماندن مدیران در سمت‌های مدیریتی است. در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ انقلابی در بهره ور کردن اموال بانک‌ها ایجاد خواهد شد.

به گزارش خانه ملت، در جلسه علنی سه شنبه مجلس شورای اسلامی، سوال روح اله ایزدخواه نماینده تهران از سید احسان خاندوزی وزیر اموراقتصادی و دارایی در دستور کار قرار گرفت.

ایزدخواه با اشاره به قانون رفع موانع تولید، گفت: بنا بود از سال ۹۵ مالیات بر درآمد فعالیت‌های بنگاه داری و سهامداری بانک‌ها با پایه ۲۸ درصد شروع و این رقم سالانه ۳ درصد اضافه شده تا به ۵۵ درصدبرسد. یعنی در سال ۱۴۰۱ باید مالیات ۴۶ درصدی بر فعالیت‌های بنگاهداری و سهامداری بانک‌ها وضع شود.

وی افزود: وزیر اقتصاد اعلام کنند وضعیت اجرای این ماده قانونی از سال ۹۵ تاکنون چگونه بوده است؟

وزیر اقتصاد در پاسخ به نماینده تهران گفت: متاسفانه به دلیل کوتاهی‌هایی که در سال‌های ۹۵ تا ۱۴۰۰ انجام شده، سهم این عملکرد در سال‌های گذشته حدود ۱۳ درصد بود که خوشبختانه در همین دوره آغازین شروع به کار در دولت سیزدهم این عدد به ۱۸ درصد افزایش یافته است.

یعنی از سال ۹۴ تا امروز ۶۷ هزار میلیارد تومان اموال مازاد بانک‌های دولتی شامل ۳۳ هزار میلیارد تومان سهام غیر بانکی ۳۳ هزار میلیارد تومان اموال مازاد فروش رفته است.

این عضو کابینه با بیان اینکه در این آمار بسیاری از املاک بانک‌ها، ذکر نشده، زیرا این املاک اجاره به شرط تملیک بوده و با وجود واگذاری تا سال آخر به نام بانک می‌ماند، ادامه داد: بخش دیگری از اموال مازاد بانک‌ها به فروش رفته، اما به دلایلی مشتری نداشته و براساس قانون اگر اموال به مزایده گذاشته شود، اما فروش نرود، بانک‌ها مشمول جریمه نمی‌شوند.

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: از مجموع تخلفات اعلام شده از سوی بانک مرکزی حدود ۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان مالیات اخذ و به خزانه واریز شده است، اما نکته مهم این است که حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان تخلفاتی است که باید به ازای آن مالیات اخذ شود، اما اخذ مالیات در محله دادرسی است.

خاندوزی، اموال صعب المعامله و دارای اسناد مالکیت مشکل‌دار را دیگر مانع در این زمینه دانست و ادامه داد: ما در دولت سیزدهم و شما نمایندگان در موضوع واگذاری اموال بانک‌ها جدی هستید و بی‌اغماض با مدیرانی که در برابر واگذاری اموال مقاومت می‌کنند، برخورد می‌کنیم.

در همایش بین‌المللی پلنکس ۲۰۲۲ تاکید شد

ورود فناوری‌های نوین به حوزه معدن

سهیل فرزین: کنفرانس بین‌المللی بررسی صنعت فولاد و مواد اولیه پلنکس با حضور مدیران، متخصصان و کارشناسان صنعت فولاد کشور در مرکز همایش‌های بین‌المللی کیش آغاز به کار کرد.

در این کنفرانس بین‌المللی، چشم‌انداز صنعت فولاد و نحوه تامین مواد اولیه مورد نیاز این صنعت مورد بحث و بررسی قرار گرفت. طبق برنامه‌ریز در میزگرد تخصصی این کنفرانس وضعیت زنجیره فولاد در مقایسه با رقبای جهانی ت مورد بررسی قرار می‌گیرد.

به گزارش صمت، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در دومین همایش پلنکس تاکید کرد: برای دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد باید در حوزه زیرساخت‌های مورد نیاز ۸ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شود.

اردشیر سعد محمدی خاطرنشان کرد: هزینه‌های حمل‌ونقل و جابه‌جایی مواد اولیه و صادرات در کشور ما گران است و باید با تکمیل زیرساخت‌های حمل‌ونقل به دنبال کاهش هزینه‌ها در این بخش باشیم.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات تاکید کرد: ظرف ۳۰ سال آینده بسیاری از مشاغل موجود در حوزه صنعت معدن و صنایع معدنی از بین می‌رود و باید با استفاده از دانش و فناوری‌های نوین در حوزه معدن و صنایع معدنی بتوان با استفاده از تکنولوژی‌های جدید به توسعه پایدار دست یافت.

وی با تاکید بر استفاده از تکنولوژی‌های جدید در حوزه معدن و صنایع معدنی گفت: در برنامه هفتم توسعه باید استفاده از تکنولوژی مورد توجه قرار گرفته و ساختارهای سنتی کنار گذاشته شوند.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات اظهار کرد: با توجه به افزایش نرخ تمام شده هزینه تولید محصولات فولادی بالا رفته و قدرت رقابت در بازارهای جهانی را گرفته است. تا یک و نیم سال آینده ۱۲.۵ میلیون تن فولاد در منطقه خلیج‌فارس به مرحله تولید می‌رسد و باید در جذب بازارهای هدف صادراتی فولاد با جدیت تلاش کنیم.

وی همچنین اظهار کرد: در حال حاضر میزان دی اکسید کربن تولید به ازای هر تن فولاد در روش کوره بلند ۳.۲ تن و در روش‌های احیای مستقیم مبتنی بر تغییر فرم گاز طبیعی حدود ۱.۶ تن است؛ بنابراین سال‌های آینده صنعت فولادسازی از لحاظ قوانین زیست محیطی با محدودیت‌های بیشتری مواجه خواهد شد.

بلای برق و گاز برای صنعت فولاد

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان نیز در دومین کنفرانس پلنکس کیش گفت: نبود زیرساخت‌های کافی حمل‌ونقل، عدم توازن در زنجیره صنعت و مشکلات تامین مواد اولیه به خصوص سنگ آهن از مهم‌ترین چالش‌های صنعت فولاد کشور است.

امین ابراهیمی اظهار کرد: وجود عوارض سنگین صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد و مشکلات دسترسی به منابع انرژی از جمله آب برق و گاز از جمله مشکلات و چالش‌های صنعت فولاد کشور است.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان افزود: توقف و کاهش صادرات ایران و کاهش سودآوری به دلیل عوارض صادراتی و افزایش خرید محصولات فولادی روسیه در بازارها از مهم‌ترین محدودیت‌های صنعت فولاد در ماه‌های اخیر بوده است. از بین رفتن مزیت‌های استفاده از گاز ارزان و لطمه به تجهیزات به علت کیفیت نامناسب گاز دریافتی و وجود ناخالصی‌ها و افزایش بهای تمام شده از دیگر چالش‌های فراروی صنعت فولاد کشور است. اعمال محدودیت برق منجر به کاهش تولید و از خطر از دست رفتن ۱۲ میلیون تن تولید فولاد شده که این، معادل ۶ میلیارد دلار است که باعث ضرر و زیان به صنعت فولاد شده است.

ابراهیمی افزود: خسارت محدودیت برق برای فولاد خوزستان منجر به از دست رفتن ۶۳۷ هزار تن محصول یا معادل ۱۲ میلیارد تومان فروش شده و این حدود ۴ هزار میلیارد سود را از شرکت ما گرفته است.

وی خواستار اجرای طرح‌های توسعه در ناحیه جنوب کشور و نزدیک به آبهای آزاد و حرکت توسعه فولاد کشور از کویر محور به دریا محور شد و گفت: تامین انرژی مورد نیاز نیز می‌تواند به افزایش سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد منجر شود. افزایش بیش از ۴ برابری نرخ برق مصرفی که منجر به بالا رفتن هزینه‌های انرژی در بهای تمام شده شمش در صنعت فولاد شده از دیگر چالش‌های مهم تامین برق مورد نیاز صنعت فولاد کشور است.

این در حالی است که سهم مصرف گاز واحدهای فولادی در کشور در سال ۲۰۲۰ معادل ۵ درصد بوده و ۹۵ درصد نیز به سایر بخش‌های کشور اختصاص داشته است.

وی با تاکید بر ضرورت استفاده تکنولوژی‌های جدید در صنعت فولاد کشور شد، تصریح کرد: با توجه به اینکه تکنولوژی‌های جدید در صنعت فولاد جهان مورد توجه کشورها قرار گرفته، در صنعت فولاد نیز باید به استفاده از تکنولوژی‌های جدید توجه بیشتری شود.

وی با بیان اینکه در چشم‌انداز ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد باید عملیاتی شود، اظهار کرد: نبود توازن در زنجیره عرضه و تقاضا و عدم توازن در ظرفیت ۵۵ میلیون تن فولاد خام به لحاظ تولید و فقدان برنامه‌های توسعه صنعت فولاد از مهم‌ترین چالش‌های بازار فولاد در کشور است.

ابراهیمی در پایان تاکید کرد: فولاد خوزستان رتبه نخست صادرات صنعت فولاد را در سال گذشته به خود اختصاص داد و سهم فولاد خوزستان از کل درآمدهای ارزی صادراتی غیرنفتی کشور رتبه نخست بوده است.

برگزاری دومین رویداد ایران ژئو همزمان با دهه فجر

دومین دوره نمایشگاه ایران ژئو از تاریخ ۹ تا ۱۲ بهمن سال‌جاری و همزمان با فرا رسیدن چهل و پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی برگزار خواهد شد. مجید فخری معاون وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و رئیس شورای سیاست‌گذاری دومین نمایشگاه ایران ژئو در گفت‌وگو با صمت گفت: نخستین دوره برگزاری نمایشگاه ایران ژئو اهداف پیش‌بینی شده‌ای داشت که گردآوری شرکت‌های دانش‌بنیان، خصوصی، دانشگاه‌ها و دستگاه‌های متولی و بهره‌بردار در یک مکان مشخص به منظور به اشتراک‌گذاری دستاوردها و ایجاد فضای هم‌افزایی میان آن‌ها از مهم‌ترین موارد بود.

معاون وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در ادامه خاطرنشان کرد: بر اساس آمار نمایشگاه نخست ایران ژئو حدود ۵هزار بازدیدکننده داشت. این آمار برای حوزه ژئوماتیک کشور آمار خوبی است.

رئیس سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح در بخش دیگری از صحبت‌های خود به تشریح جزئیاتی از دومین دوره برگزاری این رویداد پرداخت و گفت: این دوره از ۹ تا ۱۲ بهمن سال جاری برگزار خواهد شد. دستگاه‌های متولی اطلاعات مکانی، بهره‌برداران، شرکت‌های خصوصی، دانشگاه‌ها، انجمن‌ها و.. استقبال بیشتری از این رویداد کرده‌اند.

رونمایی از محصولات دانش‌بنیان‌ها و امضای تفاهم‌نامه میان دستگاه‌ها از جمله برنامه‌های مورد نظر این رویداد است. معاون وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در پاسخ به سوال خبرنگار صمت مبنی بر اینکه به عقیده شما برای حمایت از حوزه‌های فراموش شده و معطل مانده در زنجیره فناوری‌های ژئوماتیک چه اقداماتی باید انجام داد، گفت: همکاری میان دستگاه‌های متولی تولید اطلاعات در سطح سیاست‌گذاری و راهبری حوزه ژئوماتیک از الزامات تحقق این هدف است. در این صورت شرکت‌های خصوصی بسیار بزرگی می‌توانند در حوزه‌های کاری خود فعال شوند. با فعال شدن این مجموعه‌ها تعداد بسیار زیادی از جوانان تحصیل کرده کشور در حوزه ژئوماتیک به کار گرفته خواهند شد. به عبارتی سیلی از اشتغال، فناوری، دانش جدید و اقدامات نوین در کشور به راه خواهد افتاد.

عکس روز

روز دانشجو مبارک

عکس: سایت ایران‌ماوا

ویژه تر از خبر

نیازمند نوسازی حکمرانی هستیم

محمد باقر قالیباف با بیان اینکه باید به مطالبات اساسی و جدی مردم توجه شود تاکید کرد: باید قبول کنیم که نیازمند نوسازی حکمرانی و حکمرانی نو هستیم و البته اگر حکمرانی در زمان و جغرافیای خود اتفاق نیفتد، فایده ندارد؛ زمانی که جوانی امید نداشته باشد، نتواند ازدواج کند و حتی نتواند آرزوی خرید مسکن و خرید خودرو داشته باشد، برآورده کردن این خواسته‌ها در ۴۰ سالگی نیز برای او ارزشی ندارد، بنابراین حکمرانی باید در زمان و جغرافیای خود اتفاق بیفتد.

به گزارش ایسنا، رئیس مجلس در نشست صمیمی با دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس که به مناسبت روز دانشجو در محل این دانشگاه برگزار شد، گفت: با داشتن این نیروی جوان با انگیزه باید آماده باشیم و با یک تحول، مسائل اقتصادی را حل کنیم. قالیباف در ادامه با بیان اینکه ما در مجلس باید به موضوعات روز بپردازیم، عنوان کرد: بعد از اتفاقات و مسائلی که درباره خانم مهسا امینی رخ داد، مجلس به موضوع این پرونده ورود کرد و گزارشی ارائه داد که در آن آمده است که باید نسبت به گشت ارشاد تجدیدنظر شود.

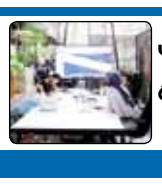
وی در ادامه با تاکید بر اینکه باید به مطالبات اساسی و جدی مردم توجه شود، عنوان کرد: باید تحول اساسی را دنبال کنیم و باید حکمرانی نو و نوسازی حکمرانی را اجرا کنیم، به صراحت می‌گویم این حرف برای امروز و چند ماه اخیر نیست بلکه از ربع قرن و حدود ۲۵ سال است که آن را می‌گویم؛ از روزی که توفیق خدمت در نیروی هوایی سپاه و هوافضا و نیروی انتظامی را داشتم درباره آن صحبت می‌کردم و می‌گفتم اگر افتخار و عظمت ایران را می‌خواهیم باید کارآمدی دین در حکومت را به اثبات برسانیم.

وی در ادامه تصریح کرد: حرف من این است که امروز باید در کنار هم همفکری کنیم و به همه ابعاد حکمرانی توجه داشته باشیم البته در این جمع نظرات متفاوتی وجود دارد و اختلاف نظر و اختلاف سلیقه هم داریم اما حتما فصل مشترک و تفاهم نیز داریم.

گسترش صنعت
چهارشنبه
۱۶ آذر ۱۴۰۱
۱۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۷ دسامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۱۶
پیاپی ۳۵۳۴
www.sanatnewspaper.com

صنعت کفش را دریابید

کوچک اما سازنده

دولت دستش را از جیب بانک‌ها خارج کند

روی خط خبر

توصیه فعالان بازار به متقاضیان خرید خودرو:

قصد خرید دارید، تعلل نکنید

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

در چند ماه گذشته بازار خودرو هم‌سو با بازار مسکن در رکود بود؛ این مسئله با افزایش قیمت همراه بوده که علت آن را می‌توان تورم عمومی در کشور دانست و تا زمانی که مشکلات مربوط به تورم در کشور برطرف نشود، این روند افزایش قیمت‌ها ادامه دارد. قیمت خودرو همگام با افزایش قیمت دلار شروع به رشد کرد، اما با پایدار شدن قیمت ارز، خودرو باز هم درگیر افزایش قیمت بود و همچنان مشاهده می‌شود که این موضوع پایان ندارد.برخی معتقدند عرضه خودرو در بورس کالا روی قیمت آن تاثیرگذار است، اما به نظر می‌رسد این اتفاق تنها کمک‌رسان به دولت است و در کاهش قیمت‌ها تاثیری ندارد. در مقابل برخی نیز براین باورند که قیمت‌گذاری خودروهای وارداتی در بورس و بر مبنای عرضه و تقاضا انجام خواهد شد که فرآیند کنترلی بهتری روی قیمت آن خواهد بود. به علاوه اینکه به گفته برخی از کارشناسان اگرچه در موضوع واردات بر خودروهای اقتصادی تاکید شده، اما قیمت این خودروها لزوما اقتصادی نخواهد بود. مجموع موارد یاد شده کارشناسان را برآن داشته تا به متقاضیان خرید توصیه کنند که برای خرید تعلل نکنند و منتظر کاهش قیمت نباشند.

عکس: صنعت

خودروسازان باید قدرت رقابت و استانداردهای خود را به سطح خودروسازان جهانی نزدیک کنند

واردات خودرو پس از ۵ سال توقف، گامی بلند برای تحقق و عملی شدن مجدد واردات برداشته است. با از سرگیری این فرآیند، بازار خودرو کشور به سمت رقابتی شدن پیش می‌رود. بررسی‌ها حاکی از آن است که تویوتا، میتسوبیشی، داستون، هیوندای، کیا و چانگان برندهایی هستند که احتمال قطعی شدن ورودشان به بازار ایران بیشتر به چشم می‌خورد؛ در میان این نام‌ها، نامی از خودروهای فرانسوی به‌دلیل اینکه سابقه خوبی به لحاظ تعهداتشان در ایران ندارند و همچنین دولت فرانسه در حوادث اخیر کشور موضع‌گیری‌های نادرستی گرفته، به چشم نمی‌خورد. باید دید با اتفاقات جدید خودرویی در کشور، اعم از بورس کالا و واردات مجدد بازار خودرو در آرامش قرار خواهد گرفت یا خیر. گسترش نیوز پایگاه خبری موسسه فرهنگی مطبوعاتی صنعت درباره این موضوع با سعید موتمنی، رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو به گفت‌وگو پرداخته است.

خریداران خودرو صبر نکنند

سعید موتمنی درباره تاثیر واردات خودرو بر احتمال کاهش قیمت در بازار گفت: فعلا تا جزئیات طرح واردت ابلاغ نشود، نمی‌توان نظری دقیق داد. با بررسی قیمت‌ها از آبان سال گذشته تا به امروز مشاهده می‌شود که ۳۰ تا ۳۵ درصد در تمامی خودروها افزایش قیمت را داشته‌ایم. وی ادامه داد: هر زمان که خریداران تصمیم به خرید گرفتند، صبر نکنند و خودرو خود را خریداری کنند. در یک ماه گذشته قیمت‌ها افزایش نرخ را در اکثر خودروهای داخلی و خارجی داشتند، اما بازار در رکود به سر می‌برد و خریدوفروش به‌سختی انجام می‌شود. رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو بازار را این‌طور پیش‌بینی و خاطرنشان کرد: در حال حاضر قیمت بازار افزایشی است و عرضه و تقاضا به صورت یکسان انجام نمی‌شود. عرضه جوابگوی تقاضای بازار نیست، عرضه به صورت کم انجام می‌شود به همین علت قیمت‌ها سیر صعودی به خود گرفته است. تزریق قطره چکانی خودرو باعث شده بازار در رکود قرار بگیرد و وضعیت نامناسبی داشته باشد.

برای افزایش رقابت در صنعت خودروسازی کشور، دولت باید سهام شرکت‌های تابعه خود، حداقل در یکی از دو قطب خودروسازی کشور را به صورت کامل به بخش خصوصی واگذار کند و به هیچ نحو در حق رای و جریان نقدی آن نفوذی نداشته باشد

قیمت‌گذاری دستوری خودروساز را زیانده کرد

در همین حال طبق بررسی‌های اتاق بازرگانی تهران، مهم‌ترین عامل زیاندهی فزاینده خودروسازان و افت کیفیت محصولات، سیاست قیمت‌گذاری دستوری خودرو است که از سال ۱۳۹۱ دامن این صنعت را گرفته است.

در پژوهشی که از سوی اتاق بازرگانی تهران و با همکاری اندیشکده کسب‌وکار شریف انجام شده، آسیب‌های ناشی از قیمت‌گذاری دستوری ۸ گروه کالایی مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است و محققان و کارشناسان اقتصادی این مطالعات، راهکارهایی را نیز برای نحوه خروج از قیمت‌گذاری‌ها با هدف بهبود بهره‌وری و بدون آسیب وارد شدن به اقشار کم‌درآمد ارائه کرده‌اند.

تحلیلگران اندیشکده کسب‌وکار شریف، گزارش خود را با ترسیم وضعیت کنونی صنعت و بازار خودرو آغاز کرده و در این بخش آورده‌اند: سال‌هاست مردم و مشتریان بازار خودرو از وضعیت موجود ناراضی هستند. از سویی با وجود تحریم‌ها و ناکارآمدی‌های مدیریتی، به علت تورم، متوسط قدرت خرید مردم کاهش یافته و تهیه خودرو برای بسیاری افراد مشکل و چه بسا ناممکن شده و از سویی دیگر، کیفیت خودروهای تولید داخل از سطح انتظارات مشتریان پایین‌تر است.

همچنین، تعیین استانداردهای جدید برای خودروهای داخلی در سال‌های اخیر، موجب از دور خارج شدن مدل‌های گوناگون گروه خودرویی، مانند پراید شده است و در عین حال، سطح استاندارد خودروهای ایرانی شامل ایمنی، آلایندگی، استهلاک و... از خودروهای متوسط وارداتی، همچنان بسیار پایین‌تر است.

این گزارش در ادامه به وضعیت واردات نیز پرداخته است: به علت کمبود منابع ارزی، واردات خودرو نیز بسیار محدود شده و خودروهای وارداتی موجود در بازار به علت تعداد کم و فزونی تقاضا بر عرضه، به چند برابر قیمت رقابتی خود در بازارهای منطقه و بسیار بیشتر از قیمت تمام‌شده خرید، پس از احتساب تعرفه‌های ۸۶ درصدی واردات، به فروش می‌روند.

در بخش دیگری از این گزارش آمده است که افزایش قیمت ارز و نهاده‌های تولید در دو دهه گذشته، هزینه‌های ساخت خودرو در کشور را بسیار بالا برده، اما درآمد خودروسازها به همان نسبت افزایش نیافته و این موضوع موجب زیانده شدن خودروسازهای بزرگ از ابتدای دهه ۹۰ به این سو شده است. گرچه ضعف بهره‌وری، ریخت‌وپاش‌های مالی و بی‌تدبیری‌های مدیریتی همگی در مشکلات چند دهه خودروسازی کشور نقش داشته‌اند، اما علت اصلی عدم‌تناسب افزایش درآمدها به نسبت هزینه‌های خودروسازها و زیانده شدن آنها در یک دهه گذشته سیاست قیمت‌گذاری دستوری بوده است.

این مطالعه در ادامه به این مسئله اشاره می‌کند که در ۲۵ سال گذشته رشد شاخص بهای ساخت متوسط در صنعت از رشد شاخص قیمت وسایل نقلیه موتوری بسیار بیشتر بوده و این موضوع نشان می‌دهد قیمت وسایل نقلیه در مقابل هزینه‌های خودروسازان بسیار کمتر افزایش یافته است.

با ورود شورای رقابت به فضای قیمت‌گذاری خودرو که مصادف با جهش ارزی اوایل دهه ۹۰ بود، اوضاع بدتر و سرکوب قیمت خودرو از سال ۹۶ مقارن با آغاز زیاندهی سالانه صنعت خودرو شد. جهش مجدد ارز که با خروج امریکا از برجام در اواخر سال ۹۶ آغاز شد، اوضاع را برای خودروسازان بحرانی‌تر کرد.

بدین‌منظور، اندیشکده کسب‌وکار شریف برای بهبود شرایط رقابت و زمینه‌سازی جهت حذف سیاست قیمت‌گذاری دستوری و با اصل قراردادن حمایت از حقوق مصرف‌کننده نهایی، راه‌حل‌های عملیاتی را در ۴ حوزه «حضور دولت در مدیریت خودروسازی»، «رقابت‌گذاری»، «حذف قیمت‌گذاری» و «افزایش کیفیت خودروها» به سیاست‌گذار پیشنهاد کرده است.

به این ترتیب برای افزایش رقابت در صنعت خودروسازی کشور، دولت باید سهام شرکت‌های تابعه خود، حداقل در یکی از دو قطب خودروسازی کشور (ایران‌خودرو و سایپا) را به صورت کامل به بخش خصوصی واگذار کند و به هیچ نحوه در حق رأی و حق جریان نقدی آن نفوذی نداشته باشد. هم‌زمان در بازه‌ای ۱۰ ساله، تعرفه خودروهای وارداتی به صورت پله‌ای به میانگین قیمت منطقه (۵ درصد) برسد.

در این بازه ۱۰ ساله، خودروسازان باید قدرت رقابت‌پذیری و استانداردهای خود را به سطح خودروسازان جهانی نزدیک کنند. نهاد تنظیم‌گر نیز باید با ارائه تنفس در سال‌های ابتدایی، به تدریج استانداردهای سختگیرانه‌تر و مطابق استانداردهای جهانی را برای خودروهای تولید داخل الزامی کند. برای واردات خودرو نیز به مردم اجازه داده شود تا منابع ارزی نزد خود را برای واردات خودرو استفاده کنند.

گشتی در بازار

پراید ۱۱۱ اکنون به قیمت ۲۱۴ میلیون تومان به فروش می‌رسد، اما پراید ۱۳۱ نیز اکنون به نرخ ۱۹۶ میلیون تومان عرضه می‌شود. پژو ۲۰۷ اتومات هم که روزها با افزایش قیمت همراه شده بود، دوباره به قیمت ۶۶۰ میلیون تومان رسید. خودرو دنا معمولی هم که روزها بود که با ثبات قیمت همراه شده بود، امروز نیز مانند روز گذشته، ۵ میلیون تومان گران و با قیمت ۴۴۵ میلیون تومان در بازار عرضه شد. پژو پارس اتوماتیک که روزها در قیمت ۵۰۰ میلیون تومان ثابت مانده بود، اکنون در قیمت ۵۱۵ میلیون تومان در بازار خودرو کشور به فروش رسید. تارا اتوماتیک هم که در روزهای گذشته با افزایش قیمت قابل‌توجهی همراه شد، امروز ۶ میلیون تومان افزایش قیمت داشت و به نرخ ۶۳۸ میلیون تومان رسید.

سخن پایانی

بررسی بازار خودرو در بازه زمانی یک ماهه نشان می‌دهد قیمت‌ها بین ۳۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان در مدل‌های مختلف دچار نوسان قیمتی شده و این در حالی‌است که معاملات خاصی در بازار انجام نمی شود. شواهد بازار حاکی از آن است که هم مشتریان واقعی و هم فروشندگان به امید تغییر وضعیت عرضه و انتظار برای رسیدن خودروهای وارداتی به بازار کشور، از معاملات عقب نشینی کرده و بازار خودرو پیش از موعد در یک خواب زمستانی فرو رفته است. البته آنطور که متولیان وزارت صمت می گویند تعدادی از خودروهای وارداتی به پشت مرزهای کشور رسیده‌اند اما با این وضعیت قیمت دلار در بازار، باید منتظر ماند و دید این خودروها با چه قیمتی عرضه خواهند شد؛ پیش از این مسئولان اعلام کرده بودند که خودروهای خارجی با قیمت‌های اقتصادی و از محدوده ۲۰۰ میلیون تومان به بالا عرضه خواهند شد این در حالیست که ارزان‌ترین خودروی ایرانی مربوط به پراید ۱۳۱ با قیمت ۲۰۰ میلیون تومان می‌شود بنابراین اینکه خودروی خارجی نیز هم قیمت با خودروهای هم ردیف با پراید و تیبا عرضه شود، جای سوال است.

افزایش ۲.۳ برابری تولید خودروسازان خصوصی

مدیرکل صنایع خودرویی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: از ابتدای امسال تا پایان آبان، ۷۴۸ هزار و ۴۸۸ دستگاه خودرو در کشور تولید شده که در هم‌سنجی با سال گذشته، رشد ۱۴.۸ درصدی نشان می‌دهد.

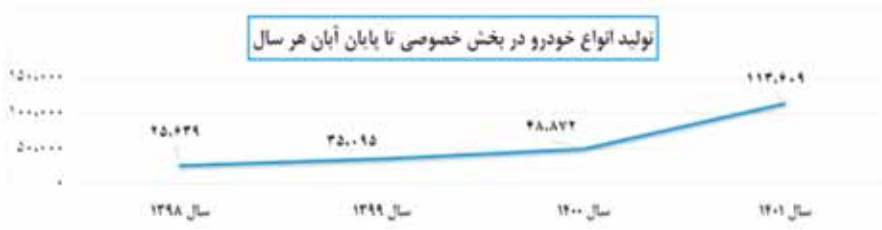

عبدالله توکلی‌لاهیجانی در گفت‌وگو با ایرنا با اعلام این مطلب افزود: در ۸ ماه سال ۱۴۰۰ تعداد ۶۵۱ هزار و ۹۲۱ دستگاه خودرو در کشور تولید شده بود که البته بسیاری از آنها خودروهای کامل نبودند و با نقص در قطعات تولید و راهی پارکینگ‌های خودروسازان می‌شدند.

وی اظهار کرد: این آمار در مدت مشابه سال ۹۹ (۶۲۲ هزار و ۱۸۰ دستگاه) و ۹۸ (۴۸۸ هزار و ۶۲۸ دستگاه) بوده که به ترتیب رشد ۲۰.۳ درصدی و ۵۳.۱ درصدی نشان می‌دهد.

به‌گفته این مقام مسئول، در ۸ ماهه امسال، ۱۱۳ هزار و ۶۰۹ دستگاه خودرو توسط خودروسازان بخش خصوصی کشور تولید شده است. این آمار در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (۴۸ هزار و ۸۷۲ دستگاه) رشد چشمگیر ۱۳۲.۴ درصدی نشان می‌دهد.

وی ادامه داد: تولید خودروسازان خصوصی در این مدت در سال ۹۹ تعداد ۳۵ هزار و ۹۵ دستگاه و در سال ۹۸ تعداد ۲۵ هزار و ۶۳۹ دستگاه بوده است که در مقایسه، امسال تولید این خودروسازان به ترتیب ۳.۲ برابر سال ۹۹ و ۴.۴ برابر سال ۹۸ شده است.

رشد ۱۷۶ درصدی تولید خودروهای سنگین

توکلی‌لاهیجانی در ادامه درباره روند افزایش تولید خودروهای سنگین (کامیونت، کامیون و کشنده)، اظهار کرد: در ۸ ماهه سال جاری تولید خودروهای سنگین نسبت به سال ۹۸ افزایش ۹۰۰ درصدی و نسبت به سال ۹۹ و ۱۴۰۰ به ترتیب رشد ۵۱۳ و ۱۷۶ درصدی داشته است.

وی تصریح کرد: با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در نظر داریم تولید این خودروها تا پایان سال جاری به ۳۵ هزار دستگاه و در سال آینده به بیش از ۵۰ هزار دستگاه برسد تا بخشی از ناوگان جاده‌ای کشور نوسازی شود.

بهره‌گیری از توان دانش‌بنیان‌ها در تولید

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات عامل ایدرو در بازدید از نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی متافو تصریح کرد: می‌توانیم در حوزه محصولات فولادی با بهره‌گیری از دانش روز و شرکت‌های دانش‌بنیان، محصولات با ارزش‌افزوده بالا بیشتر تولید کنیم.

علی نبوی افزود: مجتمع صنعتی اسفراین به‌عنوان یکی از شرکت‌های تابعه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران که در تولید محصولات آلیاژی در منطقه منحصربه‌فرد است، باید از تولید محصولات عمومی فاصله بگیرند و به سمت محصولات تخصصی‌تر با ارزش‌افزوده بالاتر بروند و قاعدتا برای رسیدن به چنین هدفی نیازمند استفاده از دانش و شرکت‌های دانش‌بنیان است. نبوی با بیان اینکه نمایشگاه‌ها فرصت مناسبی برای تبادل اطلاعات و ارائه تازه‌ترین محصولات است، ابراز امیدواری کرد: به‌واسطه برگزاری نمایشگاه متافو فضای خوبی برای تولیدکنندگان و دانش‌بنیان‌ها برقرار شود و ارتقای تولیدات و محصولات باکیفیت‌تر را به‌دنبال داشته باشد.

طرح توسعه ایران خودرو در کرمانشاه

استاندار کرمانشاه گفت: طی ماه‌های اخیر، چندین نهاد بزرگ اقتصادی، صنعتی و معدنی کشور برای تکمیل یا اجرای پروژه‌های جدید به استان آمده‌اند و کرمانشاه به میزبان دائمی سرمایه‌گذاران بزرگ و هلدینگ‌ها تبدیل شده است.

به گزارش موج کرمانشاه، بهمن امیری‌مقدم، استاندار کرمانشاه در نشست ستاد تسهیل که با حضور رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و معاون وزیر صنعت، معدن تجارت و معاون اقتصادی استاندار برگزار شد، گفت: طی ماه‌های اخیر مدیران مجموعه‌ها و سازمان‌ها و شرکت‌های مهمی مانند اتکا، ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، ایمیدرو، سازمان بورس و... بوده است و تفاهمنامه‌ها و قراردادهای انجام‌شده به زودی وارد مرحله اجرایی می‌شوند.

وی افزود: امروز هم میزبان رئیس سازمان ایدرو هستیم و به زودی توافقات انجام‌شده پیرامون طرح توسعه ایران خودرو و تکمیل واحدهای بیواتانول و بیوایمپلنت اجرایی می‌شود. امیری‌مقدم افزود: اخیرا نیز برای نخستین‌بار در کشور، کرمانشاه میزبان همایش تامین مالی غرب کشور بود و بسیاری از مدیران بورس و شرکت‌های سرمایه‌گذاری به کرمانشاه آمدند.

استاندار ادامه داد: در حوزه صنعتی نیز با کار و تلاش انجام‌شده، ۱۹ واحد راکد دوباره احیا شده است و به چرخه تولید بازگشته‌اند.

وی به برنامه‌های بازدید امروز از واحدهای صنعتی اشاره کرد و گفت: در بازدیدی که از پروژه بیواتانول (سوخت سبز) داشتیم، رئیس سازمان ایدرو عنوان کرد که این پروژه در دهه فجر به بهره‌برداری می‌رسد.

مدیر ارشد استان عنوان کرد: اجرای طرح توسعه ایران خودرو و راه‌اندازی شیفت سوم این کارخانه از مطالبات مردم است و انتظار داریم این طرح به‌زودی اجرایی شود.

وی افزود: متاسفانه روند اجرای طرح بیوایمپلنت بسیار طولانی شده، اما با تلاش وزارتخانه و حل مشکلات سهامداران، این پروژه بهار ۱۴۰۲ به بهره‌برداری می‌رسد.

امیری‌مقدم همچنین گفت: براساس مصوبه سفر رئیس‌جمهوری، شرکت‌های وابسته به دولت مانند ایمیدرو و ایدرو مکلف به اجرای طرح‌های اشتغالزا در ۱۴ شهرستان هستند و وزارت صنعت، معدن و تجارت باید در راستای اجرای این مصوبه اقدام کند.

وی با بیان اینکه باید پروژه‌های بر زمین‌مانده را احیا کنیم، از برگزاری جلسه با وزیر نفت در آینده نزدیک به‌منظور به نتیجه رسیدن پروژه پتروپالایش آناهیتا کرمانشاه خبر داد.

یادداشت

فرصت صادراتی امپکس

سیدمحمود موسوی
رئیس اتحادیه سراجان تهران

صنعت کیف و کفش نیز مانند اغلب صنایع از وضعیت اقتصادی کنونی بسیار متاثر بوده و در ۳ سال اخیر پاندمی کرونا و بحران‌های گوناگون اقتصادی، سبب کسادی بازار این صنعت شده است.

با عبور از این گردنه، بازار کیف و کفش رونق نسبی گرفته و از آنجایی که به زمان برگزاری نمایشگاه امپکس نزدیک می‌شویم، پیش‌بینی می‌شود از سوی فعالان صنعت کفش استقبال خوبی از این رویداد شود.

همچنین پیش‌بینی می‌شود بنکداران و فروشندگان از سراسر کشور برای خرید و سفارش کار از نمایشگاه بازدید داشته باشند؛ به‌این ترتیب، با عبور از گردنه و برگزاری نمایشگاهی با ظرفیت بالا برای کمک به صنعت کیف و کفش و تولیدکنندگان آن، بازار جانی دوباره خواهد گرفت.

در کل به امپکس می‌توان به‌عنوان فرصتی نگاه کرد که تا حدودی می‌تواند رونق را به بازار کیف و کفش و واحدهای تولیدکننده در کشور برگرداند و قطعا تاثیرات خوبی بر بازار خواهد داشت.

یکی دیگر از مسائل صنعت کیف و کفش، مربوط به نرخ دلار بود که نوسانات آن تاثیر زیادی بر بخش‌های گوناگون داشته و صنعت یادشده نیز از آن در امان نبوده است.

افزایش نرخ دلار سبب شد واردات کاهش یابد و محصولات داخلی فرصتی برای فروش پیدا کنند. از این زاویه می‌توان گفت این امر خود کمک بزرگی به رونق تولید خواهد بود.

باتوجه به برنامه‌هایی که برای برگزاری نمایشگاه تدارک دیده شده، پیش‌بینی می‌شود در کنار حضور خریداران (بنکداران و فروشگاه‌داران) داخلی، بازرگانانی از کشورهای گوناگون نیز از نمایشگاه امپکس بازدید کنند؛ از این رو ضرورت دارد دولت اقداماتی برای این بخش تدارک ببیند و حمایت‌های لازم را از این صنوف داشته باشد.

باید از تجار کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و به‌ویژه بازرگانان همسایه شمالی دعوت شود تا از محصولات تولید داخل صنعتگران کیف و کفش کشور دیدن کنند.

این کالاها، ظرفیت خوبی برای صادرات دارند؛ به‌شرطی که از فرصت‌هایی که در اختیار آنها قرار داده شده، استفاده کنند.

بازار عراق یک فرصت صادراتی خوب برای صنعت کیف و کفش ما بود، اما در حال حاضر به‌دلایل گوناگون این بازار در اختیار محصولات چینی است؛ با اینکه دو ماه زمان نیاز است تا کالاها از چین به بازار این کشور برسند، در حالی که صادرات از ایران به عراق دوروزه انجام می‌شود که حتی زودتر از ارسال کالا به شهرستان‌های داخلی است؛ ضمن اینکه قیمت‌ها نیز مناسب است. این مورد نیز باید موردتوجه قرار گیرد و تدابیری اندیشیده شود تا بتوانیم سهم‌مان را در بازار کشورهای همسایه افزایش دهیم و صادرات جان دوباره بگیرد.

باتوجه به آنچه گفته شد استقبال از نمایشگاه امپکس خوب خواهد بود، اما نکته‌ای که در این زمینه وجود دارد مربوط به زمان برگزاری نمایشگاه است که دست‌کم برای صنف سراجان، زمان مناسبی نیست.

بهترین زمان برای برگزاری نمایشگاه کیف، مهر است که سفارش‌ها برای شب عید دریافت می‌شود. سفارش بعدی برای تابستان خواهد بود که معمولا اسفند انجام می‌شود.

با تمام اینها، به تولیدکنندگانی که از صنف سراجان در نمایشگاه حضور دارند باید دست‌مریزاد گفت که باوجود اینکه شاید فصل خوبی برای آنها نباشد، همت و در آن شرکت می‌کنند.

البته این موضوع باید موردتوجه دست‌اندرکاران برگزاری نمایشگاه قرار گیرد تا برای دوره‌های بعد تدابیری در این زمینه اتخاذ و با دریافت نظر فعالان صنعت کیف و کفش بهترین زمان و شرایط را برای شرکت آنها در این نمایشگاه تعیین کنند.

پتروشیمی‌ها پاسخگو باشند

در هفته‌های اخیر گزارش‌هایی از مشکلات تامین مواد اولیه پتروشیمی در صنایع یونولیت و کفش منتشر شده، اما این موضوع جدیدی نیست و سال‌هاست بخش‌های مختلف تولید از توزیع نامناسب مواد اولیه وابسته به پتروشیمی‌ها گلایه دارند.

به گزارش ایسنا، در هفته‌های اخیر بازار یونولیت دچار مشکل شده؛ تا جایی که نرخ هر مترمربع این محصول از حدود ۷۰ هزار تومان در شهریور به بیش از ۵۰۰ هزار تومان رسیده است. این وضعیت سازندگان مسکن را تحت‌تاثیر قرار داده و گفته می‌شود روی نرخ خانه اثر خواهد داشت. در این زمینه اواخر مهر رئیس هیات مدیره انجمن ملی صنایع پلیمر گفت این وضعیت به‌دلیل زیاده‌خواهی پتروشیمی‌ها ایجادشده که نام آن را مهندسی عرضه گذاشتند. در مهندسی عرضه پتروشیمی‌ها با دلایل مختلف مثل تعمیرات می‌گویند فعالیت واحدها متوقف شده است؛ بنابراین توزیع قطره‌چکانی و ولع خرید بیشتر می‌شود. در این شرایط نهادهای نظارتی هم نمی‌دانند چگونه با آنها برخورد کنند. در همین روزها تولیدکنندگان کفش از مشکلات تامین مواد اولیه پتروشیمی خبر دادند، چراکه این صنایع صادرات را به‌جای تامین بازار داخل در اولویت قرار می‌دهند. این وضعیت مربوط به دیروز و امروز نیست و پیش‌ازاین هم نمونه‌هایی وجود دارد.

بارها هم گزارش‌هایی از دریافت سهمیه مواد اولیه پتروشیمی از سوی برخی به اسم تولید و عرضه آن در بازار آزاد یا به زبان ساده دلالی در این بازار منتشر شده است.

کارشناسان صنعت کفش در گفت‌وگو با صمت:

صنعت کفش را دریابید

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

صنعت کفش از زمانی که یک پای‌افزار ساده بود تا حالا که تبدیل به یکی از صنایع بزرگ در جهان شده، راه طولانی پیموده و به گمانم این روزها در کشور ما به‌واسطه مشکلات اقتصادی که کمابیش با آنها آشنا هستیم، پیاده گز می‌کند. به‌گفته کارشناسان و فعالان این صنعت که دغدغه رشد و بقای آن را دارند، در برهه کنونی، صنعت کفش ایران نیازمند توجه بیشتر است تا بتواند نقش قوی که در توسعه اقتصادی کشور می‌تواند داشته باشد را ایفا کند. در این میان، باتوجه به اینکه تولیدکنندگان زیادی در صنعت کفش کشور فعالیت دارند می‌توان گفت صنعت کفش، ظرفیت بسیار زیادی دارد تا سهم خود را در سبد توسعه اقتصادی کشور به‌واسطه تولید صادرات‌محور افزایش دهد، اما تولیدکنندگان آن مانند بسیاری از صنایع دیگر با مشکلات عدیده‌ای مواجهند که فعالیت آنها را مستقیم و غیرمستقیم تحت‌تاثیر قرار داده است. صمت در این شماره، حال و روز تولیدکنندگان و فعالان صنعت کفش را جویا شده و با صاحب‌نظران این صنعت به گفت‌وگو نشسته که در ادامه آمده است. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

انتظار تولیدکنندگان کفش از متولیان امر این است که اولویت را در تامین مواد اولیه برای صنایع تکمیلی قرار دهند و موضوع صادرات را در گام‌های بعدی پیگیری کنند

دغدغه اصلی تولیدکنندگان کفش، تامین مواد اولیه است

علی لشگری، عضو هیات رئیسه جامعه صنعت کفش ایران و فعال صنعت کفش درباره وضعیت تولیدکنندگان کفش و مشکلاتی که در شرایط کنونی با آن درگیر هستند به صمت گفت: یکی از مشکلات عمده‌ای که فعالان صنعت کفش با آن روبه‌رو هستند، در بخش مواد اولیه است. انتظار می‌رود در زمان عرضه مواد اولیه در بورس کالا، اولویت پتروشیمی‌ها به‌جای صادرات، تامین نیاز تولیدکنندگان داخلی باشد.

وی افزود: یکی از مواد اولیه مهم موردنیاز فعالان صنعت کفش، پی‌وی‌سی است که شاهد رقابت قابل‌توجهی در بازار آن هستیم. در بازار عرضه پی‌وی‌سی با گرید ۶۵ که بیشترین مصرف را در صنعت کفش دارد در هفته گذشته با ۳۹ درصد رقابت روبه‌رو شدیم؛ یعنی نرخ محصولات داخلی از قیمت‌های جهانی با ۳۹ درصد رقابت روبه‌رو شد و به‌عبارتی ۳۹ درصد بیشتر بود. از ۱۶ آبان به بعد شاهد رقابت‌های ۴۸، ۴۷ و ۵۶ درصدی در این بخش بودیم. هفته گذشته هم میزان این رقابت، ۳۹ درصد ثبت شده؛ یعنی قیمتی که با آن مواد اولیه در بورس در اختیار تولیدکننده کفش قرار می‌گیرد در مقایسه با نرخ پایه، عدد بالاتری است که می‌تواند قدرت رقابت‌پذیری محصولات ما را کم کند.

لشگری در ادامه اظهار کرد: انتظار ما از صنایع پتروشیمی، دفتر صنایع غیرفلزی، بورس کالا و دفتر صنایع تکمیلی در صنعت پتروشیمی این است که اولویت را بر تامین مواد اولیه برای صنایع تکمیلی قرار دهند و موضوع صادرات را در گام‌های بعدی پیگیری کنند.

این فعال صنعت کفش افزود: موضوع بعدی که تولیدکنندگان صنعت کفش با آن مواجهند، مربوط به ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی است. عمده واحدهای تولیدکننده کفش در کشور، واحدهای صنفی کوچک هستند و این واحدها برای اینکه بتوانند رشد کنند باید در زنجیره ارزش قرار بگیرند و به واحدهای بزرگ و متوسط متصل شوند. ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی برای صنعت کفش که در کشور یک «اس‌ام‌ای» به‌شمار می‌رود، طراحی نشده است. البته این قانون در زمان خود قانونی مترقی بوده و در حال حاضر هم برای پیمانکاران و شرکت‌های بزرگ نفتی و ساختمانی، یک قانون قابل‌قبول به‌شمار می‌رود. در این زمینه انتظار می‌رود سازمان تامین اجتماعی به کمک دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت، تشکل‌ها و اتاق بازرگانی نسبت به بروزرسانی این قانون و قوانین مشابه در راستای توسعه صنعت کفش و پوشاک اقدام کند.

لشگری در پاسخ به این پرسش که در شرایط کنونی، واردات چقدر روی فعالیت تولیدکنندگان صنعت کفش تاثیرگذار بوده، اظهار کرد: از آنجایی که صنعت کفش ما به‌شدت قاچاق‌پذیر است و به‌دلیل تورم بالای ۴۰ درصدی که وجود دارد، عملا با هزینه‌های سرباری که شرکت‌ها با آن مواجهند، مزیت نرخ محصولات تولیدکنندگان داخلی کاهش پیدا کرده، شبکه قاچاق و مافیای واردات در حال فعال شدن است و دوباره شاهد قاچاق و واردات کفش‌های خارجی هستیم.

لشگری افزود: یکی از بخش‌هایی که همواره از قاچاق آسیب دیده، بخش تولید کفش ورزشی است. تولید کفش ورزشی در کشور در ۴ تا ۵ سال گذشته هم به‌لحاظ کمیت و کیفیت و هم تنوع و مدل رشد کرد، اما در مقابل، گروه کالایی هم که در سال‌های گذشته از قاچاق بیشترین ضربه را خورد، کفش ورزشی بود.

وی خاطرنشان کرد: به‌دلیل تورم بالا در اقتصاد کشور و افزایش شدید نرخ دلار و ارز و نرخ بالای مواد اولیه‌ای که به‌صورت رقابتی در اختیار تولیدکنندگان داخلی قرار می‌گیرد، دوباره قیمت تمام‌شده محصولات داخلی بالا رفته و در حال از دست دادن مزیت‌های قیمتی در بازار کفش هستیم که در نهایت منجر به ورود مجدد کفش‌های قاچاق می‌شود.

لشگری ادامه داد: تا سال ۹۷ که نرخ ارز پایین بود، واردات غیرقانونی چندین برابر واردات قانونی بود، اما از سال ۹۷ به بعد به‌دلیل افزایش نرخ ارز و عزم جدی مسئولان، تشکل‌ها و دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت برای مقابله با قاچاق، شاهد افت قاچاق بودیم، اما متاسفانه از سال ۱۴۰۰ به بعد، به‌دلیل اینکه تورم دوباره سیر صعودی پیدا کرد، در حال از دست دادن مزیت‌های قیمتی تولیدات داخلی هستیم که به‌دنبال آن قاچاق نیز بیشتر خواهد شد.

این فعال صنعت کفش همچنین درباره وضعیت صادرات کفش گفت: در ۸ ماه امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته شاهد کاهش ۱۱.۳ درصدی صادرات کفش به لحاظ ارزش بودیم، در حالی که به لحاظ وزنی صادرات این بخش تقریبا معادل سال گذشته بود.

وی افزود: در بازار عراق که ۵۲ تا ۵۳ درصد صادرت کفش‌مان را جذب می‌کند، سهم‌مان از ۳۹ درصد سال ۲۰۱۳ به ۱۰ درصد در سال گذشته رسیده؛ یعنی در بازار ۵۱۰ میلیون دلاری عراق با اینکه سهم صادراتی کشور ما بالاست، چین و ترکیه توانسته‌اند بخشی از سهم ایران را تصاحب کند.

البته سازمان توسعه تجارت و دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت و تشکل‌ها در حال انجام اقدامات خوبی هستند تا بتوانیم در بازار ۳۷۰۰ میلیون دلاری روسیه و ۵ میلیارد دلاری اوراسیا، سهم‌مان را که در حاضر کمتر از یک درصد است، بیشتر کنیم و انتظار داریم با برقراری تجارت ترجیحی، امکان ورود به بازار کشورهای اوراسیا را در سال‌های آینده پیدا کنیم.

لشگری در پایان درباره مقاصد صادرات کفش ایران اظهار کرد: بیشترین میزان صادرات کفش کشور به کشورهای عراق، افغانستان، جمهوری آذربایجان، ترکمنستان و پاکستان است.

حدود ۹۰ درصد صادرات کفش ما به ۴ کشور عراق، افغانستان، ترکمنستان و پاکستان انجام می‌شود که متاسفانه شاهد کاهش سهم ایران از بازار صادراتی کفش عراق بوده‌ایم. البته در پاکستان و ترکمنستان افزایش سهم بازار را داشتیم.

صادرات، عامل بقای تولید

در ادامه مهدی عبداللهی‌نجات، تولیدکننده و فعال صنعت کفش درباره بزرگ‌ترین مشکل تولیدکنندگان کفش باتوجه به شرایط کنونی اقتصاد کشور به صمت گفت: کار تولیدکنندگان که در وضعیت کنونی با چنگ و دندان، تولیدشان را ادامه داده‌اند تا در گام نخست نیروهای‌شان را تعدیل نکنند و در ادامه، چرخ واحد تولیدی‌شان بچرخد، کمتر از جهاد نیست. مشکلات این صنعت زیاد است، اما می‌توان گفت مشکل اصلی تولیدکنندگان صنعت کفش، نوسانات نرخ دلار است. این موضوعی است که بر چرخه فعالیت تولیدکنندگان کفش بسیار تاثیرگذار بوده که متاثر از آن نمی‌توانند صادرات داشته باشند.

عبداللهی نجات ادامه داد: معتقدم عامل بقای هر واحد تولیدی، کارخانه و کارگاهی به‌ویژه در شرایط کنونی، صادرات است. دومین مشکل بزرگ فعالان این صنعت مربوط به برگشت ارز حاصل از صادرات است که در این زمینه نیز فعالان این صنعت کفش مشکلات و موانع زیادی دارند.

این فعال صنعت کفش در ادامه خاطرنشان کرد: در دوره‌ای صادرات کفش به عراق و ارمنستان داشتیم که قوانین خلق‌الساعه و موانع متعدد سبب شد تولیدکنندگان ما در این صنعت از صادرات فاصله بگیرند و در نهایت بیشتر سهم‌مان را در بازار کشورهای هدف از دست دادیم. عبداللهی‌نجات افزود: به نظر من، اگر دولت تمهیداتی بیندیشد و تولیدکنندگان صنعت کفش بتوانند ارز حاصل از صادرات‌شان را با همان نرخ ارز در بازار آزاد به‌فروش برسانند، شاهد رشد و رونق تولید و صادرات در این بخش خواهیم بود. این فعال صنعت کفش تاکید کرد: در حال حاضر تولیدکنندگان به‌سختی تلاش می‌کند و نمی‌گذارند خط تولیدشان متوقف شود. آنها سرعت را کم می‌کنند، اما تمام تلاش‌شان این است که فعالیت‌شان متوقف نشود.

وی گفت: در حال حاضر تولیدکنندگان محصولات زمستانی مانند کفش، بوت و... هم متاسفانه بازار فروش داخلی ندارند و محصولات آنها در انبارها رسوب کرده که این امر دو دلیل دارد؛ هم تقاضا ندارند و هم قیمت‌ها بالاست. در واقع فشار اقتصادی و افزایش قیمت‌ها باعث شده کفش در اولویت‌های آخر خرید یک خانوار قرار گیرد.

معضل بزرگ قاچاق کفش

عبدالاهی‌نجات در پاسخ به این پرسش که آیا روند کنونی واردات کفش روی فعالیت تولیدکنندگان این بخش تاثیرگذار بوده، اظهار کرد: واقعیت این است که در بحث واردات، موضوع اصلی، بحث قاچاق است، چراکه وضعیت به‌صورتی است که به‌سرعت می‌توان هر کفشی را سفارش داد و تحویل گرفت. به‌عنوان تولیدکننده و عضو هیات مدیره جامعه صنعت کفش عرضه محصولات قاچاق برای من بسیار ناراحت‌کننده است.

وی ادامه داد: یکی از مواردی که می‌تواند به صنعت کفش ما کمک بسیار زیادی کند، صادرات است و انتظار می‌رود دولت در این زمینه تدابیری بیندیشد و صنعت کفش را دریابد. البته ازسوی سازمان توسعه تجارت و دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت کارگروهی تشکیل شده تا بررسی کند چه می‌توان کرد که صادرات داشته باشیم و دلار حاصل از صادرات‌مان را به نرخ دلار نیمایی نفروشیم. این کارگروه دنبال راهکار است و کسانی که در این بخش مشکل دارند از این کارگروه راهنمایی می‌گیرند. وی تاکید کرد: برای کمک به صنعت کفش کشور باید تمهیداتی اندیشید. ما بازار عراق را به این دلیل که کشورهای دیگر مسیر صادراتی راحت‌تری دارند و کالاهای صادراتی آنها به‌سرعت وارد بازار عراق می‌شود، از دست دادیم.

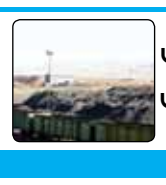
این فعال صنعت کفش در پایان گفت: در بخش صادرات در راستای رفع مشکل برگشت ارز هم با کارشناسان و متولیان امر جلساتی برگزار و کارگروهی تشکیل داده و به‌دنبال ارائه راهکارهای کمک‌کننده هستیم. البته در بازار روسیه که هدف اصلی ما و بازار بزرگ‌تری است، خوب عمل می‌کنیم، اما چین و ترکیه یک پله جلوتر از ما هستند و چون عضو سازمان تجارت جهانی نیستیم عوارض گمرکی برای صادرات کالا به روسیه ۲۵ درصد است که این رقم کار را برای فعالان صنعت کفش کشور نسبت به سایر کشورها سخت کرده است.

سخن پایانی

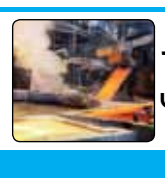
پاییز و زمستان که از راه می‌رسد، یکی از دغدغه‌های مردم داشتن پوشاک و کفش مناسب است. البته داشتن کفش مناسب، نه‌تنها در فصول سرد، بلکه به‌واسطه تاثیری که روی حرکت پاها دارد، همیشه مهم است و اغلب مصرف‌کنندگان، البته تا جایی که جیب‌شان اجازه بدهد، سعی دارند کفشی مناسب تهیه کنند تا هم سلامت پاهای‌شان تضمین شود و هم جذاب و باکیفیت باشد.

در این بازار، گرچه کشور ما نیاز به واردات ندارد و تولیدکنندگان توانمندی دارد که می‌توانند نیاز این بازار را پوشش دهند، اما قاچاق همواره رقیب بلامنازع تولیدات داخلی بوده و راه سخت صنعت کفش را سخت‌تر و سنگلاخی‌تر کرده است؛ از همین رو از مسئولان و متولیان امر انتظار می‌رود تدابیری بیندیشند و پابه‌پای صنعت کفش موانع را از مسیر حرکت این صنعت بزدایند.

عامل بقای هر واحد تولیدی، کارخانه و کارگاهی در کشور به‌ویژه در شرایط کنونی، صادرات است

گام برداشتن در تاریکی

افزایش تولید در مسیری پرچالش

الزام‌آوری، راهکاری برای نتیجه‌بخشی

سوز سرما باز به صنایع معدنی رسید

کمبود گاز یکی از معضلات بزرگ صنایع است که هر ساله با نزدیک شدن فصل سرد رخ می‌نماید و دولت و ملت به ویژه مصرف‌کنندگان بخش صنعتی را با چالش رو به رو می‌کند، اما تاکنون بخش صنعت به ناچار در برابر نفع بخش خانگی مجبور به عقب نشینی شده است و به حکم محدودیت و قطعی گردن گذاشته است.
البته نکته قابل توجه این است که پس از پایان فصل و عبور از مرحله بحران، دوباره شرایط به روال قبل باز می‌گردد و هیچ اقدامی در جهت رفع این چالش زیان‌آور نمی‌شود. این در حالی است که کارشناسان معتقدند یکی از مهم‌ترین استراتژی‌های تامین انرژی در جهان کاهش و بهینه‌سازی مصرف است و گفته می‌شود اگر دولت در این زمینه اقدامات عملی انجام دهد، کمبود گاز در زمستان را می‌توان از محل بهینه‌سازی مصرف سوخت جبران کرد. به گزارش صمت در اخباری که این روزها از حوزه صنعت به گوش می‌رسد، نگرانی‌های فعالان بخش صنعت دوباره به گوش می‌رسد که از آسیب‌های کم‌توجهی به تامین گاز صنعتی می‌گویند.

عکس: صمت

چالش تامین پایدار انرژی

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات «ومعادن» گفت: امروز تامین پایدار انرژی از مسائل اصلی صنعت فولاد کشور است. به گزارش کانی مگ، اردشیر سعد محمدی گفت مشکل تامین پایدار انرژی یکی از مسائل اصلی صنعت فولاد کشور است. وی افزود: از حدود چهار دهه قبل تاکنون، به دلیل تحقیقات انجام شده و تکنولوژی‌های جدیدی که به کار گرفته می‌شود، میزان مصرف انرژی به ازای هر تن فولاد روند نزولی داشته و حدود ۵۰ درصد کاهش یافته است. سعد محمدی اظهارکرد: میزان انرژی مصرفی در واحدهای فولادسازی به نوع روش تولید، یعنی استفاده از کوره بلند یا کوره قوس الکتریکی، بستگی دارد. در روش کوره بلند، نسبت به روش قوس الکتریکی انرژی بیشتری مصرف می‌شود که این اختلاف به حدود ۲۵ درصد می‌رسد.

■ سرمایه‌گذاری در حوزه نیروگاهی

وی گفت: طبق برآوردهای صورت گرفته زیان ناشی از کمبود انرژی و عدم النفع وابسته به آن در حوزه معدن و صنایع معدنی، مبلغ بالایی است و فعالان این صنعت چاره‌ای جز سرمایه‌گذاری در حوزه نیروگاهی ندارند. سعد محمدی یادآور شد: خاموشی‌های دو سال گذشته نشان می‌دهد، شیوه قبلی مدیریت در صنعت برق دیگر کارساز نیست و باید اقتصاد صنعت برق احیا شود. در واقع قیمت‌گذاری در صنعت برق متهم اصلی است، بنابراین برای حل این مسئله در گام نخست باید سراغ واقعی‌سازی نرخ برق برویم و بهترین سازوکار درحال‌حاضر، عرضه برق در بورس انرژی برای مشترکان پرمصرف است.

■ مکانیسم عرضه و تقاضا

وی گفت: وقتی قیمت‌گذاری را به مکانیسم عرضه و تقاضا می‌سپاریم، در بلند مدت صنایعی که بسیار انرژی بر هستند و ارزش افزوده پایینی دارند، عملا حذف می‌شوند و به مرور زمان، صنایعی شکل می‌گیرند که یا انرژی بر نیستند یا اگر مصرف انرژی بالایی دارند، ارزش زیادی هم خلق می‌کنند که تولید آن را از نظر اقتصادی توجیه‌پذیر می‌کند. به این ترتیب در بلند مدت ترکیبی از صنایعی خواهیم داشت که شکل بهینه‌ای از الگوی مصرف دارند و به این ترتیب عدالت اقتصادی هم رعایت خواهد شد.

هم کمبود انرژی، هم افزایش تولید

مدیرکل صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با وجود کمبود انرژی تولید فولاد، مس و آلومینیوم کشور در ۹ ماهه نخست امسال همچنان روند صعودی داشته است. سیف‌الله امیری به ایراسین گفت: هر چند که مشکلات کمبود انرژی برق و گاز در شرکت‌های بزرگ فولادی وجود دارد، اما تولید در این بخش‌های صنعتی کشور همچنان نسبت به سال‌های گذشته روند مثبتی داشته است. مدیرکل صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه هیچ مشکلی در بازار فولاد، آلومینیوم و مس در کشور وجود ندارد، اظهارکرد: خوشبختانه با تلاش تمام صنعتگران این عرصه قیمت‌ها نیز هم اکنون در بازار بسیار متعادل است.

امیری تاکید کرد: تامین گاز مورد نیاز واحدهای بزرگ صنعتی معدنی یکی از چالش‌های مهم واحدهای صنعتی است و انتظار داریم وزارت نیرو و وزارت نفت در سه ماهه آخر امسال نسبت به تامین انرژی مورد نیاز واحدهای بزرگ صنعتی کشور اهتمام ویژه داشته باشند.

■ صرفه جویی، در دستور کار است

مدیرکل صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهارکرد: هم اکنون شرکت گاز به جای ۴۰ میلیون متر مکعب گاز مورد نیاز واحدهای بزرگ صنعتی در کشور حدود ۱۵ میلیون متر مکعب گاز به این شرکت‌های صنعتی تحویل می‌دهد و اگر این روند ادامه یابد در میزان تولید این واحدهای صنعتی و معدنی در کشور تاثیرگذار خواهد بود.

امیری افزود: با توجه به تامین ۳۰ درصدی گاز مورد نیاز واحدهای صنعتی باید صرفه جویی مصرف گاز در دستور کار قرار گیرد تا بتوانیم همچنان روند رو به رشد تولید محصولات فولادی، مس و آلومینیوم را در کشور ادامه دهیم. مدیرکل صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهارکرد: با این حال هم اکنون در برخی از استان‌ها از جمله آذربایجان شرقی، خراسان رضوی و خراسان جنوبی گاز برخی از شرکت‌های بزرگ صنعتی قطع شده است و این می‌تواند بر میزان تولید این واحدهای صنعتی تاثیرگذار باشد.

چاره‌ای برای رکود

مهرداد اکبریان، رئیس انجمن سنگ آهن ایران درباره چالش زیرساخت‌ها در صنعت فولاد گفت: فولاد یکی از زنجیره‌های تولیدی کشور است که جهش بسیار خوبی را طی سالیان گذشته، به‌خصوص یک دهه اخیر تجربه کرده و از رتبه بالایی در جهان برخوردار است اما مشکلاتی که مثل کمبود آب، برق و گاز، نبود جاده و زیرساخت‌های مناسب حمل‌ونقل و... در کشور سبب برهم خوردن توازن میان حلقه‌های صنعت فولاد شده است. به گزارش معدن مدیا، وی افزود: چالش انرژی بر کل زنجیره تولید و تامین، تاثیرگذار است و حتی تامین‌کنندگان زنجیره و مصرف‌کنندگان نهایی را نیز متاثر می‌کند. این کمبودها باعث بر هم خوردن تعادل میان عرضه و تقاضا شد.

اکبریان گفت: این موضوع موجب رقابتی نبودن نرخ بازار شد و در مقابل بعضی از محصولات افزایش نرخ پیدا کرد.

وی افزود: دولت برای خروج زنجیره فولاد از رکود، باید روی این بخش سرمایه‌گذاری کند و در صورت عملی نشدن اهداف سرمایه‌گذاری، معدن توانایی حرکت و همراه شدن با بخش پایین دستی را نخواهد داشت.

■ آسیب به حلقه‌های زنجیره تولید

رئیس انجمن سنگ آهن ایران ضمن موارد یاد شده افزود: امروزه ۳ برابر مصرف داخل فولاد تولید می‌کنیم و برای صادرات مازاد تولید برنامه‌ریزی‌هایی انجام شده است، اما صادرات با مشکلاتی مواجه است.

وی با اشاره به اینکه هر محدودیتی در صادرات باعث آسیب به یکی از حلقه‌های زنجیره تولید می‌شود گفت: این آسیب ۲ خطر عمده به دنبال دارد. خطر اول کوچک شدن بازار هم در داخل و هم در خارج است و خطر دوم رکود و ورشکستگی خواهد شد.

وی افزود: صنعت فولاد ایران در مقایسه با رقبا در بازار از جایگاه خوبی برخوردار است اما تصمیمات غلط اتخاذ شده، نرخ تمام شده محصولات را افزایش و رقابت را برای تولیدکننده سخت و کاهش حاشیه سود می‌شود.

سخن پایانی

گفته می‌شود امروزه کسری گاز چیزی نزدیک به ۲۲۰ میلیون مترمکعب در روز است که برای تولید آن بالغ بر ۷۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری لازم است. این در حالی است که با مبالغی بسیار کمتر می‌توان مصرف گاز را بهینه کرد و جلوی اتلاف انرژی را گرفت. به این ترتیب چیزی حدود ۱۲۰ میلیون متر مکعب صرفه جویی در مصرف گاز رخ داده و آن را در اختیار صنایع قرار داد. امروز که کشور دوباره در میانه فصل بحران گاز قرار گرفته، بهتر است با نگاهی متفاوت صورت مسئله مورد بررسی قرار گیرد تا شاید سال جای آخرین دور از این چرخه باطل باشد.

آگهی استفاده از حق‌تقدم موضوع ماده ۱۶۹ قانون تجارت

شرکت صنعتی وتولیدی ایران‌ذوب (سهامی عام)

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم شرکت صنعتی وتولیدی ایران‌ذوب (سهامی عام) به شماره ثبت ٤١٤٧ و شناسه ملی ١٠٢٦٠٢٥٢٩٩٤ می‌رساند در اجرای مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ١٤٠١/٠٨/٢٤ و تفویض اختیار به هیات‌مدیره در خصوص عملی نمودن افزایش سرمایه مقرر گردید سرمایه شرکت از مبلغ ۶۰میلیارد ریال به مبلغ ۲،٤٤٠ میلیارد ریال (مبلغ ۷۸۰میلیارد ریال از محل سود انباشته و مبلغ ۱،۶۰۰ میلیارد ریال از محل آورده نقدی سهامداران) افزایش یابد. لذا سهامداران محترمی که قصد استفاده از حق‌تقدم خود در خرید سهام از محل واریز نقدی را دارند می‌توانند ظرف مدت ۶۰ روز از تاریخ نشر این آگهی نسبت به استفاده از حق‌تقدم و واریز مبلغ نقدی حق‌تقدم به نسبت سهامی که مالک هستند (به ازاء هر سهم ۲۶/۶۶۶ سهم به مبلغ اسمی هر سهم ۱،۰۰۰ ریال) به حساب شماره ۶۵۳۰۷۳۲۱۶ بانک تجارت شعبه چهارراه نظر (کد شعبه ۶۰۵۰) اقدام نموده و فیش واریزی را به امور مالی شرکت تحویل نمایند.

لازم به ذکر است عدم استفاده از حق‌تقدم خرید سهام جدید در مهلت مقرر به منزله سلب حق‌تقدم و انصراف از استفاده حق‌تقدم محسوب می‌گردد و حق‌تقدم‌های استفاده نشده و پاره سهم‌های ایجاد شده در اختیار هیات‌مدیره می‌باشدکه به هر نحوصلاح بداند نسبت به واگذاری آن اقدام نماید.

ضمنا برابر با آگهی مورخ ١٤٠١/٢/٢٧ با عنایت به عدم دسترسی به مشخصات کامل سهامداران لازم است آن دسته سهامداران که تاکنون جهت تکمیل اطلاعات هویتی خود اقدام ننموده‌اند قبل از هر گونه اقدام در خصوص افزایش سرمایه و گرفتن گواهی حق‌تقدم نسبت به مراجعه به شرکت آدرس اصفهان خیابان دانشگاه کوچه ۱۳(شهید خوشاب) پلاک ۱ اقدام و پس از دریافت برگه حق‌تقدم خود اقدامات لازمه را مبذول نمایند.

هیات‌مدیره شرکت صنعتی وتولیدی ایران ذوب (سهامی عام)

مناقصه عمومی (یک مرحله‌ای)

مناقصه انجام عملیات تعمیر و بازسازی اسپیندل‌های نورد گرم سبا

شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)

شرکت فولاد مبارکه در نظر دارد جهت شناسایی پیمانکاران توانمند در زمینه مناقصه انجام عملیات تعمیر و بازسازی اسپیندل‌های نورد گرم سبا مناقصه عمومی یک مرحله‌ای برگزار نماید. لذا از کلیه شرکت‌های توانمند در این زمینه دعوت به همکاری و ثبت‌نام می‌نماید.

■ مدارک مورد نیاز:

۱. صلاحیت ایمنی پیمانکاران، آخرین اطلاعات ثبتی شرکت، در قالب pdf
۲. توان مالی، توان تجهیزاتی، توان اجرایی و مدیریتی در قالب pdf

نحوه دریافت مدارک: دریافت مدارک از طریق پست الکترونیکی به آدرس: m.shafieioun@msc.ir

مهلت ارسال مدارک: از تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۳ تا مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

نحوه ارسال مدارک: ارسال مدارک از طریق پست الکترونیکی به آدرس: m.shafieioun@msc.ir

اطلاعات تماس با کارشناس: آقای شفیعیون واحد امور قراردادها به شماره ۰۳۱۵۲۷۳۰۶۸ و واحد فنی سبا مهندس بهرامی ۰۹۰۱۰۰۳۹۴۸۲

ارایه مدارک و سوابق هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان
۹۰-۱۴۰۱

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت خدماتی شهرک صنعتی لیا سهامی خاص شماره ثبت: ۱۲۸۲۶ شناسه ملی: ۱۰۵۷۰۰۲۹۹۵۶

بدین وسیله از کلیه سهامداران و یا نمایندگان قانونی سهامداران دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** شرکت خدماتی شهرک صنعتی لیا سهامی خاص شماره ثبت ۱۲۸۲۶ شناسه ملی ۱۰۵۷۰۰۲۹۹۵۶ که مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ راس ساعت ۱۲ به نشانی کیلومتر ۱۴ جاده قزوین بوئین‌زهرا شهرک صنعتی لیا بلوار شهید بهشتی خیابان هنر شرکت نفیس نخ کدپستی: ۳۴۴۹۱۳۴۶۸۸ تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانید.

■ دستور جلسه:

ـ تصمیم‌گیری در خصوص افزایش سرمایه شرکت

هیات‌مدیره شرکت

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده

شرکت خدماتی شهرک صنعتی لیا سهامی خاص شماره ثبت: ۱۲۸۲۶ شناسه ملی: ۱۰۵۷۰۰۲۹۹۵۶

بدین وسیله از کلیه سهامداران و یا نمایندگان قانونی سهامداران دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده** شرکت خدماتی شهرک صنعتی لیا سهامی خاص شماره ثبت ۱۲۸۲۶ شناسه ملی ۱۰۵۷۰۰۲۹۹۵۶ که مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ راس ساعت ۱۰ به نشانی کیلومتر ۱۴ جاده قزوین بوئین‌زهرا شهرک صنعتی لیا بلوار شهید بهشتی خیابان هنر شرکت نفیس نخ کدپستی: ۳۴۴۹۱۳۴۶۸۸ تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانید.

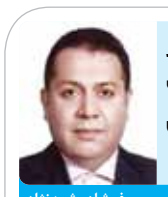
■ دستور جلسه:

ـ استماع گزارش هیات مدیره و بازرس قانونی و حسابرس رسمی
ـ تصمیم‌گیری درخصوص تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان منتهی به اسفند ۱۴۰۰
ـ تصمیم‌گیری درخصوص انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل برای سال مالی ۱۴۰۱
ـ تصمیم‌گیری درخصوص تصویب نرخ شارژ واحدهای صنعتی و آب بها
ـ تصمیم‌گیری در خصوص انتخاب روزنامه کثیرالانتشار

هیات‌مدیره شرکت

یادداشت

چشم‌انداز بی‌نهایت هوشمندسازی

فرشاد رشیدنژاد
استاد دانشگاه

هوشمندسازی در صنعت یک مفهوم عام است و معدن هم یکی از زیرمجموعه‌های آن به‌شمار می‌رود. در واقع هوشمندسازی در معدن به همان معنایی است که در کشاورزی، خودروسازی یا هوا و فضا هم کاربرد دارد.

هوشمندسازی معدن در تمام زمینه‌ها از روش‌های تولید گرفته تا ایمنی کارگری به‌کار می‌آید. به‌عنوان مثال، با کار گذاشتن ابزاری روی لباس کارگر معدن می‌توان موقعیت این فرد را رصد کرد و اگر حادثه‌ای رخ داد و افرادی گرفتار شدند، با استفاده از این فناوری می‌توان برای نجات جان آنها اقدام کرد یا تصور کنید نوع خاصی از مکان‌یاب یا جی‌پی‌اس روی ماشین‌ها وصل شود تا وقتی این ۲ متحرک به هم نزدیک می‌شوند، پیام اخطار به راهبر ماشین بدهد و جلوی تصادف را بگیرد یا سیستمی طراحی شود که کارفرما بتواند روی گوشی خود در لحظه نرخ تولید را رصد کند و بداند چقدر کنسانتره تولید می‌شود، همین‌طور سنسور رطوبت‌سنج داشته باشد و رطوبت محصول، تناژ، دانه‌بندی و...را محاسبه کند.

به این ترتیب، روشن است که مسیر هوشمندسازی بی‌انتها است. به‌عبارت دیگر، تنوع سنسورها و اپلیکیشن‌هایی که می‌توان به‌کار برد، نامحدود است و نمی‌توان حد و مرز مشخصی برای هوشمندسازی قائل شد، زیرا روز به روز توسعه و گسترش بیشتری پیدا می‌کند. در سیستم سنتی که دهه‌ها است، مورداستفاده قرار می‌گیرد، باید تا وارد شدن وزن و عدد محصول در دفتر ثبت صبر کرد تا مطالب دفتر وارد فایل اکسل شود و در بهترین حالت کارفرما بداند در خط تولید چه گذشته است. در صورتی که در سیستم‌های جدید موضوع ریل تایم (real time) مطرح است، یعنی کارفرما می‌تواند در لحظه همه‌چیز را مانیتور کند و دیگر لازم نیست که منتظر بماند تا در پایان شیفت کاری ببیند برای مثال رطوبت ماده معدنی تولیدشده چقدر است. این گزارش لحظه به لحظه در اختیار کارفرما یا مسئول فنی قرار می‌گیرد تا در هر زمان بداند در خط تولید چه اتفاقی رخ می‌دهد. چنین سیستم‌هایی نه‌تنها امکان مانیتور کردن خط تولید را فراهم می‌آورند، بلکه می‌توان از آن برای تغییر دستورات، کنترل سرعت، توقف تولید و... استفاده کرد. بخش دیگری از عملیات هوشمندسازی در صنعت و معدن، استفاده از هوش مصنوعی یا AL در کار تولیدی است. ابزار مجهز به هوش مصنوعی می‌تواند کاری را که هوش انسانی از عهده انجام آن بر می‌آید، برعهده بگیرد. به‌عبارتی، وقتی تصمیم‌گیری درباره میزان فشار وارده به دستگاه برعهده ابزار گذاشته می‌شود، می‌توان گفت هوشمند سازی اتفاق افتاده و در این مسیر از هوش مصنوعی شده است. در این فرآیند موجود هوشمند تنها بر پروسه نهایی تصمیم‌گیری نظارت دارد و تغییرات کوچک، مثلا میزان فشاری که باید به دستگاه وارد شود و ... به دستگاه سپرده می‌شود. امروزه رد پای استفاده از هوش مصنوعی در فروشگاه‌ها و مراکز خرید بزرگ به‌چشم می‌خورد. این ابزارهای پیشرفته تمام رفتار مشتری را رصد می‌کنند تا براساس آن، استراتژی بازاریابی را مشخص کنند و به این ترتیب، میزان فروش را باتوجه به رفتار مشتری افزایش دهند. همین شکل از هوشمندسازی با استفاده از هوش مصنوعی در معادن هم به‌کار گرفته شده است. به‌عنوان مثال، از طریق ماشین لرنینگ (machine learning) یا آموزش به ماشین‌آلات، سیستم‌هایی طراحی شده که با استفاده از آنها شاول، سینه کار را براساس رنگ شناسایی می‌کند یا تشخیص می‌دهد که سرعت یا سختی کار چقدر است و بر آن اساس برنامه کاری را تنظیم می‌کند و تصمیم بگیرد که سرعت استخراج در یک بخش خاص چقدر باید باشد.

به‌طورخلاصه، با استفاده از فناوری‌های نوین که با استفاده از ماشین‌آلات قابل‌بهره‌برداری است، تحولی بزرگ در صنعت معدن ایجاد خواهد شد، مثلا می‌توان به راحتی و با کمترین میزان خطا سیستم‌ها را کنترل کرد، اکتشاف، استخراج و فرآوری را به‌شکل بی‌سابقه‌ای توسعه داد و به افق‌هایی که پیش از این محال به‌نظر می‌رسید، دست یافت. شاید فرآیند جایگزینی ماشین و تبعیت از تصمیمات آن به‌جای انسان فرآیند ترسناکی به‌نظر آید، اما راهی است که گریزی از آن وجود ندارد.

واگذاری معدن یا تیر خلاص به طبیعت

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست ضمن هشدار درباره عواقب مزایده ۵۰۰۰ محدوده معدنی در کشور گفت: فعالیت‌های معدنی به‌منزله تیر خلاص به حیات وحش کشور است.

به‌گزارش مهر، علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در نامه‌ای خطاب به سیدرضا فاطمی‌امین نوشت: طبیعت ایران متاثر از پدیده جهانی تغییر اقلیم و خشکسالی‌های پی‌درپی و همچنین تغییر کاربری‌های گسترده و تبدیل زیستگاه‌ها، بسیار آسیب‌پذیر و شکننده شده است، به‌صورتی که وسعت کانون‌های فرسایش بادی که منشأ گرد و غبار هستند، طی ۲ دهه گذشته چندین برابر شده و بخش قابل‌توجهی از تنوع ژنی کشور به‌دلیل قطع شدن زیستگاه‌ها و آوارگی گونه‌ها از خاستگاه خود از بین رفته‌اند.

در بخش دیگری از این نامه آمده است: فعالیت‌های معدنی به‌سبب اینکه بیشتر در دل طبیعت و زیستگاه‌های به‌نسبت بکر انجام می‌شود و همگی نیاز به ایجاد جاده دسترسی و اثرات منفی بسیار گسترده و غیرقابل‌مقایسه با سایر اشکال تغییر کاربری‌ها دارند، به‌منزله تیرهای خلاصی به حیات وحش کشور محسوب می‌شوند.

سلاجقه در بخشی دیگر بااشاره به تلاش سازمان محیط‌زیست برای حراست از مناطق حفاظت‌شده به‌عنوان پناهگاه‌هایی برای نجات تنوع زیستی کشور، اظهار کرده است که در خارج از مناطق حفاظت‌شده نیز همواره توصیه به فعالیت‌های معدنی تدریجی شده است، به‌گونه‌ای که طبیعت بتواند زخم‌های ناشی از معدنکاوی را مداوا کند.

وی در پایان از وزیر درخواست کرده است که واگذاری معادن که کشور به آنها نیاز مبرم دارد، به‌صورت مرحله‌ای و تدریجی مدنظر انجام گیرد و از واگذاری همزمان تعداد زیادی محدوده معدنی، که خارج از ظرفیت و توان اکوسیستم‌های کشور است و خسارت‌های محیط‌زیستی غیرقابل‌جبرانی به‌بار می‌آورد، جلوگیری شود.

گزارش صمت درباره وضع و رفع مکرر عوارض صادراتی مواد خام معدنی

گام برداشتن در تاریکی

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

عوارض صادرات سنگ برداشته شد؛ این خبری بود که هفته گذشته وزارت صمت به گمرکات کشور ابلاغ کرد تا گریزگاهی باشد برای رکود حاکم بر صنعت سنگ.

امسال این چندمین‌بار است که قوانین گمرکی ناظر بر صادرات و واردات مواد معدنی دستخوش تغییر و تحول می‌شود. فارغ از اینکه این تحولات تا کجا ضامن سود و زیان تولیدکننده و صادرکننده است، نفس تغییرات مکرر چه تاثیری بر این بخش از اقتصاد کشور دارد؟

در گزارش امروز صمت، فریبرز مسعودی و آنوش رحام، ۲ تن از فعالان و کارشناسان معدن نظرات خود را در این زمینه با ما در میان گذاشتند.

عکس: آیدا فریدی

درمان موضعی برای دردهای مزمن

فریبرز مسعودی ـ فعال و کارشناس معدن:
قوانین گمرکی در کشور ما به‌طورمرتب دستخوش تغییر و تحول می‌شود و این شرایط برنامه‌ریزی اقتصادی را دچار سردرگمی می‌کند.

در بیان علت این موضوع لازم است، گفته شود برنامه‌های جامع و درازمدت چندان پاسخگوی شرایط امروز نیست، زیرا آنقدر روند تحولات جهانی سرعت گرفته است که گاه به‌ناچار باید خود را با تغییرات سریع جهانی تطبیق دهیم و برنامه‌های تجاری و اقتصادی خود را به‌روز کنیم.

تا اینجای کار، شرایط کم و بیش در بسیاری از کشورها مشابه است، اما مشکل از آنجا ناشی می‌شود که برنامه‌های درازمدت در کشور ما چندان واقع‌بینانه و همسو با تغییرات عینی و پایدار مشخص نمی‌شود و به این ترتیب برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده انعطاف‌پذیری لازم را برای تطابق با تحولات جهانی ندارند.

به‌عبارت دیگر، برنامه‌ریزی‌های کلان در این حوزه به‌طورمعمول منفعلانه است و به‌همین دلیل هرازگاهی به‌ناچار باید موردبازنگری قرار گیرد تا درمانی موضعی برای حل مشکلات عمیق آن اندیشیده شود، اما متاسفانه تاثیرات این شرایط بسیار منفی و زیانبار است.

جایابی در چرخه معدن تا بازار

برای حل این مشکل، ابتدا باید جایگاه خودمان را در چرخه‌های معدن تا بازار، مشخص کنیم و ببینیم براساس ظرفیت‌های کشور قرار است چند درصد صادرات یا تجارت جهانی را، در هر یک از حوزه‌ها در اختیار بگیریم و در مرحله بعد باتوجه به آن هدف، جهت‌گیری و برنامه‌ریزی کنیم.

به‌عنوان مثال، اگر هدف این است که جی‌دی‌پی صنایع غیرنفتی (و به‌طورخاص مواد معدنی) افزایش پیدا کند، باید در برنامه‌های بلندمدت مشخص شود که تولید ناخالص داخلی قرار است با اتکا به چه ظرفیت‌هایی افزایش یابد. در راستای این تصمیمات کلان، باید بازار را موردمطالعه قرار داد. در این فرآیند مشخص می‌شود که به‌فرض کشور ظرفیت خوبی برای صادرات سنگ تزئینی یا نما دارد و برای دستیابی به این هدف درازمدت می‌توان به فرض خروج، سنگ کوپ را در کوتاه‌مدت و سنگ‌های پلاک را در میان‌مدت افزایش داد.

واکنش انفعالی

اما همان‌طور که گفته شد، در کشور ما برنامه‌ریزی مقطعی و انفعالی است. برای مثال امسال می‌گوییم که می‌خواهیم صادرات را افزایش دهیم و براساس آن، تعرفه‌های صادراتی را حذف می‌کنیم، کمی بعد گفته می‌شود که درآمد دولت به‌واسطه حذف تعرفه‌ها کاهش پیدا کرده است و دوباره تعرفه می‌گذاریم و به این ترتیب بدون برنامه مشخص و مدونی پیش می‌رویم، انگار که در تاریکی قدم بر می‌داریم.

حذف فاصله دستور تا اجرا

به‌طبع انتظار می‌رود تغییرات در یک ساختار دقیق و نظام‌مند آنی نباشد و از مدتی قبل به فعالان حوزه اقتصادی اطلاع داده شود، اما در حال حاضر فاصله بین تصمیم تا اجرا حذف، البته در قانون پیش‌بینی شده است که دولت می‌تواند بنا به مقتضیات و شرایط خاص زمانی با رعایت قوانین مربوطه، صدور یا ورود بعضی از کالاها را ممنوع کند، اما این تبصره به موارد خاص اشاره دارد و نباید به رویه‌ای رایج بدل شود.

بی‌ثباتی قوانین، بدترین اتفاقی است که می‌تواند یک فعالیت اقتصادی را دچار اختلال کند و فعالان اقتصادی به‌طورمعمول از افتادن به این دام پرهیز می‌کنند.

متاسفانه در بخش صنعت، گذشته از مشکلات تولید و دغدغه‌های آن تجارت تولیدات و دشواری‌های واردات و صادرات آن مسیر صعبی ایجاد کرده است و فعالان این عرصه باید همواره مراقب باشند و وقت و انرژی زیادی صرف کنند تا برای رویارویی با تغییرات پیش‌بینی‌نشده آماده باشند.

فرار سرمایه از تولید

متولی یک حوزه باید تا جای ممکن تلاش کند که ثبات در قوانین حفظ و اگر هم بنا به ضرورت، جایی لازم شد قانونی تغییر داده شود، در فرآیندی زمان‌دار و تدریجی رخ دهد. تغییرات ناگهانی حتی اگر به‌نفع صادرکننده باشد، باز خوب نیست، زیرا ثبات برنامه‌ریزی اقتصادی را از بین می‌برد و چه‌بسا به بخش‌های دیگر ضرر برساند.

به‌عنوان مثال، صنعتگری را در نظر بگیرید که برنامه‌ریزی می‌کند تا براساس قوانین موجود کسب و کاری تولیدی به‌راه اندازد و سرمایه‌گذاری می‌کند تا در کنار ایجاد اشتغال برای دیگران از محل صادرات تولیدات خود منفعتی حاصل کند. ناگهان مسئولان قانونی را تغییر می‌دهند و واردات همان محصول را تسهیل می‌کنند. این فرآیند باوجود اینکه به‌نفع واردکننده است، موجب ضرر و زیان صنعتگر مفروض ما می‌شود و به این ترتیب سرمایه به‌تدریج از بخش تولید می‌گریزد.

بنابراین ثبات در قوانین و تغییرات اندک و حساب‌شده آنها، ضرورت رشد بخش اقتصاد است و تغییرات ناگهانی جز ضرر چیزی برای این بخش به‌همراه ندارد. متاسفانه ما در حال حاضر برای رفع مشکلات دچار روزمرگی هستیم، در حالی که باید برای حل مشکلات قطعی برنامه‌های واکنش‌سریعی طراحی کنیم که در راستای اهداف درازمدت کشور و همسو با تجارت جهانی باشد.

پایان دوران انحصار

ما نمی‌توانیم برخلاف جهت بازار جهانی حرکت کنیم. لازم است،باور کنیم که دوران انحصار به‌سر نرسیده است و ما در صنعت و تجارت رقابتی جدی داریم. این‌طور نیست که هنوز تولید فرش، زعفران، پسته، سنگ ساختمانی و... در اختیار ما باشد. اینقدر کشورهای گوناگون وارد میدان می‌شوند و از فرصت‌های موجود استفاده می‌کنند که دیگر نمی‌توان گفت تولید محصولی در اختیار و انحصار کشوری خاص است. برای مثال زعفران را در نظر بگیرید یا فرش که سال‌های سال در انحصار کشور ما بود؛ اما امروز کشور ما رقبای سرسختی در این عرصه دار

باید برنامه‌ریزی‌ها براساس تحولات جهانی باشد و ما نمی‌توانیم از خانه خود بازارهای جهانی را هدایت کنیم.

مشکلی که برای رسیدن به این هدف وجود دارد، این است که صنعتگران ما دچار مشغله‌های روزمره و دولتمردان هم در فکر آن هستند که مسائل را به‌سرعت و در زمان تصدی خود حل کنند، اما در اینجا قطب سومی به‌نام دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان وجود دارد که باید از ظرفیت و توان آنها استفاده کرد.

دانشگاه‌ها درگیر کار علمی هستند و برای آنها سود و زیان اقتصادی وجود ندارد. برای بهره‌برداری از توان آنها باید کمیته‌هایی تشکیل شود تا کمی به متخصصان دانشگاهی ما میدان داده شود. آنها می‌توانند تحولات و قوانین را رصد کنند و با جلسات مشترک و طرح‌هایی پژوهشی که ارائه می‌شود، کار علمی انجام دهند و راهکار مناسب پیدا کنند.

در حال حاضر، دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان ما می‌توانند چنین مسئولیتی را بر عهده بگیرند و از پس ایفای آن به‌خوبی برآیند. شاید تا یک دهه پیش دانشگاه‌ها به‌شکل انحصاری به موضوع آموزش می‌پرداختند، اما امروز ظرفیت بسیار خوبی برای برنامه‌ریزی در کشور وجود دارد و باید به آن توجه بیشتری شود.

> ثبات در قوانین و تغییرات اندک و حساب‌شده آنها، ضرورت رشد بخش اقتصاد است و تغییرات ناگهانی جز ضرر چیزی برای این بخش به‌همراه ندارد

اهداف تغییرات

آنوش رحام ـ کارشناس و فعال معدن:
عوارض‌گذاری مقطعی اهداف مختلفی دارد، به هر حال قانون بودجه تصریح کرده که کالاهای خام و نیمه‌خام (با تعریفی که دولت پیش‌تر درباره آنها داشته است)، باید مشمول عوارض بشوند. در ابتدای امسال هم، عوارضی در نظر گرفته شد که انتقادات زیادی به آن وارد بود. هدف از این تصمیمات، جلوگیری از خروج کالای داخلی و رسوب آن به بازارهای صادراتی و به‌اصطلاح صادرات بی‌رویه است.

این اتفاق معمول زمانی رخ می‌دهد که نرخ ماده معدنی در بازارهای جهانی افزایش شدیدی پیدا کند و به این ترتیب، مسئولان برای حصول اطمینان از اینکه کالاهای ایرانی با نرخ ارزان صادر نشود و بازارهای اطراف، آن کالا را از کف بازار جمع نکنند، عوارضی برای آن وضع می‌کنند.

مشکل اینجا است که به‌طورمعمول بدون هماهنگی با تشکل‌ها بخش خصوصی، فرآیند وضع و حذف عوارض اتفاق می‌افتد. اما وضع عوارض به این شکل ممکن است بازارهای صادراتی را (نه در کالاهای خام) بلکه در کالای فرآوری‌شده هم با مشکل روبه‌رو کند، زیرا شرکت‌ها برنامه‌ریزی می‌کنند و قراردادهای طولانی‌مدت دارند و باید به تعهدات خود عمل کنند و این شرایط حتی گاه موجب سردرگمی گمرک می‌شود.

منطق قابل‌دفاع لازم است

روش منطقی این است که برای وضع هر عوارضی برای صادرات، روش قانونی در پیش گرفته شود که به‌طورحتم باید از ۳ ماه قبل به اطلاع صادرکننده برسد. علاوه بر این، باید تغییرات از مجاری شورای اقتصاد وضع شوند و منطق قابل‌دفاعی داشته باشند.

البته بعضی وقت‌ها در شرایط دامپینگی ممکن است وضع عوارض اثر ضددامپینگی داشته یا به قصد حمایت از حوزه‌های داخلی یا تنظیم بازار باشد، اما معتقدیم ورود مدیریت تنظیم بازار به بخش صادرات امر خطرناکی است.

تغییر و تحول امری رایج است

گاه تغییر سیاست‌های تجاری به‌منظور تنظیم روابط تجاری بین کشورها ممکن است خیلی سریع اتفاق بیفتد و به این ترتیب در همه جای دنیا شاهد وضع و رفع عوارض به این شکل هستیم و در برخی مواقع، ممکن است این تغییرات به‌سرعت اعمال و در عرض یک هفته عوارضی گذاشته و برداشته شود.

در شرایط خاص، باید پیش از وضع عوارض، جلساتی با تشکل‌ها و فعالان اقتصادی آن بخش برگزار شود تا آنها بتوانند بخش‌های صادراتی، تولیدی و عرضه را نسبت به شرایط توجیه کنند. علاوه بر این، دولت در تعامل با تشکل‌ها می‌تواند هم سرعت عمل بالاتری داشته باشد و هم هدف‌گذاری‌اش به‌نتیجه برسد.

البته در مواردی نادر همفکری و هم‌سویی اتفاق افتاده، اما تعداد آن قابل توجه نیست، در صورتی که قانونگذار تصریح کرده است، دولت باید در این موارد به‌طورحتم نظر بخش خصوصی و تشکل‌ها را اخذ کند.

سخن پایانی

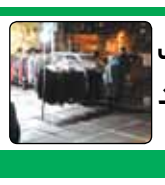
صادرات، یکی از بخش‌های چالش‌برانگیز اقتصاد کشور است و تصمیمات ناظر بر این بخش، محل مناقشات و مناظرات فراوان بوده است.

برای مثال، پیش از این اعلام شده بود با تعیین عوارض بر صادرات مواد معدنی خام تلاش می‌شود تا از خام‌فروشی جلوگیری و زنجیره ارزش‌افزوده به‌سمت تکمیل سوق داده شود.

اما رکود بازار ساخت‌وساز مسکن، مسئولان را بر آن داشت تا عوارض صادراتی سنگ ساختمانی را حذف کنند تا به این ترتیب فعالان این حوزه بتوانند روند تولید را ادامه دهند.

این تنها یکی از دستورالعمل‌ها و ابلاغیه‌هایی است که در حوزه صادرات مواد معدنی به‌سرعت صادر و ابلاغ شده است. شاید مسئولان گمان می‌کنند که به این ترتیب تنش بازار بلافاصله رفع می‌شود، اما تجربه نشان می‌دهد که این پایان ماجرا نیست.

گسترش
تجارت
چهارشنبه
۱۶ آذر ۱۴۰۱
۱۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۷ دسامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۱۶
پیاپی ۳۵۳۴
www.Tejaratdaily.com

پوشاک خوراک ندارد

انجماد در فصل طلایی

تیر تورم بر سیبل بازار ملک

اقتصاد دریامحور معیشت ساحل‌نشینان را بهبود می‌بخشد

غفلت از ظرفیت‌های تجاری دریا

موقعیت ژئوپلیتیکی ایران، فرصت‌های تجاری متعددی را برای کشور به ارمغان آورده اما باید برنامه‌های مناسبی در راستای بهره‌مندی از این ظرفیت‌ها تدوین کرد. ایران بیش از ۵۸۰۰ کیلومتر سواحل اصلی، جزیره‌ای و رودخانه‌ای دارد. با این وجود کسب‌وکارهای دریایی سهم بسیار پایینی در تولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص داده‌اند. به منظور بهبود این سهم، در برنامه هفتم توسعه، به رشد اقتصاد دریا با محور توسعه دریا، سواحل، بندرها و آب‌های مرزی تاکید شده است. توجه به ارکان آمایش سرزمینی و استفاده از مزیت‌های منطقه‌ای موجود، باید اساس برنامه‌های دولت را تشکیل دهد. شهریور امسال سیاست‌های کلی برنامه هفتم از سوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ شد. در بند ۱۱ این سیاست‌ها، به تحقق سیاست‌های کلی آمایش سرزمین با توجه به مزیت‌های بالفعل و بالقوه و اجرایی ساختن موارد برجسته آن با توجه ویژه بر دریا، سواحل، بنادر و آب‌های مرزی تاکید شده است. این مسئله نشان می‌دهد رشد اقتصاد برپایه توجه به آمایش سرزمین و ظرفیت‌های هر منطقه، در بدنه سیاست‌گذاری‌ها وجود داشته و تنها باید برنامه‌های مناسبی جهت اجرایی شدن آن‌ها تدوین شود. کارشناسان اقتصادی معتقدند رشد اقتصادی عدالت‌محور با رویکرد ارتقای بهره‌وری و با تأکید بر اقتصاد دریامحور امکان‌پذیر است و اقتصاد دریا می‌تواند موتور محرکه و کانون رشد اقتصاد کلان کشور و افزایش تولید باشد. صمت در این گزارش، به بررسی اهمیت اقتصاد دریامحور و راهکارهای توسعه آن پرداخته است.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

اقتصاد دریامحور و حمل‌ونقل دریایی و بندری، اشتغال بسیار بالایی برای مردم به همراه دارد؛ از این رو توسعه دریامحور می‌تواند شرایط اقتصادی و معیشتی مردم را بهبود بخشد

اهمیت اقتصاد دریا

طبق آمارها بیش از ۴۰ درصد جمعیت جهان از اقتصاد دریا امرار معاش می‌کنند و بسیاری از کشورها سهم بالایی از حوزه اقتصاد آبی و دریا را به خود اختصاص دادند.

به اذعان کارشناسان، توسعه اقتصاد دریا و مشاغل دریایی علاوه بر صادرات و ارزآوری برای کشور در تأمین معاش، اشتغال و کسب درآمد فعالان حوزه دریا مؤثر است. اقتصاد دریامحور در سال‌های اخیر اهمیت ویژه‌ای یافته و نگاه و رویکرد دولت و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، به تقویت این مسئله و استفاده از ظرفیت سواحل و مناطق آزاد بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است.

علاوه‌بر آن مقام معظم رهبری بارها بر ضرورت ساماندهی و توسعه سواحل و توسعه اقتصادی دریامحور تأکید کرده‌اند و رئیس‌جمهوری نیز بر فعال شدن ظرفیت سواحل کشور و احیای اقتصاد دریا در دولت سیزدهم توجه داشته است. از دید مقامات و مسئولان دولتی و حکومتی، بهره‌گیری از ثروت خدادادی دریا، در ایجاد فرصت‌های اشتغال و رونق تولید اثرگذار است. بنابراین نمی‌توان نگاهی مختصر و کم‌اهمیت به این موضوع داشت.

درحال‌حاضر مشاغل زیادی هستند که با دریا سر و کار دارند و صید و ماهیگیری، قایقرانی، کشتی‌سازی، ملوانی، غواصی، آموزش شنا، گردشگری ساحلی، بارگیری و بارانداز کالاهای کشتی، انبارداری در بنادر، کار در سکوهای نفتی، کار در شیلات و... از جمله این مشاغل به شمار می‌روند. به اعتقاد کارشناسان، توسعه اقتصاد دریا و صنایع دریایی نه تنها در صادرات و ارزآوری برای کشور بلکه در تأمین معاش و درآمدزایی برای شاغلان این حوزه اعم از صیادان، لنج داران و کسانی که معیشت آن‌ها از راه دریا می‌گذرد، مؤثر است.

سرنوشت‌ساز بودن بنادر

محمد امینی رعیا، مشاور معاون اول رئیس‌جمهوری گفت: در راستای اجرایی شدن چشم‌انداز مورد نظر درباره توسعه اقتصاد دریامحور باید پروژه‌های کاربردی و زیرساختی اولویت‌دار متعددی در استان‌های ساحلی اجرایی شود. به گزارش ایسنا، امینی رعیا در نشست هم‌اندیشی مدیران بندری خوزستان در منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره) اظهار کرد: باید به نحو کارشناسی و کاربردی به ظرفیت‌های خوزستان به‌ویژه در بحث بنادر و دریا توجه کرد. زیرا سواحل و بنادر خوزستان نقش سرنوشت‌سازی در رشد اقتصاد دریامحور کشور دارند.

وی با بیان اینکه قرارگیری ایران در جایگاه اصلی اقتصاد دریامحور نیازمند یک طرح کلان و کاربردی است، افزود: تدوین چنین طرحی با محوریت ارکان معاونت اول رئیس‌جمهوری در دست اقدام است که پیش از هر چیز باید نیازسنجی‌ها و ظرفیت‌های لازم به خوبی شناسایی و در کنار یکدیگر قرار گیرند. در این راستا معاون اول رئیس جمهور، شورای توسعه سواحل مکران را تشکیل داده و متولی آن را نیز مشخص کرده است. برای تعیین متولی دیگر مناطق ساحلی کشور، باید ظرفیت‌ها و نیازهای موجود در استان‌های هرمزگان، بوشهر و خوزستان شناسایی و مورد بررسی قرار گیرند.

■ زمینه‌سازی برای تجارت خارجی

وی با بیان اینکه دولت در بحث منابع مالی با محدودیت‌هایی مواجه است، افزود: بدون تکیه به منابع دولتی، ظرفیت‌های قانونی متعددی برای اجرا و بهره‌برداری از این پروژه‌ها وجود دارد.

باید از این ظرفیت‌ها به بهترین شکل برای توسعه اقتصاد دریامحور بدون تکیه به منابع مالی دولت استفاده کرد. مشاور معاون اول رئیس‌جمهوری درباره زمان اجرای پروژه‌های مربوط به اقتصاد دریا گفت: محدوده زمانی اجرای این پروژه‌های مذکور ۲ تا ۳ سال است. در این زمینه از ظرفیت تسهیلگری و رفع موانع احتمالی در پیشرفت پروژه‌های اولویت‌دار در حوزه تحقق اقتصاد دریامحور استفاده خواهیم کرد. امینی رعیا با اشاره به اهمیت تحقق اقتصاد دریامحور در دولت سیزدهم افزود: توسعه تجارت خارجی کشور با ایجاد زنجیره‌ای از پروژه‌های زیرساختی اولویت‌دار که دربرگیرنده سواحل شرق تا غرب کشور خواهند بود، به تحقق اقتصاد دریامحور منجر می‌شود.

باوجود ظرفیت‌های دریایی بالقوه و ارزشمند در ایران، نتوانسته‌ایم این ظرفیت‌ها را بالفعل کنیم و از مزیت‌ها اقتصاد دریامحور بهره‌مند شویم

توسعه دریامحور هدف اصلی باشد

حرمت‌الله رفیعی، عضو هیات مدیره فدراسیون حمل‌ونقل و لجستیک ایران با تاکید بر اینکه باید بسترهای لازم برای توسعه دریا در کشور فراهم شود، گفت: تمامی دستگاه‌ها به‌ویژه نهادهای مربوط به فعالیت‌های حوزه دریایی و بندری باید نسبت به توسعه دریامحور، مکلف شوند. به گزارش مهر، رفیعی با اشاره به اینکه در شمال و جنوب کشور دسترسی‌های دریایی بسیار خوبی با کشورهای منطقه و آب‌های گرم و آزاد دنیا داریم، اظهار کرد: خوشبختانه ایران از مسیر دریای خزر به چندین کشور متصل شده و می‌تواند از این طریق مسائل ترانزیتی و صادراتی خود را به اروپا دنبال کند. همچنین ایران از جنوب نیز به آب‌های آزاد و گرم بسیار راه داشته و از این مسیر می‌توانیم به کشورهای مختلف دنیا ترانزیت و صادرات داشته باشیم. وی با تاکید بر اینکه باید بستر لازم برای توسعه دریایی کشور فراهم شود، عنوان کرد: باید بتوانیم با برنامه‌ریزی مناسب بر پایه اقتصاد دریامحور، شرایط را به گونه‌ای تغییر دهیم که از ظرفیت‌های اقتصادی کشور به بهترین شکل استفاده شود. باید تمامی دستگاه‌ها و ارگان‌های مختلف نسبت به توسعه دریا محور کشور مکلف شده و به این موضوع مهم اقتصادی توجه داشته باشند. همچنین باید بتوانیم از فرصت‌های اقتصادی متنوعی که دریا در اختیار کشور قرار می‌دهد (اعم از ترانزیت، صادرات کالا، گردشگری و مسافری دریایی و...) به نحو مطلوب استفاده کنیم.

■ از حمل‌ونقل دریایی استفاده کنیم

رفیعی با اشاره به عملکرد سایر کشورها درباره توسعه اقتصاد دریا گفت: اروپایی‌ها و کشورهای توسعه یافته به خوبی توانسته‌اند از مزیت دریا استفاده کنند. متولیان این امر در کشور ما نیز باید نگاه خود در بخش حمل‌ونقل دریایی را تغییر داده و دولت با اهتمام ویژه به ابعاد اقتصاد دریایی، فعالیت‌ها را پیش ببرد. در این صورت می‌توانیم شاهد پویایی اقتصاد و حمل‌ونقل دریایی باشیم. این عضو هیات مدیره فدراسیون حمل‌ونقل و لجستیک ایران با بیان اینکه باید شاهد فعالیت هرچه بیشتر اقتصادی کشور از مسیر کریدورهای شمال جنوب و شرق غرب باشیم، تصریح کرد: باید جایگاه دریا در کریدور شمال جنوب اثرگذار باشد و از حمل‌ونقل دریایی در مسیر این کریدور و نیز کریدور شرق غرب و بالعکس به خوبی استفاده کنیم.

رفیعی با اشاره به ظرفیت‌های دریایی و بندری ایجاد شده در کشور، اظهار کرد: باوجود ظرفیت‌های دریایی بالقوه و ارزشمند در ایران، نتوانسته‌ایم ظرفیت‌های اقتصادی آن را بالفعل کنیم و از مزیت‌های فوق العاده اقتصاد دریامحور بهره‌مند شویم. توجه به اقتصاد دریامحور و ظرفیت‌های آن موجب کاهش هزینه‌های تجاری و افزایش درآمدها می‌شود اما متاسفانه نگاهی توسعه‌گرایانه به این بخش در کشور وجود ندارد.

■ بهبود وضعیت معیشت ساحل‌نشینان

این فعال بندری با تاکید بر ضرورت فرهنگ‌سازی عمومی نسبت به دریا از طریق رسانه‌های دیداری و شنیداری به منظور آشنایی هر چه بیشتر و بهتر مردم با ظرفیت‌های دریایی و بندری کشور، عنوان کرد: اقتصاد دریامحور و حمل‌ونقل دریایی و بندری، قدرت اشتغال بسیار بالایی برای مردم به همراه دارد. از این رو توسعه دریامحور منافع ملی کشور را تأمین کرده و در عین حال می‌تواند شرایط اقتصادی و معیشتی مردم را بهبود بخشد. این عضو هیات مدیره فدراسیون حمل‌ونقل و لجستیک ایران با اشاره به قدرت اقتصادی بالای گردشگری و مسافری دریایی ایران با توجه به شرایط ترانزیتی و زیست‌محیطی کشور، خاطرنشان کرد: نباید فرصت اقتصادی مسافران و گردشگران دریایی را به راحتی از دست بدهیم. باید با فراهم کردن امکانات، زیرساخت‌های لازم و ارائه تسهیلات رفاهی و خدماتی مانع از حضور این گردشگران در کشورهای همسایه شویم و در عین حال بتوانیم از قدرت حمل‌ونقل دریایی کشور به منظور جابه‌جایی مسافر بین کشورهای منطقه استفاده کنیم. توسعه دریامحور می‌تواند مباحث مرتبط با موضوع گردشگری را نیز بهبود بخشیده و در نهایت درآمدهای کلانی را برای کشور ارمغان خواهند آورد.

ظرفیت‌های بکر بندری

علی اصلانی، فعال حوزه کار، بر ضرورت ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز برای شکوفایی اقتصاد دریا تاکید کرد و گفت: اگر می‌خواهیم اشتغال در بستر دریا رونق بگیرد، باید زیرساخت‌های آن را مهیا و امنیت شغلی و معیشتی صیادان، لنج‌داران و کسانی که امرار معاش آن‌ها به دریا گره خورده را تأمین کنیم. به گزارش ایسنا، وی تاکید کرد: توسعه اقتصاد دریا در کشورهایی که به نوعی به دریا راه دارند، با جدیت در حال دنبال شدن است و توسعه صنایع دریایی، کشتی‌سازی و تجهیز بنادر و دریانوردی گسترش یافته است. ایران نیز باید از ظرفیت سواحل و مناطق آزاد خود به طور ویژه بهره‌برداری کند. وی ادامه داد: باید از ظرفیت‌های بکر و مغفول مانده موجود در اقتصاد دریا برای توسعه مناطق، بیش از گذشته استفاده شود. ایران به دلیل دارا بودن موقعیت استراتژیک در منطقه و دسترسی به آب‌های آزاد، می‌تواند نه‌تنها برای توسعه اقتصاد کلان کشور، بلکه در رونق و بهبود وضعیت اقتصادی مناطق شهری این محدوده‌ها نیز تاثیرگذار باشد.

■ اهمیت توسعه صنایع دریایی

ناصر چمنی، کارشناس حوزه کار، اقتصاد دریامحور را موجب اشتغالزایی، کاهش وابستگی به نفت و رشد صادرات غیرنفتی دانست و در این‌باره توضیح داد: امروزه اغلب کشورهای جهان اشتغالزایی، رشد اقتصادی، تولید ناخالص داخلی و ارزآوری خود را مدیون توسعه صنایع دریایی و تکیه بر اقتصاد دریا هستند. به گزارش ایسنا، چمنی از ژاپن به عنوان یکی از کشورهای مطرح در حوزه اقتصاد دریا نام برد و گفت: ژاپن، کشوری است که از تمامی جهات به دریا راه داشته و به‌طور کامل در آب احاطه شده است. این کشور توانست از موقعیت جغرافیایی خود نهایت استفاده را کرده و ضمن اشتغالزایی برای نیروهای کار، آبزی‌پروری، تجهیز بنادر و حمل‌ونقل دریایی خود را رونق دهد. وی ادامه داد: تجربه‌های موفقی در زمینه توسعه اقتصاد دریا در جهان وجود داشته و ایران می‌تواند این موارد را الگوی خود قرار دهد. استفاده از مزیت‌های جغرافیایی، یکی از ارکان اصلی توسعه بوده و نباید به آن بی‌توجه بود.

بنابر آمارها، بیش از ۴۰ درصد جمعیت جهان از اقتصاد دریا امرار معاش می‌کنند و بسیاری از کشورها سهم بالایی از حوزه اقتصاد آبی و دریا را به خود اختصاص داده‌اند؛ به نحوی که سهم دریا از تولید ناخالص داخلی در کشورهای اتحادیه اروپا ۵۰ درصد است. این در حالی است که ایران با داشتن حدود ۶ هزار کیلومتر نوار ساحلی و ۴۰ درصد مرزهای آبی کشور، تنها ۲ درصد از اقتصاد دریامحور جهان سهم دارد.

سخن پایانی

کارشناسان معتقدند پیشرفته‌ترین شهرها، توسعه‌یافته‌ترین کارخانجات و فعالیت‌های اقتصادی، در کنار سواحل شکل گرفته و بالندگی آن کشورها را رقم می‌زنند. علت این موضوع، وجود نگاه عمیق اجتماعی و اقتصادی به ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی دریاست. باید ایران نیز نگاه خود را نسبت به این مسئله و ظرفیت‌های مغفول اصلاح کند.

نظرگاه

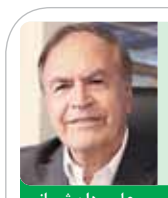
ارزآوری با توسعه زیرساخت‌های ترانزیتی

محمدرضا پورابراهیمی داورانی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی: یکی از مسائلی که در می‌تواند ضمن توسعه تجارت خارجی ایران را افزایش دهد، توجه به مسئله ترانزیت و فرصت‌های حمل‌ونقل زمینی است. ایران از فرصت‌های زیادی در زمینه ترانزیت و حمل‌ونقل زمینی برخوردار بوده و با نگاهی صحیح به این عرصه می‌توانیم اتفاقات روشنی را در مباحث تجاری و مراودات بین‌المللی رقم بزنیم. براساس برآوردهای کارشناسی اولیه در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، توسعه ترانزیت شمال‌غرب به جنوب‌شرق، درآمد ارزی کشور را سالانه ۱۰ میلیارد دلار افزایش می‌دهد. به منظور استفاده بیشتر و کارآمدتر از فرصت‌های ترانزیت برای توسعه تجارت و همچنین رفع سایر مشکلات حوزه راه‌وشهرسازی، کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی جلسه‌ای داشته و در طی این نشست موضوعات مختلفی مطرح شد. یکی از موارد مهم عنوان شده، تشکیل صندوق‌های زمین و ساختمان، اوراق رهنی مسکن و ابزارهای نوین بازار مالی از پیشنهادات مهم اعضای کمیسیون اقتصادی بود. در کنار این موارد مدل‌های تأمین مالی اجرای زیرساخت‌ها شامل حمل‌ونقل‌های زمینی، ریلی، هوایی و دریایی نیز مورد بررسی قرار گرفت. چراکه توسعه و بهبود زیرساخت‌های مسیرهای ترانزیتی دستاوردهای داخلی و خارجی برای کشور دارد؛ به عنوان مثال امروز اگر از اهمیت ترانزیت شمال‌غرب به جنوب‌شرق صحبت می‌کنیم، به این دلیل است که بر اساس برآوردها، اجرای این پروژه درآمد ارزی کشور را سالانه ۱۰ میلیارد دلار افزایش می‌دهد و هزینه‌های اجرای آن طی ۶ ماه باز می‌گردد. همچنین درآمد حاصل شده از این مسیر ترانزیتی مستمر بوده و کشورهای همسایه شمالی ایران نیازمند اجرای این خط هستند. از این رو در نشست انجام شده میان اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و وزیر پیشنهادی راه‌وشهرسازی، مقرر شد کمیته مشترکی بین کمیسیون اقتصادی و وزارت راه و شهرسازی در حوزه تأمین مالی در طرح‌های عمرانی و اقتصادی ایجاد شود تا خروجی این اقدامات اتفاق مثبتی را رقم بزند. یکی از موضوعات اصلی مطرح شده در این نشست، توجه به ماموریت‌های وزیر راه‌وشهرسازی بود؛ یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌ها، بحث سامان‌دهی مسکن بوده که امروزه به شدت برای مردم نگرانی ایجاد کرده است. متأسفانه نتوانسته‌ایم به اهداف قانون جهش تولید مسکن به عنوان سند توافقی بین مجلس و دولت و همچنین تعهدات دولت سیزدهم که در برنامه‌های رئیس‌جمهوری ارائه شد دسترسی پیدا کنیم. درحال‌حاضر شاهد افزایش نرخ مسکن و اجاره‌بها به صورت سرسام‌آور هستیم. در شرایط فعلی رفع این مشکل از دغدغه‌های اصلی و وظایف مهم وزیر آینده راه‌وشهرسازی محسوب می‌شود. یکی از مباحث مهم مطرح شده در نشست کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با وزیر پیشنهادی راه‌وشهرسازی، عملیاتی نشدن احداث یک میلیون واحد مسکونی بر اساس قانون و عدم تأمین تقاضای بازار است. براساس تحلیل وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی درباره تحقق نیافتن اهداف در حوزه مسکن، مسئله تأمین منابع مالی از عوامل مهم این موضوع است. زیرا در زمینه‌های زیرساخت، مصالح، امکانات و دانش فنی حوزه ساختمان کسری و کمبودی که باعث شود این میزان اختلاف بین هدف‌گذاری و اجرا ایجاد شود، نداریم. اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس نیز پس از بررسی دریافته‌اند در زمینه عدم ساخت یک میلیون واحد مسکونی، تأمین مالی یکی از چالش‌های اصلی در این مدت بوده است. گزارش تأمین مالی بخش مسکن نشان می‌دهد سازمان برنامه و بودجه کمترین همکاری در اجرای قانون جهش تولید مسکن را داشته و بانک‌ها نیز حداقل همکاری را داشته‌اند. با این شرایط ادامه ایفا تعهدات در حد ناچیز امکان‌پذیر است. در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، درباره مدل‌های جدید تأمین مالی مباحثی درباره مدل‌های تأمین سرمایه پروژه‌ها مطرح شد؛ مدل‌های که می‌توانند از طریق ابزارهای بازار سرمایه به راحتی جایگزین بازار پول شوند و یا حداقل موارد مربوط به تأمین مالی بازار پول را تکمیل کنند. انتظار می‌رود با اجرایی شدن این مدل‌ها، شاهد رخداد اتفاق روشن در تمام مباحث موجود در امر راه‌وشهرسازی باشیم.

یادداشت

بحران کمبود مواد اولیه در صنعت نساجی

علیمردان شیبانی
فعال صنعت نساجی

صنعت نساجی به‌عنوان حلقه بالادستی صنعت پوشاک، مواد اولیه این صنعت را تامین کرده و از این‌رو نقشی جدی در توسعه و بهبود وضعیت حوزه پوشاک در تولید و بازار دارد. فعالان صنعت پوشاک، نسبت به کمبود مواد اولیه گلایه داشته و ضمن تایید این موضوع،صنعت نساجی امروزه با چالش‌های جدی در بحث تولید مواجه است. پیش از توضیح مشکلات صنعت نساجی، برخی افراد عقیده دارند دولت باید ممنوعیت واردات نخ را برداشته و از این‌رو نیاز تولیدکنندگان پوشاک را تامین کند.

آنها معتقدند اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت اجازه واردات نخ تنها به‌میزان نیاز کشور را صادر کرده و جلوی افزایش نرخ مواد اولیه در بازارها را بگیرد، پوشاک داخلی با کیفیتی بهتر و بهایی کمتر در بازار عرضه خواهد شد.

اهمیت تامین نیاز تولید بدیهی است و باید در این راستا برنامه‌های مهم و کارآمدی را تدوین کرد، اما چاره کار واردات نخ نیست و برنامه‌های دولت باید در راستای توسعه صنایع داخلی باشد.

امروزه در انبارهای کارخانه‌های ریسندگی، به‌اندازه کافی نخ وجود دارد، پس نباید به‌دنبال وارد کردن نخ باشیم. صنعت نساجی با بحران‌های مختلف تامین مواد اولیه مواجه است که این موضوع سبب شده تا هزینه تمام‌شده تولید افزایش یابد.

کمبود مواد اولیه از ۲ حیث نیازمند بررسی است؛ صنعت نساجی در حال حاضر مشکل تامین پنبه دارد که باید این مشکل برطرف شود.

تامین مواد اولیه از چالش‌های صنعتگران حوزه نساجی است و کارخانه‌ها بدون مواد اولیه، امکان فعالیت ندارند.

میزان برداشت پنبه در ایران به‌طورسالانه حدود ۵۰ الی ۶۰ هزار تن است، اما نیاز فعلی صنعت باتوجه به ماشین‌آلات نصب‌شده در کارخانه‌ها، میزانی بالغ بر ۲۰۰ هزار تن پنبه در سال دارد.

کمبود موجود در پنبه موردنیاز کارخانه‌های نساجی، باید با واردات رفع شود، اما متاسفانه دولت برای واردات پنبه تعرفه به نسبت بالایی وضع کرده است، از این‌رو هزینه تامین مواد اولیه کارخانه‌ها افزایش پیدا کرده و ایجاد محدودیت برای واردات مواد اولیه صنعت نساجی، یکی از مشکلات نه‌تنها کارخانه‌های نساجی بلکه صنعت پوشاک نیز به‌شمار می‌رود.

زمانی که در کشور کمبودی برای کالایی وجود دارد، دولت باید روند واردات آن را تسهیل کند و شرایط مناسبی را برای صنایع در نظر گیرد، اما در حال حاضر برای واردات پنبه تعرفه وجود دارد و این موضوع برخلاف قوانین اقتصادی و حمایت از صنایع است.

مشکل بعدی که به‌عنوان یکی از چالش‌های مهم تامین مواد اولیه صنعت نساجی محسوب می‌شود، نحوه توزیع مواد پتروشیمی، به صنایع و کارخانه‌ها است.

هم‌اکنون صنعتگران برای تامین مواد اولیه موردنیاز خود، مجبور هستند، مواد پتروشیمی را از طریق بورس کالا تهیه کنند که توزیع آن از طریق بورس اقدام درستی است، اما نحوه توزیع و عرضه کم مواد پتروشیمی در بورس کالا سبب شکل‌گیری رقابتی کاذب میان صنعتگران شده و در نهایت نرخ مواد اولیه برای واحدهای تولیدی افزایش یافته است.

روش غلط تعیین نرخ مواد پتروشیمی و پرداخت نرخ مواد اولیه پتروشیمی برمبنای دلار، هزینه زیادی را به صنعتگران تحمیل کرده است، بنابراین برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره شرایط صنایع، باید به‌تمامی ابعاد و فعالیت‌های حاضر، نگاهی عمیق و تخصصی داشت.

فراموش نکنیم در حال حاضر بسیاری از کشورهای جهان به‌سمت صادرات کالایی با ارزش‌افزوده بالا رفته و به‌تدریج فروش مواد اولیه خود را کاهش داده‌اند. این موضوع نشان‌دهنده افزایش اهمیت چرخه ارزش‌افزوده در نگاه کشورها بوده و ایران نیز باید از ظرفیت‌های موجود خود در راستای تولید و حتی صادرات کالاها با ارزش‌افزوده بالا حرکت کند.

عبور ۳ روزه بارهای ترانزیتی از کریدور ایران

مدیرعامل شرکت راه‌آهن از ترانزیت ریلی محصولات استراتژیک روسیه به هند و عبور ۳ روزه بارهای ترانزیتی از کریدور ایران خبر داد. به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، میعاد صالحی اعلام کرد: در ۲ ماه اخیر محصولات صادراتی استراتژیک روسیه، از طریق ایران به هند صادر شد. این محصولات به‌صورت تمام‌ریلی از شمال‌شرق روسیه وارد مرز سرخس شده و در کمتر از ۳ روز، از مرز سرخس به بندرعباس می‌رسد، سپس این بار با کشتی به کشور هند حمل می‌شود. مدیرعامل شرکت راه‌آهن بااشاره به اینکه، این تعاملات یک توفیق برای کشور مبدأ و مقصد محسوب می‌شود، تاکید کرد: این مسیر علاوه بر اینکه زمان کوتاه‌تری را می‌تواند در راستای سیر کالا از مبدأ به مقصد داشته باشد، درآمد ارزی برای کشورمان خواهد داشت، همچنین باعث سیادت سیاسی و امنیتی ایران در برابر سایر کشورها می‌شود. مدیرعامل شرکت راه‌آهن با یادآوری اینکه توافق بین راه‌آهن‌های ایران و روسیه فراتر از سایر قراردادها و تفاهمات انجام‌شده بود، افزود: از ابتدای مهر امسال، بستگی به باری که وجود داشته، یک قطار ۳۰ تا ۵۰ واگنی از مرز سرخس تحویل گرفتیم و ظرف کمتر از ۳ روز در بندر عباس تحویل دادیم. این اقدام و تسریع در روند ترانزیت هم‌اکنون در حال اجرا است. سال گذشته توانستیم رکورد تاریخ راه‌آهن را با یک میلیون و ۹۱۳ هزار تن در حوزه ترانزیت و یک میلیون و ۹۱۹ هزار تن در حوزه صادرات داشته باشیم، البته این روند ادامه پیدا کرد و ما در سال ۱۴۰۱ تلاش کردیم تا از تک‌محصولی و تمرکز از تعداد اندکی از محصولات به سمت چندمحصولی پیش برویم.

نبود پارچه، تولید لباس زمستانی را با مشکل مواجه کرد

پوشاک، خوراک ندارد

پوشاک ایران خواهان بین‌المللی دارد

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

صنعت پوشاک ایران یکی از صنایع پرظرفیت و بااهمیت است که طی چند سال اخیر، ظرفیت‌های بالقوه آن تا حدی بالفعل شده‌اند. تا پیش از این، کالاهای وارداتی از آسیای جنوب‌شرقی مانند چین، بنگلادش، تایلند و همچنین کشورهایی مانند ترکیه، سلطه بر بازار پوشاک ایران داشتند، اما طی چند سال اخیر، با اعمال سیاست‌گذاری‌های متعدد و ایجاد ممنوعیت برای واردات، تولیدکنندگان داخلی توانستند حضور خود در بازار را پررنگ‌تر کنند؛ صنعت پوشاک ایران تا جایی رشد کرده که علاوه بر پاسخگویی به نیاز داخلی، توانست به بازارهای صادراتی راه یابد. چندی پیش، محمدمهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت، از رشد ۱۲ درصدی وزنی صادرات پوشاک طی ۶ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد، اما هنوز تولید و بازار این صنعت، با چالش‌ها و دست‌اندازهای زیادی همراه است و تولیدکنندگان از کمبود مواد اولیه مناسب، نبود تجهیزات متنوع، مشکلات مالی و کمبود نقدینگی گلایه دارند. صمت در این گزارش، به بهانه شروع فصل سرد و افزایش تقاضا برای پوشاک مناسب این فصل، با فعالان و صنعتگران حوزه پوشاک درباره رونق بازار لباس‌های زمستانی و به‌طورکلی شرایط فعلی صنعت پوشاک به‌گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

صنعت پوشاک کشور از کمبود ماده اولیه رنج می‌برد و همین موضوع تولید را محدود و از سویی دیگر، نیاز بازار، فرصت را برای قاچاق و واردات کالاهای خارجی به شیوه‌های متعدد فراهم کرده است

صنعت پوشاک توانمند است

میراسماعیل صدیق، فعال حوزه پوشاک در گفت‌وگو با صمت، ابتدا به تشریح وضعیت بازار پوشاک پرداخت و گفت: بازار فعلی شرایط مناسبی داشته و به‌دلیل آغاز فصل سرد، فروش پوشاک زمستانی از رونق خوبی برخوردار است. نه‌تنها بازار، بلکه تولید نیز وضعیت به‌نسبت مطلوبی داشته و رشد کیفی و کمی تولید را در چند سال اخیر شاهد بوده‌ایم. دلیل اصلی این اتفاق را می‌توان وجود محدودیت برای واردات پوشاک معرفی کرد؛ حدود ۲ سال قبل، واردات لباس در حجم‌های بزرگ به‌طورکامل ممنوع شد و ثبت سفارشی از آن زمان به‌صورت‌رسمی انجام نشد، بنابراین هیچ فردی نمی‌تواند از مبادی رسمی به‌طور قانونی، تعداد زیادی پوشاک وارد کند و همین مسئله منجر به توانمندسازی تولیدکنندگان داخلی شده است. وی ادامه داد: در حال حاضر تولیدات ایرانی سهم زیادی از بازار را به خود اختصاص داده‌اند و در انواع پوشاک فصل مانند بافت، کت و... شرایط مناسبی داریم. با این وجود، در برخی تولیدات مانند بارانی و کاپشن‌های زمستانی، ضعف‌هایی وجود دارد و تولیدات داخلی نمی‌توانند پاسخگوی نیاز بازار باشند. با نگاهی به شرایط فعلی بازار درمی‌یابیم که این دسته از لباس‌ها، به کشور قاچاق و از سایر کشورها با روش‌های مختلف وارد می‌شوند.

فرصت صادرات تولیدات ایرانی

صدیق در ادامه به وجود کالای قاچاق در بازار اذعان کرد و در این‌باره توضیح داد: واردات لباس براساس قانون ممنوع است، اما واردات چمدانی، مسافری، سفارش به تعداد محدود و خرید از کشورهایی مانند ترکیه باعث شده تا شاهد وجود پوشاک خارجی در بازار باشیم. تولیدات ایرانی در بخش‌های مختلف حرفی برای گفتن دارند، اما تنها در تعداد محدودی از لباس‌های زمستانی مانند کاپشن و تولیداتی که نیاز به پارچه شمعی دارند، اقدامات مناسبی انجام نگرفته است. دلیل اصلی این موضوع هم، کمبود مواد اولیه موردنیاز و پارچه برای تولید این نوع از پوشاک است. این فعال حوزه پوشاک خاطرنشان کرد: به‌طورکلی صنعت پوشاک کشور از کمبود ماده اولیه رنج می‌برد و همین موضوع تولید را محدود کرده است. از سویی دیگر، نیاز بازار فرصت را برای قاچاق و واردات کالاهای خارجی به شیوه‌های متعدد فراهم کرده و در نهایت تولید داخلی از این وقایع آسیب خواهد دید. اگر خواهان رشد و توسعه تولیدات داخلی هستیم، باید ضمن توجه به مشکلات، راهکارهای مناسب برای رفع آنها را در نظر داشته باشیم. دولت باید نسبت به معضل کمبود مواد اولیه صنعت پوشاک آگاه باشد و با واردات، این نیاز را تامین کند. صدیق تاکید کرد: وارداتی که در نهایت منجر به تولید کالایی با ارزش‌افزوده بالا شود، اقدامی مناسب است. دولت با واردات مواد اولیه موردنیاز و رفع کمبودهای فعلی در کشور، می‌تواند ضمن توسعه صنایع پوشاک، زمینه را برای رشد درآمدزایی و حتی افزایش صادرات مهیا کند. در چنین شرایطی، ارزآوری حاصل از اقدامات انجام‌شده، به‌اندازه‌ای خواهند بود که واردات مواد اولیه را توجیه کند.

ارز آوری پس از برندسازی

صدیق به فرصت‌های بالقوه صادرات پوشاک ایران اشاره کرد. این فعال صنعت پوشاک معتقد است: ایران می‌تواند با برنامه‌ریزی‌های مناسب، ارزآوری جدی از صادرات لباس و سایر کالاهای وابسته به آن داشته باشد. صدیق در این‌باره تصریح کرد: همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، صنعت پوشاک ایران در بسیاری از حوزه‌ها و تولیدات توانمند شده و حتی کشورهای همسایه نیز طی این مدت، خواهان کالاهای ایرانی شده‌اند. در شرایط فعلی، می‌توان صنعت پوشاک را طوری توسعه داد که ضمن تامین نیازهای داخلی، صادر شده و ارزآوری به‌همراه داشته باشد. به‌عبارتی، صنعت پوشاک ایران ظرفیت و توانایی بالقوه حضور در بازارهای جهانی را دارد و با برنامه‌ریزی صحیح و رفع موانع، می‌توان به این هدف دست یافت. وی خاطرنشان کرد: یکی از لازمه‌های تولید کالای صادرات‌محور، حمایت از صنایع است. دولت باید تمهیدات مناسبی را در راستای ارائه تسهیلات بانکی به تولیدکنندگان در نظر گیرد، اما نکته مهم آن است که نمی‌توان از تمامی صنایع حمایت کرد و این اقدام اصولی نیست؛ باید از تولیدکنندگانی که فعالیت مناسب دارند و تولیدات باکیفیتی را به بازار ارائه می‌دهند، حمایت کرد. در چنین شرایطی، صنعت رشد کرده و پس از برندسازی، زمینه صادرات و ارزآوری آن مهیا می‌شود. این فعال صنعت پوشاک ادامه داد: در حال حاضر بسیاری از کشورهای منطقه و همسایه، خواهان کالاها و پوشاک ایرانی باکیفیت هستند؛ در سال‌های اخیر، برندهای توانمند ایرانی در صنعت پوشاک شکل گرفته و همین رشد، سبب ایجاد تقاضای جهانی برای کالاهای ایرانی شده است، حتی در بسیاری از موارد، دیده شده میزان تقاضای کشورهای همسایه، به‌اندازه‌ای است که تولیدکنندگان داخلی نمی‌توانند آن را تهیه کنند. این موضوع نمایانگر ارتقای چشمگیر تولیدات پوشاک ایرانی در عرصه‌های بین‌المللی است و باید از این فرصت پیش‌آمده، نهایت بهره‌برداری را داشت.

دردسری به‌نام کمبود مواد اولیه

صدیق در ادامه صحبت‌های خود، به مشکلات صنعتگران حوزه پوشاک اشاره کرد. او معتقد است: دولت با اجرایی کردن برنامه‌های صحیح و اصولی، می‌تواند در زمینه توسعه و رونق صنعت پوشاک تاثیرگذار باشد. این فعال صنعت پوشاک تصریح کرد: به‌رغم تمام چالش‌ها و مشکلاتی که در زمینه تولید وجود داشته و همچنان هم وجود دارد، صنعت پوشاک توانسته طی سال‌های اخیر، رشد نسبی خوبی را داشته باشد. برای توسعه تجارت داخلی و خارجی صنعت پوشاک، دولت باید به مواردی اعم از کمبود مواد اولیه، مشکلات نقدینگی، ورود کالای قاچاق و حتی در برخی موارد، رکود بازار توجه داشته باشد. وی تصریح کرد: در گام نخست، کمبود مواد اولیه برای تولید، مانند نخ یا برخی پارچه‌ها که در داخل یا تولید نمی‌شوند یا تولید آنها محدود است، سبب شده تا راه برای ورود کالای قاچاق یا افزایش نرخ تولیدات داخلی باز شود. همین مورد، مانع جدی رشد صنعت پوشاک است، بنابراین دولت باید به مسئله مواد اولیه صنایع پوشاک توجه ویژه داشته باشد. صدیق ادامه داد: تامین منابع مالی و نقدینگی در چند مدت اخیر تبدیل به یکی دیگر از معضلات صنعتگران حوزه پوشک شده است. از آنجایی که طی چند سال اخیر تولید داخلی در تمامی حلقه‌های صنعت پوشاک رشد داشته، تقاضا برای پارچه زیاد شده و صنایع نساجی پارچه‌های تولیدی خود را به‌صورت نقدی می‌فروشند. تا پیش از این، به‌دلیل کمبود تقاضا، این خرید و فروش به‌صورت اعتباری بود، اما در حال حاضر چنین رویه‌ای وجود ندارد.

اهمیت منابع مالی در تولید

این فعال صنعت پوشاک در ادامه به اهمیت وجود منابع مالی در این صنعت تاکید کرد و گفت: پوشاک تولیدشده و محصول نهایی، همچنان به‌صورت اعتباری و با چک به بازار عرضه می‌شود و روند فروش و بازگشت سرمایه با زمان همراه است، از این‌رو تولیدکننده باید میزان زیادی نقدینگی برای تامین مواد اولیه خود داشته باشد و پس از آن بتواند درآمد خود را از بازار به‌دست آورد. این مسئله بسیاری از تولیدکنندگان را با چالش مواجه کرده، چرا که بیشتر افراد، توانایی تامین چنین هزینه‌هایی را در ابتدای کار خود ندارند.

صدیق در پایان به راهکار مهم رفع مشکلات این‌چنینی اشاره کرد و گفت: به‌منظور رفع مشکل مذکور، دولت می‌تواند برای صنعتگران و تولیدکنندگان وام‌های کم‌بهره و سایر تسهیلات مالی را در نظر بگیرد. در این صورت، تولید و تجارت داخلی در صنعت پوشاک به‌جریان افتاده و در ادامه شاهد رخداد اتفاقات مثبتی خواهیم بود.

صنعت پوشاک ایران در بسیاری از حوزه‌ها و تولیدات توانمند شده و حتی کشورهای همسایه نیز طی این مدت، خواهان کالاهای ایرانی بوده‌اند

همچنان حضور قاچاق پررنگ است

مجید افتخاری، فعال صنعت پوشاک در گفت‌وگو با صمت، وجود کالای قاچاق در بازار پوشاک را یکی از موانع توسعه تولیدات داخلی عنوان کرد و در این‌باره توضیح داد: پیش از زمانی که واردات لباس به کشور ممنوع شود، بازار پوشاک ایران به‌طور جدی در دست کشورهای آسیای جنوب‌شرقی مانند چین و بنگلادش بود؛ این مسئله باعث شده بود تا صنعت پوشاک ایران نتواند آن‌طور که باید و شاید رشد کند، چرا که کالاهای وارداتی از نظر کیفیت بهتر و از لحاظ نرخ نیز، مقرون به صرفه‌تر بودند. ممنوعیت واردات لباس به‌دلیل حمایت از صنایع ایرانی انجام شد، اما پس از آن با پدیده‌ای به نام قاچاق مواجه شدیم. وی ادامه داد: ورود پوشاک چینی از مرزهای جنوبی کشور و تولیدات ترکی به‌صورت مسافری و چمدانی، تبدیل به یکی از مشکلات مهم بازار پوشاک ایران شد. در چند سال اخیر، پدیده مهم قاچاق در بازار پوشاک شکل گرفت، اما طی چند ماه اخیر، بنا بر شرایط ایجادشده، این قاچاق افزایش چشمگیری داشت. مهم‌ترین دلیل افزایش قاچاق پوشاک و استقبال مردم از این کالاها، ارزان‌نرخ بودن آنها نسبت به تولیدات داخلی و در برخی موارد، بهتر بودن کیفیت آنها است. وی در ادامه توضیح داد: در چند مدت اخیر به‌دلیل افزایش فشارهای اقتصادی در کشور و تحمیل تورم افسارگسیخته به صنعت و بخش تولید، بهای تمامی کالاهای واسطه‌ای تولید داخل (مانند مواد اولیه تولید پوشاک از جمله نخ) و در نهایت نرخ تمام‌شده کالاها به‌شدت افزایش یافت. این موضوع همواره سبب شده تا از نظر قیمت، تولیدات داخلی توان رقابت با پوشاک وارداتی و قاچاق را نداشته باشد.

رقابت نابرابر

این فعال صنعت پوشاک در ادامه، پایین بودن بهای پوشاک وارداتی نسبت به تولیدات داخلی را عامل اصلی رونق قاچاق عنوان کرد و گفت: در حال حاضر بخش زیادی از پوشاک خارجی، از ۲ کشور ترکیه و بنگلادش وارد ایران می‌شوند. در کشور ترکیه به‌دلیل کاهش ارزش پول ملی این کشور، بهای تولیدات به‌طورکلی کاهش پیدا کرده و برای واردکنندگان ایرانی، واردات و حتی قاچاق این کالا از مزیت اقتصادی مناسبی برخوردار است. از سویی دیگر، تب و تاب واردات لباس و ثبت سفارش تکی از این کشور داغ شده و در نهایت شاهد ورود چمدانی کالا و قاچاق به روش‌های مختلف هستیم. افتخاری ادامه داد: در حال حاضر واردات پوشاک، هم برای خریدار و هم فروشنده، توجیه اقتصادی و سود فراوانی دارد. مردم نیز به‌دلیل پایین‌تر بودن نرخ این کالاهای وارداتی و همچنین بالاتر بودن کیفیت آنها نسبت به تولیدات داخلی، خرید پوشاک خارجی را ترجیح می‌دهند. تمامی این موارد، در کنار یکدیگر، سبب کنار زده شدن پوشاک ایرانی در بازار داخلی شده است.

سخن پایانی

صنعت پوشاک به‌عنوان یکی از صنایع اشتغالزای کشور، می‌تواند نقش جدی در توسعه اقتصاد کلان کشور داشته باشد. رقابت‌پذیر کردن صنعت پوشاک با هدف حذف کالای قاچاق از سبد خرید مردم و همچنین رونق صادرات، مهم‌ترین برنامه‌ای است که می‌تواند قدرت کشور در این بخش اقتصادی را افزایش دهد. امید آن می‌رود با رفع چالش‌ها و موانع فعلی و همچنین تدوین برنامه‌های استراتژیک توسعه‌ای، در آینده‌ای نزدیک شاهد حضور برندهای پوشاک ایرانی در بازارهای جهانی باشیم.

شرط استقبال مردم و کسب‌وکارها از پلتفرم‌های داخلی

حمید نجف، کارشناس حوزه کار درباره حضور کسب‌وکارهای مجازی در پلتفرم‌های داخلی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: در بحث حضور افراد و مشاغل اینترنتی در پیام‌رسان‌ها و پلتفرم‌های داخلی چند نکته باید موردتوجه قرار گیرد؛ نخستین نکته بحث کیفی‌سازی این پلتفرم‌ها است. باوجود سرمایه‌گذاری کلانی که سال‌های گذشته روی پلتفرم‌های داخلی انجام شده، متاسفانه خروجی کار آن چیزی نبوده که دنبال کرده‌ایم و روی کیفیت آنها باید کار شود.

وی ادامه داد: چند سال قبل به سمت پلتفرم‌ها و اپلیکیشن‌های داخلی حرکت کرده‌ایم و حتی برنامه‌هایی طراحی شده که شبیه پلتفرم‌های خارجی باشد یا جایگزین اینستاگرام و واتساپ شود، اما هنوز به این قابلیت نرسیده‌اند که نیازهای بخش اعظمی از مخاطبان را پوشش بدهند. دومین نکته این است که در اپلیکیشن‌ها و پلتفرم‌های خارجی با یک بازار بین‌المللی مواجهیم.

وی متذکر شد: پلتفرم‌های داخلی باید هم از نظر کمی و کیفی با پلتفرم‌های خارجی رقابت کنند و هم سرعت و قابلیت و امکانات مشابه با پلتفرم‌ها و پیام‌رسان‌های خارجی را داشته باشند تا افرادی که می‌خواهند کسب‌وکار خود را در شبکه‌های داخلی گسترش بدهند این اطمینان را پیدا کنند که از نظر اقتصادی، کاری و اطلاع‌رسانی چنین فضایی برای‌شان فراهم شده است.

نجف شرط اقبال کسب‌وکارها به پلتفرم‌های داخلی و موفقیت آنها را ایجاد بازاری برای عرضه محصولات و خرید و فروش آسان و فراهم کردن بسترهایی همچون سرعت بالا و امکانات ویژه عنوان کرد و ادامه داد: بخشی از فضای اشتغال کشور را اینترنت و شبکه‌های مجازی به خود اختصاص داده‌اند؛ بنابراین باید روی این بخش بیش از پیش توجه و تمرکز کرد، ضمن آنکه تنها سرمایه‌گذاری کافی نیست و باید به سمت کیفی‌سازی در طراحی و پشتیبانی این پلتفرم‌ها و بازارسازی برای خرید و فروش کالا و خدمات برویم.

فروش لباس‌های زمستانی به‌شدت کاهش یافت

انجماد در فصل طلایی

با شروع فصل سرما بازار لباس‌های زمستانی حسابی داغ می‌شود؛ لباس‌هایی که در کنار مهم‌ترین کارآیی‌شان که همان گرم نگه‌داشتن در برابر سرما است باید «شیک و زیبا» نیز به‌نظر بیایند. با این حال به‌واسطه اوضاع بد اقتصادی و نوسانات نرخ دلار اخیرا نرخ پوشاک حسابی افزایش یافته و این افزایش نرخ در لباس‌های زمستانی چشمگیرتر نیز شده است. به‌گونه‌ای که برای خرید یک پالتوی ساده باید هزینه‌ای بیش از ۸۰۰ هزار تومان پرداخت کرد. البته این امری بدیهی است که لباس‌های زمستانی گران‌تر باشند. به‌عقیده برخی از فعالان این حوزه دلیل گرانی پوشاک زمستانی مدت زمان کم برای فروش است. در واقع تا فروشنده به خود بیاید فصل فروش لباس‌های زمستانی تمام شده و نوبت به لباس‌های شب عید می‌رسد؛ در نتیجه افراد در تلاش هستند تا سود مدنظر خود را با فروش کم به‌دست آورند. حالا اینکه خریدار چندانی نیز برای این کالاها وجود نداشته باشد ظاهرا اهمیت خاصی ندارد؛ سود از همان چند نفری که پول خوب می‌دهند در می‌آید. البته در حال حاضر بسیاری از فروشندگان پوشاک از میزان کم فروش گله‌مند هستند که با این قیمت‌های بازار منطقی است. برای خرید چند لباس زمستانی باید بالای یک میلیون تومان هزینه کرد و با شرایط اقتصادی فعلی شهروندان به‌جای خرید پوشاک زمستانی در واقع چاله‌های دیگر زندگی خود را پر می‌کنند. در چنین وضعیتی برخی افراد به خرید لباس‌های دست‌دوم یا تاناکورا روی آورده‌اند. صمت در این گزارش به بررسی وضعیت بازار پوشاک زمستانی پرداخته است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

گرانی لباس‌های زمستانی دیگر زنانه، مردانه و بچگانه ندارد و این افزایش نرخ سرسام‌آور باعث شده بسیاری از مردم قید خرید لباس زمستانی را بزنند یا سراغ خرید لباس‌های دست‌دوم در سایت‌های فروش اجناس دست‌دوم بروند

هر دم از این باغ بری می‌رسد

با شروع روزهای سرد سال معمولا ویترین مغازه‌های پوشاک پر می‌شود از کاپشن‌های متنوع و پلیورهای خوش‌رنگ که چشم هر فردی را به خود جذب می‌کند.

ظاهرا رویه امسال با سال‌های گذشته متفاوت است و تنها بخشی از ویترین مغازه‌ها به لباس‌های زمستانی اختصاص داده شده است. بازار بد پوشاک، حالا با آمدن فصل زمستان و لباس‌های زمستانی شرایط بدتری پیدا کرده و یخ زده است. گرانی لباس‌های زمستانی دیگر زنانه، مردانه و بچگانه ندارد و این افزایش نرخ سرسام‌آور باعث شده بسیاری از مردم قید خرید لباس زمستانی را بزنند یا سراغ خرید لباس‌های دست‌دوم در سایت‌های فروش اجناس دست‌دوم بروند. گرانی اجناس این روزها سبد خرید خانوارها را کوچک و کوچک‌تر می‌کند و مردم دیگر توانی برای خرید لباس‌های زمستانی با نرخ بالا ندارند.

از سوی دیگر نبود نظارت کافی در این حوزه موجب افزایش افسارگسیخته نرخ پوشاک شده و خرید پوشاک زمستانه جزو اولویت‌های خانوار محسوب نمی‌شود. وقتی افراد شاهد افزایش چندبرابری نرخ لباس زمستانه هستند، در حالی که باید این لباس را حداکثر برای مدت ۴ ماه استفاده کنند، ترجیح می‌دهند لباس‌های قدیمی خود را بپوشند.

ظاهرا با سیاست‌های اقتصادی موجود بسیاری از اجناس از سبد خرید خانوار حذف شده و در حقیقت ما مانیدیم و شعارهای حمایت از تولید داخل و اهمیت معیشت!

سختی برای فروشندگان و آسانی برای دستفروشان

ابوالقاسم شیرازی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران درباره میزان فروش پوشاک به صمت گفت: داغ نبودن بازار پوشاک، دلایل متفاوتی مانند رشد بی‌رویه قیمت‌ها و تورم، رقابت‌های ناسالم، ناتوانی و کم‌بضاعتی خانوار در خرید پوشاک و بسیاری موارد دیگر دارد. زمانی پوشاک در سبد خانوار جایگاهی مثل خوراک و مواد اولیه داشت، اما در حال حاضر کاهش شدید قدرت خرید خانوار سبب شده پوشاک از اولویت خرید خانوار خارج شود. اگر خانواری امروز برای مثال به سه قلم پوشاک نیاز داشته باشد توانایی خرید بیشتر از یک قلم آن را ندارد. شرایط اقتصادی شهروندان موجب شده دیگر مانند قبل برای خرید پوشاک هزینه نکنند.

وی با بیان اینکه رکود حاکم بر بازار پوشاک در چند سال گذشته بی‌سابقه است، گفت: نوسان قیمتی رونق بازار را گرفته است. تولیدکنندگان هر بار مواد اولیه را به قیمت‌های جدیدی خریداری می‌کنند و از طرفی هم رقابت‌های ناسالم مثل دستفروش‌ها و فروش پوشاک در فضای مجازی شرایط کاسبی را برای واحدهای صنفی حسابی سخت کرده است.

▣ گرانی لباس‌های زمستانی

شیرازی با اشاره به کاهش فروش پوشاک به‌ویژه لباس‌های زمستانی اظهار کرد: بازار لباس‌های زمستانی باتوجه به شرایط آب‌وهوایی در چند روز اخیر کمی تکان خورده، این در حالی است که تولیدکنندگان از اوایل مهر لباس‌های زمستانی را تولید و توزیع کردند اما به‌دلیل گرما هوا فروشی نداشتند. در واقع لباس‌های زمستانی از آبان آماده عرضه است، اما پاییز گرم امسال موجب شد این بازار فروش خوبی نداشته باشد.

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران با اشاره به افزایش هزینه تولید گفت: هزینه‌های تولید لباس‌های زمستانی از سایر البسه بیشتر است که این امر در نرخ خرید آنها نیز تاثیرگذار است. از سوی دیگر باتوجه به وضعیت بد اقتصادی در سال جاری این افزایش نرخ شدیدتر شده، این در حالی است که بسیاری از تولیدکنندگان در نقطه سر به سر فعالیت می‌کنند و ناچارند تولیدات خود را با سود کمتری نسبت به گذشته عرضه کنند. چراکه مردم دیگر همچون گذشته توان خرید ندارند.

▣ دستفروشان با این صنف چه کردند؟

شیرازی باتوجه به افزایش تعداد دستفروشان بیان کرد: فعالیت دستفروشان همیشه مخل بازار قانونی پوشاک به‌ویژه در ماه‌های پایانی سال بوده است. دستفروشان در میدان، خیابان و پیاده‌رو اتاق پرو دارند و از برق مجانی استفاده می‌کنند! شما اگر در خانه یا مغازه‌ات برق غیرمجاز داشته باشی، اداره برق خیلی زود و به‌درستی اخطار می‌دهد و جریمه می‌کند.

چطور است که نه شهرداری و نه اداره برق کاری با این دستفروشان ندارند؟ حالا از این طرف، شرایط فعالان مجاز پوشاک را مشاهده کنید؛ مالیات شغلی می‌دهیم؛ مالیات ارزش‌افزوده می‌دهیم؛ مالیات حقوق پرداخت می‌کنیم و علاوه بر اینها چند نوع عوارض شهری مثل پسماند، مشاغل و نوسازی از ما گرفته می‌شود. الان در مقابل هر مغازه لباس‌فروشی، دو دستفروش بساط کرده‌اند که هیچ کس با آنها برخورد نمی‌کند، این در حالی است که مدام به مغازه‌دار سخت گرفته می‌شود.

▣ رواج لباس‌های دست‌دوم

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران درباره فروش لباس‌های دست‌دوم اظهار کرد: به‌دلیل رشد قیمت‌ها و کاهش قدرت خرید مردم، تقاضای خرید پوشاک دست‌دوم هم نسبت به گذشته بالاتر رفته است، اما این تنها عارضه گرانی‌های اخیر نیست. پیرو این افزایش نرخ‌ها بسیاری از تولیدکنندگان ناچار به تولید محصولات ارزانقیمت با کیفیت‌های پایین شده‌اند، چراکه بسیاری از مردم توان خرید اجناس باکیفیت گرانقیمت را ندارند.

بازار بد پوشاک، حالا با آمدن فصل زمستان و لباس‌های زمستانی شرایط بدتری پیدا کرده و یخ زده است

خرید کالاهای استوک از سر ناچاری

سعید جلالی قدیری، رئیس اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران با اشاره به جایگاه لباس‌های تاناکورا در بازار لباس ایران به صمت گفت: مردم کشور ما حتی در بدترین شرایط اقتصادی نیز تمایلی به استفاده از لباس‌های تاناکورا ندارند؛ در نتیجه تاناکورا تعریفی در بازار ما ندارد. البته خرید این لباس‌ها در موارد خاص را نمی‌توان کتمان کرد، اما در مجموع کمتر از ۲ درصد استفاده و خرید لباس در کشور مربوط به این بخش است.

وی با اشاره به شرایط بد اقتصادی و کاهش قدرت خرید شهروندان اظهار کرد: مردم به‌علت شرایط بد اقتصادی لباس‌های استوک را خریداری می‌کنند. استوک‌ها با عبور از فصل متناسب با آن نوع لباس در قالب حراجی نیز به فروش می‌رسند.

▣ افزایش فروش کالاهای استوک

جلالی قدیری درباره افزایش فروش کالاهای استوک اظهار کرد: بسیاری از کالاهای استوک و ارزانقیمت به بازار ایران وارد می‌شوند. این دسته از پوشاک به‌دلیل ایرادات در سایز، طرح، دوخت و... بسیار ارزانقیمت هستند، به همین دلیل محصولات هیچ تولیدکننده قانونی پوشاکی با این دسته از محصولات قابل‌رقابت نیست.

▣ تهدیدی بزرگ برای اقتصاد پوشاک

رئیس اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران درباره قاچاق پوشاک بیان کرد: ورود کالا به‌صورت قاچاق از موانع رشد اقتصادی در کشور است و لطمات جبران‌ناپذیری به صنعت پوشاک ایران وارد می‌کند، زیرا قاچاق بی‌رویه پوشاک موجب کاهش فروش محصولات باکیفیت ایرانی شده است. متاسفانه تولیدات کشور ما مانند بسیاری از کشورها توان مقابله و حتی رقابت با کالای قاچاق را ندارند، این در حالی است که با اتمام فصل دیگر زمان استفاده از لباس‌ها به پایان می‌رسد و در واقع لباس‌ها استوک می‌شوند. در حقیقت پوشاک در برخی موارد از کالای فاسدشدنی نیز بدتر است و می‌تواند ضرر بزرگی به فروشنده وارد کند. برای مثال حراج تیشرت‌های تابستانه در فصول سرد سال با نصف نرخ به اقتصاد پوشاک ضرر بزرگی می‌زند.

قدیری ضمن انتقاد از شیوه مدیریت و نظارت بر صنعت پوشاک اظهار کرد: سیاست‌گذاری مشخصی در حوزه تولید و تجارت وجود ندارد و برخی افراد از خلأ یا اجرای ناصحیح قانون سوءاستفاده می‌کنند و به‌شکل سازمان‌یافته قاچاق پوشاک انجام می‌دهند. وضعیت بد اقتصادی و نبود نظارت کافی بر این حوزه موجب شده قوانین ساده در زمینه قاچاق پوشاک نیز نادیده گرفته شود.

▣ راهکار چیست؟

رئیس اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران در بیان راهکاری برای حل این مشکل تاکید کرد: بهترین راهکار ایجاد یک واحد مشخص برای مبارزه با قاچاق پوشاک است، این در حالی است که اکنون در موضوع قاچاق چند ارگان تصمیم‌گیرنده وجود دارند که در زمان عمل برخی هیچ مسئولیتی را برعهده نمی‌گیرند و در نتیجه قاچاق پوشاک به‌راحتی انجام می‌شود. متاسفانه در حال حاضر بیش از ۴۰ درصد کالاهای موجود در بازار قاچاق است.

سخن پایانی

امروزه صنعت پوشاک از تولید تا فروش، دچار مشکلات بسیار زیادی است که برطرف شدن بخشی از آنها خارج از قدرت و اختیارات شهروندان است، اما بخش عمده‌ای از آنها را می‌توان با رویکرد درست برطرف کرد. هزینه‌های تولید، مالیات، بیمه، اجاره مغازه و... از مواردی هستند که می‌توان با مدیریت درست آنها اوضاع را اندکی بهتر کرد. در وضعیت فعلی اقتصاد مردم ناچارند به‌جای اینکه لباس جدیدی برای خود تهیه کنند هزینه آن را صرف پر کردن چاله‌های دیگر زندگی خود کنند؛ در نتیجه فروشندگان پوشاک فروش خوبی را تجربه نمی‌کنند، این در حالی است که مالیات و اجاره مغازه حسابی به آنها فشار وارد می‌کند. در واقع نه‌تنها باری از دوش شهروندان برداشته نمی‌شود، بلکه هر روز باری روی دوش آنها گذاشته می‌شود.

یادداشت

«بگیروببند» جواب نمی‌دهد

علیرضا حائری- عضو هیات مدیره جامعه متخصصان نساجی

۶ ماه دوم به‌ویژه ۳ ماه پایانی سال به‌علت نزدیک شدن به ایام عید، فصل رونق نساجی است. بازار نیمه دوم سال می‌تواند به رونق فروش کالاها و تامین نقدینگی و نیازهای مالی صنعت نساجی کمک کند. در ماه‌های آبان و آذر تولیدکنندگان پوشاک به سمت تولید سفارشات خود می‌روند؛ در نتیجه بخش پوشاک، صنعت نساجی و تمام رشته‌های آن به حرکت در می‌آید. در این ایام واحدهای تولیدی باید میزان تولید خود را بالا ببرند تا در شب عید دچار مشکل نشوند.

بزرگ‌ترین مشکلی که این روزها ازسوی برخی فعالان صنعت نساجی عنوان می‌شود، کاهش تقاضا برای خرید محصولات است؛ در نتیجه این وضعیت تولیدکنندگان با انباشت کالا در انبارها مواجه شده‌اند و فروش کاهش یافته است.

میزان صادرات پوشاک در بهترین حالت سالانه ۵۰ میلیون دلار بوده، در حالی که این رقم در شأن کشور ما نیست و بسیار کمتر از ظرفیت‌های ما است. کشوری مانند بنگلادش سالانه ۴۰ میلیارد دلار صادرات پوشاک دارد و از این طریق کشور خود را اداره می‌کند که این رقم معادل مجموع رقم صادرات غیرنفتی کشور ما است.

در بخش پوشاک واردات ممنوع است و اگر هم وارداتی صورت بگیرد، قاچاق است. برای صادرات نیز نیازمند روابط مناسب با دنیا هستیم. هنگامی که قصد تعاملات تجاری داریم ابتدا باید روابط مناسب تجاری داشته باشیم.

مدت‌هاست که در حال مبارزه و جلوگیری از قاچاق هستیم و بودجه سنگینی صرف این حوزه شده، اما تنها روشی که برای مقابله با قاچاق داشتیم «بگیروببند» است. وقتی سال‌های بسیاری است که به نتیجه درستی نمی‌رسیم پس مسیر غلط است. هیچ کس نمی‌خواهد مشکل قاچاق کالا حل شود؛ به‌دلیل اینکه جریان داشتن آن سودآور است.

راه‌های زیادی برای جلوگیری از قاچاق وجود دارد. یکی از این راه‌ها یادگیری از کشورهایی است که میزان قاچاق کالا در آنها کم است. نباید فراموش کرد زمانی که باوجود تقاضا در بازار، واردات پوشاک را ممنوع می‌کنید و تولید داخلی نیز تامین‌کننده سلیقه برخی از افراد نیست قطعا پای قاچاق به کشور باز می‌شود.

راهکار اصلی برای نجات بازار پوشاک این است که ورود پوشاک با حداقل تعرفه آزاد شود. این اقدام برای کشور چندین منفعت دارد؛ نخستین منفعت این است که دیگر چیزی به‌عنوان پوشاک قاچاق وجود ندارد و به‌تبع آن هزینه‌ای بابت مبارزه با کالای قاچاق صرف نمی‌شود. از سوی دیگر به‌صورت رسمی مشخص است پوشاک از کدام کشور و به چه اندازه وارد کشور می‌شود. همچنین واردکننده به گمرک حقوق و عوارض می‌دهد؛ در نتیجه هزینه‌ای که به جیب قاچاقچی می‌رود از این طریق به جیب دولت می‌رود. منفعت بعدی ایجاد نمایندگی و به‌دنبال آن حفظ حقوق مصرف‌کننده است. آقایان همه این منافع را کنار گذاشتند و قاچاق نیز ادامه دارد. برای مثال صنعت خودروسازی سال‌هاست که در یک محیط گلخانه‌ای فعالیت می‌کند و اگر ۶ ماه واردات انجام شود تمام خودروسازان ما ورشکسته می‌شوند.

صنعت پوشاک باید قادر به حضور در بازار رقابتی باشد تا توانمند شود. ممنوعیت واردات پوشاک به نفع صنعت پوشاک نیست، بلکه به‌نفع تولیدکننده است. تولیدکننده پوشاک از این موضوع سود می‌برد و وقتی رقابت وجود نداشته باشد دیگر سعی بر افزایش کیفیت ندارد. بهتر است اگر واحد تولیدی خوب کار نمی‌کند، تعطیل شود.

در بدترین حالت تقاضا برای پوشاک خارجی حدود ۲۰ درصد است؛ در نتیجه ۸۰ درصد بازار مختص پوشاک داخل خواهد بود و این تهدیدی برای صنعت پوشاک به‌حساب نمی‌آید و یک عدد استاندارد است.

یادداشت

راهکار اساسی برای کنترل بازار اجاره‌بها

محمود اولاد
کارشناس بازار مسکن

از زمانی که ساخت‌وساز در شهرها به‌لحاظ معماری به‌اشباع رسید، این موضوع با افزایش قیمت‌ها و بالا رفتن تورم همراه شد، در سوی مقابل، درآمد خانوارها با کاهش شدیدی روبه‌رو شد و همین موضوع در بحث مسکن، مشکلات زیادی برای مردم ایجاد کرد.

تا زمانی که دولت علت‌های اصلی این موضوع یعنی کنترل شاخص‌های اقتصاد کلان را در دستور کار خود قرار ندهد، راه‌حل‌هایی که در شرایط عادی بهترین گزینه‌ها برای کنترل بازار باشند، جواب نخواهند داد و بازار سروسامان نخواهد گرفت. دولت برای کنترل بازار مسکن باید وضعیت اقتصاد کلان را درست کند. تا زمانی که این مسئله انجام نشود، راهکارهایی که برای مدیریت و تعادل در بازار به‌کار گرفته می‌شود، به‌هیچ‌عنوان جوابگو نخواهد بود.

طی چند سال اخیر، با افزایش افسارگسیخته نرخ مسکن، خرید خانه برای بسیاری از مردم تبدیل به یک رویا شده است، بنابراین در بخش اجاره‌بها شاهد انفجار تقاضا هستیم. این موضوع به‌دلیل تراز نبودن تقاضا و عرضه در بازار، موجبات افزایش بیش‌ازپیش اجاره را در بازار فراهم کرده است.

بر اساس آمارهای رسمی، میزان سرمایه‌گذاری در بخش مسکن با کاهش شدیدی روبه‌رو شده که این موضوع دلایل فراوانی دارد. یکی از آنها نبود امنیت سرمایه‌گذاری در بخش مسکن است، همچنین افزایش بسیار زیاد نرخ مسکن باعث شده که بسیاری از اقشار جامعه از گردونه کسانی که شانس خرید خانه را دارا هستند، خارج شوند؛ همین موضوع نیز انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن را کاهش داده است. حباب نرخ مسکن از نسبت نرخ میانگین هر مترمربع واحد مسکونی به میانگین اجاره‌بهای یک سال آپارتمان به‌دست می‌آید. براساس نسبت‌های فعلی، عدد به‌دست‌آمده بالای ۳۳ است که از سقف همیشگی نرخ به اجاره خیلی بیشتر است.

به‌طور قطع، هر آنچه اتفاق بیفتد، براساس نرخ تورم خواهد بود، اما آنچه همه‌ساله رخ می‌دهد، این است که از مهر تا بهمن شاهد افزایش آن‌چنانی در نرخ حوزه مسکن نیستیم، البته این ثبات قیمتی در ماه‌های پایانی سال به عوامل مختلف دیگری نیز برمی‌گردد و نمی‌توان تاثیر شرایط اقتصادی و شرایط سیاسی را نیز نادیده گرفت.

بازار مسکن یک بازار همگن نیست، بنابراین نرخ واحدهای مسکونی در مناطق و محله‌های مختلف شهر با هم تفاوت اساسی دارد، همچنین در هر ماه بسته به اینکه خریداران در کدام مناطق بیشترین خرید و کمترین خرید را انجام دادند، نرخ میانگین به‌شکل قابل‌توجهی تغییر می‌کند، در نتیجه نمی‌توان با حاصل نسبت میانگین قیمت ها به میانگین نرخ اجاره، نسخه واحدی درباره حبابی بودن یا نبودن نرخ مسکن پیچید.

دولت سیزدهم برای کنترل بازار اجاره علاوه بر افزایش سقف تسهیلات، تعیین سقف افزایش اجاره‌بها، بسته کنترل بازار مسکن را در ۳ بخش تدوین کرده است که در جلسه سران قوا برای راهکارهای کوتاه‌مدت آن تصمیم‌گیری شد. باتوجه به اینکه، اجاره‌بهای مسکن هزینه فرصت و بازدهی سرمایه انباشت در مسکن و به‌عبارتی یک نوع خدمت در مجموعه اقتصاد کلان محسوب می‌شود، بنابراین بدیهی است که همگام با سایر خدمات عرضه‌شده در مجموعه اقتصاد و در شرایط تورمی، بازار اجاره مسکن نیز با افزایش نرخ مواجه شود، به‌علاوه اجاره‌بهای دریافتی، نسبتی از نرخ ملک مورداجاره است و اثر افزایش نرخ مسکن به‌عنوان یک دارایی روی اجاره‌بها با وقفه ظاهر خواهد شد.

بر همین اساس و به‌طورکلی مهم‌ترین عوامل موثر بر اجاره‌بهای مسکن شامل نقدینگی و تورم عمومی، قدرت خرید خانوار، کشش‌پذیری اجاره‌بها، تاثیر عوامل روانی و انتظارات بر بازار اجاره، ساختار جمعیتی، کاهش قدرت مالکیت خانوارهای جوان، کمبود واحدهای مسکونی اجاره‌ای متناسب با تمکن مالی دهک‌های متوسط و پایین جامعه، افزایش مهاجرت و در پی آن افزایش میزان تقاضا برای مسکن اجاره‌ای و نرخ سود سپرده‌های بانکی و تاثیرگذاری نرخ سود بر ترکیب میزان رهن و اجاره مسکن است.

راه‌اندازی مجدد خط‌آهن خواف-هرات

با توافق‌های انجام‌گرفته میان ایران و افغانستان، اداره کل خط‌آهن دولتی افغانستان، مسئول عملیات ترمیم خسارت‌های وارده به محور و ایستگاه روزنک و نظارت بر اجرا کار برعهده شرکت ساخت و توسعه است. به‌گزارش خبرگزاری صدا و سیما، مجری راه‌آهن خواف ـ هرات بااشاره به بهره‌برداری از راه‌آهن برون‌مرزی خواف- هرات در آذر ۱۳۹۹ گفت: بهمن همان سال با تشکیل کمیسیون تحویل موقت، قطعه سوم راه‌آهن خواف- هرات حدفاصل ایستگاه شمتیغ تا ایستگاه روزنک به طول ۶۲ کیلومتر تحویل اداره کل خط آهن دولتی افغانستان شد. حافظ سادات‌نژاد بااشاره به تغییرات در دولت افغانستان و نبودن امکان فعالیت پیمانکار در آن زمان ادامه داد: در زمان تغییرات سیاسی در این کشور بخش‌هایی از محور و ایستگاه روزنک دچار خسارت‌های تخریبی و سرقت شد، در نتیجه عملیات اجرایی در باقیمانده مسیر ممکن نبود. مجری راه‌آهن خواف- هرات گفت: باتوجه به ضرورت و اولویت ترمیم این کار مقرر شده که پس از تایید مجری طرح که شرکت ساخت و توسعه است، عملیات بخش باقیمانده که در تعهد ایران است، آغاز و خط ظرف مدت ۶ ماه مجدد آماده بهره‌برداری شود. وی افزود: هم‌اکنون شرکت ساخت و توسعه به‌دنبال راه‌های تامین منابع مالی موردنیاز و انتخاب پیمانکار برای عملیات تکمیلی باقیمانده مسیر از ایستگاه شمتیغ تا ایستگاه روزنک در کشور افغانستان است. سادات‌نژاد ادامه داد: کارهای انجام‌شده از سوی افغانستان طبق استانداردهای مدنظر هنوز به‌اتمام نرسیده است و نیاز به جایگزینی بخش‌های به‌سرقت رفته و تخریب‌شده دارد که برای عملیات تکمیلی ضروری و حیاتی است.

تحولات بازار مسکن در فصل پاییز بررسی شد

تیر تورم بر سیبل بازار ملک

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، نرخ ملک در آبان صعودی بوده و رشد چشمگیری را ثبت کرده، همچنین در این ماه رونقی نسبی در بازار مسکن اتفاق افتاد که به‌نظر می‌رسد در سایه چشم‌انداز تورمی، ایجاد شده باشد. براساس تازه‌ترین گزارش بانک مرکزی از تحولات بازار مسکن، در آبان، هر مترمربع واحد مسکونی در شهر تهران، به‌طورمیانگین ۴۶ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان خریدوفروش شده است که نسبت به مهر رشد ۶.۷ درصدی نشان می‌دهد. ثبت این رقم در آبان به‌معنای افزایش ۴۶ درصدی متوسط نرخ مسکن در مقایسه با آبان سال گذشته است، در حالی تورم ملک در ماه هشتم امسال به ۴۶ درصد رسید که تورم عمومی آبان نیز ۴۴ درصد بوده، بدین ترتیب بازار ملک در آبان از تورم نیز پیشی گرفته است.

براساس همین گزارش، بازار اجاره‌بها نیز به‌تبع نرخ مسکن، متورم و افزایشی بوده؛ به‌نحوی‌که باوجود خواب پاییزه جابه‌جایی‌ها در بازار ملک، نرخ اجاره در شهر تهران نسبت به آبان سال قبل ۳۹.۸ درصد رشد کرده است؛ این شاخص درباره کل مناطق شهری نیز رشد ۴۵ درصدی نسبت به ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد. رشد ماهانه اجاره‌بها نیز در شهر تهران ۴.۱ درصد و در کل مناطق شهری ۵ درصد بوده است.

عکس: صمت

اینکه سازندگان مسکن ندانند از ابتدای پروژه تا انتهای آن، چه میزان سرمایه نیاز خواهند داشت یک ایراد اساسی برای بخش مسکن و ساخت‌وساز است

خروج از رکود با چشم‌اندازهای تورمی

براساس جدیدترین آمار، در آبان ۸ هزار و ۵ واحد مسکونی در شهر تهران معامله شده که نشان از رشد ۴۷.۸ درصدی تعداد معاملات نسبت به ماه مهر دارد.

این فاکتور از اهمیت بالایی در تشریح وضعیت بازار مسکن برخوردار است. گفته می‌شود افزایش تعداد معاملات باوجود افزایش نرخ ملک، حاکی از رشد چشم‌انداز تورمی و اثر آن بر تصمیم سرمایه‌گذاران ملکی است. بر همین اساس، متقاضیان در این ماه براساس چشم‌انداز تورمی فزاینده و باوجود رشد قیمت‌ها، ورود به معاملات را بر مشاهده تحولات بازار ترجیح داده‌اند.

این تصمیم می‌تواند از ۲ دیدگاه ناشی شود؛ دیدگاه نخست متعلق به نگاه سرمایه‌گذاری است که باتوجه به پیش‌بینی رشد نرخ در ماه‌های آتی، سرمایه‌گذاران را با هدف کسب سود بیشتر طی معاملات بعدی روانه بازار کرده است. دیدگاه دوم هم متعلق به متقاضیان موثر بازار است؛ به‌نحوی‌که آنها نیز به‌دلیل نگرانی از افزایش بیشتر قیمت‌ها طی ماه‌های آینده، به خرید ملک در قیمت‌های فعلی رضایت داده‌اند. بر همین اساس، این اهرم تورم و چشم‌انداز تورمی بوده است که بازار ملک را در این ماه حرکت داده و به‌طور نسبی از رکود خارج کرده است.

برخی کارشناسان با کنار هم قرار دادن ۲ اتفاق مهم در نرخ و معاملات مسکن، نتیجه می‌گیرند که تقاضا در این بازار رشد کرده است. این عده از تحلیلگران اعتقاد دارند، افزایش تقاضا در بازار مسکن موجب شده تا نرخ متوسط در هر منطقه نیز صعودی شده و در نهایت متوسط نرخ را به رشد بالایی برساند. صمت در این گزارش تحولات بازار مسکن را در فصل پاییز بررسی کرده است.

دلایل رشد قیمت در بازار مسکن

فرشید پورحاجت، کارشناس بازار مسکن درباره علت رشد ۶.۸ درصدی نرخ مسکن تهران در یک ماه گذشته به صمت گفت: بخشی از این رشد به نوسانات نرخ ارز برمی‌گردد، علت دیگر افزایش نرخ نهاده‌های ساختمانی است و مسئله بعدی به انجام نشدن کار خاصی در پروژه نهضت ملی مسکن برمی‌گردد که باعث انصراف متقاضیان از این پروژه شده و اثراتش در بازار مسکن بروز پیدا کرده است. وی اظهار کرد: باوجود آنکه در فصل پاییز و کاهش جابه‌جایی‌ها قرار داریم، به‌دلیل عوامل تورم‌زا و انتظارات تورمی، پیش‌بینی رونق بازار مسکن در آبان دور از ذهن نبود و بعد از یکی، دو ماه ثبات نسبی شاهد رشد حدود ۷ درصدی نرخ ملک در تهران بودیم. نرخ رشد سالانه آن‌هم که به حدود ۴۶ درصد رسیده، نشان می‌دهد بازار مسکن از تورم عمومی عبور کرده است؛ در حالی که طی ۸ ماه اخیر، همواره پایین‌تر از نرخ تورم قرار داشت.

■ نگاه سرمایه‌ای، نوسانات مسکن را تشدید می‌کند

پورحاجت بیان کرد: به‌نظر می‌رسد بیشترین تاثیر نرخ آپارتمان از ناحیه رشد نرخ ارز بوده است، ضمن اینکه نهاده‌های ساختمانی در همین ماه گذشته با نوسانات شدید مواجه شدند. از طرفی با مسئله رکود ساخت‌وساز نیز مواجهیم که عاملی مهم در تشدید افزایش قیمت‌ها است. به‌طبع هر کالایی کمیاب شود، دچار رشد نرخ می‌شود. این موضوع در بازار مسکن که علاوه بر مصرفی بودن، نگاه سرمایه‌ای به آن می‌شود، نمود بیشتری دارد. این کارشناس با بیان اینکه شرایط ساخت‌وساز در کشور مساعد نیست، تاکید کرد: اندک کارگاه‌های ساختمانی که در این مدت فعال بودند، با نوسانات اخیر نرخ مصالح ساختمانی از جمله یونولیت و خدمات مرتبط با بخش ساخت‌وساز دچار مشکلاتی شده‌اند، پیداست وزارت راه و شهرسازی موضوع را چندان جدی نگرفته است.

■ کندی پروژه نهضت ملی مسکن در بازار خود را نشان داد

پورحاجت گفت: اقدامات وزارت راه و شهرسازی در ۱۶ ماه گذشته در پروژه نهضت ملی مسکن ناموفق بوده و به‌طوردائم هم نرخ‌ها را تغییر داده‌اند. در ابتدا نرخ هر مترمربع از واحدهای پروژه نهضت ملی مسکن ۲.۷ میلیون تومان تعیین شد و قرار بود پروژه‌ها به بخش خصوصی واگذار شود، اما شرایط را برای بخش خصوصی مهیا نکردند و کارها کند پیش رفت تا اینکه اعلام کردند نرخ به ۴.۶ میلیون تومان رسیده است. وی در پایان تصریح کرد: متقاضیان نهضت ملی مسکن که بیشتر از اقشار کم‌درآمد هستند، مسلما برای تامین مالی با مشکلات زیادی روبه‌رو می‌شوند. فرق بخش خصوصی با دولتی این است که وقتی مردم از بخش خصوصی پیش‌خرید می‌کنند، قیمتی در ابتدا به آنها اعلام می‌شود و اگر پروژه ۳ سال هم طول بکشد، بخش خصوصی متعهدانه با قیمت قرارداد اولیه، واحد مسکونی را تحویل می‌دهد. به‌نظر می‌رسد هم‌اکنون وقتی مردم می‌بینند اقدام خاصی در پروژه نهضت ملی مسکن انجام نمی‌گیرد، مسکن خود را از طریق بازار تامین می‌کنند.

بیشترین تاثیر نرخ آپارتمان از ناحیه رشد نرخ ارز بوده است، ضمن اینکه نهاده‌های ساختمانی در همین ماه گذشته با نوسانات شدید نرخ مواجه شدند

وضعیت بازار مسکن تا پایان سال

محمد مرتضوی، کارشناس بازار مسکن در این رابطه به صمت گفت: رشد نرخ تمام‌شده مسکن مدام در حال وقوع است و وقتی نرخ مصالح ساختمانی در چند ماه چند برابر می‌شود، به‌طورقطع در ابتدا بر بهای تمام‌شده و سپس بر نرخ نهایی مسکن اثر مستقیم خواهد داشت. دولت بارها وعده کنترل نرخ مسکن را داده است، اما هر بار بنا به دلایلی به فراموشی سپرده می‌شود. اینکه سازندگان مسکن ندانند از ابتدای آغاز پروژه تا انتهای پروژه چه میزان سرمایه نیاز خواهند داشت، یک ایراد اساسی برای بخش مسکن و ساخت‌وساز است. همین اطلاع نداشتن دقیق از میزان سرمایه موردنیاز باعث می‌شود تا بسیاری از سازندگان از ساخت‌وساز منصرف شوند. رکود، تاثیرات مخربی بر عدم‌تعادل در بازار مسکن خواهد داشت؛ زیرا فاصله بین عرضه و تقاضا را عمیق‌تر و جبران آن را گهگاه ناممکن می‌کند که در آینده می‌تواند به افزایش نرخ منجر شود.

■ علت رشد تورم بازار ملک

مرتضوی خاطرنشان کرد: بعد از اینکه نرخ ارز دوباره در مسیر رشد قرار گرفت، متقاضیان مسکن به فکر این افتادند که سرمایه‌های خود را به‌نوعی حفظ کنند، حتی برخی از این متقاضیان حاضر بودند که وام خرید مسکن و اوراق بخرند تا بتوانند مسکن خریداری کنند. به‌طورقطع روند رو به رشد معاملات مسکن می‌تواند برای بخش مسکن مفید باشد، اما اینکه این رشد معاملات باعث رشد نرخ مسکن شود، نمی‌تواند چندان مفید و ارزشمند باشد. از طرفی، عده بسیار کمی ممکن است از رکود منتفع شوند؛ اما افت ساخت‌وساز و کاهش معاملات، عدم‌تعادل در بازار مسکن را عمیق‌تر می‌کند. در رکود، همیشه بی‌انگیزگی و خروج سرمایه‌گذاران از تولید مسکن به‌نحو قابل‌توجه و وسیعی اتفاق می‌افتد. این کارشناس تصریح کرد: اگر قرار باشد سالانه ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار واحد مسکونی تولید کنیم که بیش از این دچار عقب‌ماندگی در پاسخگویی به تقاضا نشویم، رکود باعث می‌شود از این هدف دورتر شویم. هرساله تعداد واحدهای مسکونی موردنیاز بیشتر از گذشته خواهد شد، حتی اگر به یک بازار قابل‌قبول در آینده دسترسی پیدا کنیم، خلأهایی که در شرایط رکود ایجادشده، گهگاه غیرقابل‌جبران است و برنامه‌های آتی را هم مختل می‌کند. مرتضوی با بیان اینکه رکود مسکن به این معنی نیست که نرخ افزایش پیدا نمی‌کند، به صمت گفت: در شرایط فعلی، نرخ نهاده‌های ساختمانی و خدمات مرتبط با بخش مسکن از جمله صدور مجوزها و دستمزدها با افزایش مواجه شده است؛ بنابراین رکود را نمی‌توان عاملی برای توقف یا کاهش نرخ مسکن تصور کنیم. وی افزود: تولید مسکن هر ماهه در حال کاهش است. در هفته‌های اخیر هم با افزایش نرخ سیمان، یونولیت، دستمزد و ... مواجه شده‌ایم که بی‌میلی سازندگان برای اجرای پروژه‌ها را در پی دارد. سیمان از پاکتی ۵۰ هزار تومان به ۷۰ تا ۸۰ هزار تومان رسیده و نرخ یونولیت هم از حدود ۷۰ هزار تومان به ۵۰۰ هزار تومان افزایش یافته است. برخلاف پیش‌بینی برخی کارشناسان؛ که چون در رکود هستیم، نباید افزایش نرخ داشته باشیم،اما باز هم در بازار معاملات، قیمت‌های پیشنهادی مقداری بالاتر رفته است.

■ شبیه یک طرح شکست‌خورده

مرتضوی با بیان اینکه وزارت راه و شهرسازی حمایت لازم را از تولید مسکن توسط بخش خصوصی انجام نمی‌دهد، به صمت گفت: طرح نهضت ملی مسکن نیز به یک طرح شکست‌خورده شبیه شده است. در این طرح با ناتوانی متقاضیان در پرداخت آورده و قفل شدن تسهیلات بانکی مواجهیم که این مسئله انگیزه سازندگان و پیمانکاران این طرح را کاهش داده است، حتی بانک مسکن هم منابع مالی قابل‌توجهی برای حمایت از تولید مسکن ندارد و به‌نوعی سازندگان را جواب کرده است. طرح نهضت ملی، تناسبی با مقیاس ۴ میلیون واحد ندارد.

وی در پایان گفت: تا وزارت راه و شهرسازی بدنه تخصصی خود را در حوزه مسکن ترمیم نکند و یک نگاه تخصصی و کارشناسانه مبتنی بر طرح‌های بالادستی و تعریف مجدد طرح جامع مسکن نداشته باشد، کاری از پیش نمی رود. همچنین ضرورت دارد سیاست‌های دستوری و غیراجرایی را جایگزین شود.

سخن پایانی

اگرچه گزارش بانک مرکزی وضعیت کف بازار مسکن را به‌خوبی نشان نمی‌دهد و از یک روش متوسط‌گیری کمک گرفته، اما به‌خوبی نمایانگر این است که نرخ مسکن نیز همانند سایر کالاها در طول سال می‌تواند دچار تورم شود، اما این رشد نرخ از آن جهت تاحدودی تعجب‌آور بود که این روزها معاملات مسکن چندان رونق ندارد، اما گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد که معاملات مسکن هم روند خوبی نسبت به ماه گذشته و سال قبل داشته است. اما اگر به عقب‌تر و به روزهای آغازین امسال برگردیم، متوجه خواهیم شد که بارها و بارها کارشناسان و انبوه‌سازان مسکن به دولت توصیه می‌کردند که اگر راهکاری برای جلوگیری از رشد نرخ نهاده‌های تولید مسکن اندیشیده نشود، به‌طورقطع افزایش نرخ مسکن در طول امسال دور از دسترس نخواهد بود. نوسان انتظارات تورمی طی چندساله اخیر مهم‌ترین موتور رشد نرخ مسکن بوده و با رشد انتظارات تورمی، نرخ مسکن نیز افزایش یافته و با کاهش انتظارات تورمی، نرخ ملک نیز آرام گرفته و اتفاقی که در بازار مسکن رخ داده یک اتفاق نادر است، البته در گذشته بازار مسکن برای سرمایه‌گذاری بوده و اینکه در یک دهه بحران‌زایی مسکن این اتفاق گرانی در فصلی غیر از جابه‌جایی تعجب‌آور نیست. در حال حاضر مردم به خرید مسکن فکر نمی‌کنند، چرا که این بازار با مشکلات زیادی روبه‌رو است. وقتی بازار ثبات ندارد، هر کسی نرخ خود را می‌گوید و باید این واقعیت را در نظر گرفت که عرضه و تقاضا از یک‌سو و از طرف دیگر، نرخ ارز است که بر این بازار تاثیر خواهد گذاشت.

صمت از برنامه‌های شرکت ملی مس گزارش می‌دهد

افزایش تولید در مسیری پرچالش

شرکت ملی مس به‌عنوان متولی اصلی بهره‌برداری از ذخایر مسی کشور، در تلاش است تا با افزایش تولید بتواند از فرصت بازارهای جهانی در سال‌های آینده استفاده کند و میزان ارزآوری این صنعت را افزایش دهد، اما بدون شک موانع زیادی در این مسیر وجود دارد که می‌تواند این مسیر را برای شرکت مس طولانی‌تر کند.

به‌گزارش صمت، صنعت مس در چند سال اخیر با اقبال در بازارهای جهانی مواجه شد و تغییرات کاربری این فلز باعث شد تا نرخ جهانی آن با افزایش تاریخی همراه شود.

این موضوع توانست مسیر توسعه شرکت مس در این زمان را هموارتر و تاحدودی سرمایه حاصل برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای را فراهم کند، در واقع توسعه فعالیت‌های اکتشافی و استخراجی سرعت بیشتری به خود بگیرد و رکوردهایی در ملی مس ثبت شود.

عکس: صمت

در گام نخست برای افزایش تولید مس نیازمند ذخیره معدنی هستیم که خوشبختانه این ذخیره در کشور وجود دارد، اما در ادامه باید میزان استخراج افزایش یابد، مجوزهای لازم اخذ و کارخانه‌های موردنیاز ساخته شود

امسال نرخ مس با نوسانات و کاهش‌هایی همراه بود که شاید چشم‌انداز آینده را دستخوش تغییر کند، هرچند ذخایر انبارهای مس در حال افزایش است و میزان تقاضا و به همان نسبت هم، نرخ این فلز معدنی کاهش می‌یابد، اما براساس نظر کارشناسان، این شرایط موقتی است، به‌طوری که کارشناسان فیچ ریتینگز، شرکت خدمات مالی امریکایی معتقد هستند که نرخ مس در مارس ۲۰۲۷ دوباره به اوج خود می‌رسد.

براساس این گزارش، فیچ ریتینگز، انتظار مازاد کمی در بازار مس برای امسال دارد، اما از سال ۲۰۲۳ انتظار می‌رود که کسری رو به رشد حدود ۹ میلیون تن تا پایان دهه به اوج خود برسد. فیچ اضافه کرد: خطوط لوله قابل‌توجهی از پروژه‌های جدید که مس بیشتری را به بازار خواهد آورند ـ به‌ویژه در شیلی، پرو، استرالیا و کانادا ـ و همچنین این کارشناسان انتظار دارند، تعدادی از مسائل کلیدی عرضه در امریکای لاتین در سال‌های آینده کاهش یابند.

با این حال، از حدود سال ۲۰۲۶، این بهبودها در عرضه به‌طور فزاینده‌ای با رشد تقاضا از گذار جهانی به اقتصاد سبز پیشی خواهد گرفت. فیچ بهبود مستمر نرخ مس را طی ۵ سال آینده با بازگشت این فلز به اوج خود در ماه مارس بالای ۱۰ هزار دلار در سال ۲۰۲۷ و ۱۱۵۰۰ دلار در سال ۲۰۳۱ به‌دلیل ظهور کسری ساختاری بلندمدت پیش‌بینی می‌کند.

در چنین شرایطی، شرکت ملی مس در تلاش است تا با افزایش تولید، میزان عرضه خود در بازارهای صادراتی را افزایش داده و ارزآوری بیشتری به‌همراه داشته باشد.

توجه به یک فرصت طلایی

این در حالی است که پیش‌بینی‌ها حاکی از کمبود در حوزه کنسانتره مس است و این موضوع می‌تواند فرصتی طلایی برای شرکت‌هایی باشد که در این زمینه ورود پیدا و سرمایه‌گذاری می‌کنند. شرکت ملی مس نیز برای تولید ۵.۶ میلیون تن کنسانتره مس تا ۵ سال آینده هدف‌گذاری کرده است، اما افزایش این ظرفیت تولید می‌تواند سهم ملی مس در بازارهای صادراتی را افزایش دهد. اما بدون شک حرکت در این مسیر با موانع بسیاری همراه است که می‌تواند تحقق این هدف را دستخوش تغییراتی کند، البته برخی فعالان حوزه مس معتقدند شرکت ملی مس می‌تواند این هدف‌گذاری را محقق و از بازار بسیار خوب سال‌های پیش‌رو استفاده کند.

موانع را برطرف کنیم

سیداحمد مشکانی، عضو هیات‌رئیسه انجمن مس ایران در گفت‌وگو با صمت درباره این موضوع و موانعی که می‌تواند در این مسیر سرعت ملی مس را کاهش دهد، اظهار کرد: در گام نخست برای افزایش تولید، نیازمند ذخیره معدنی هستیم که خوشبختانه این ذخیره در کشور وجود دارد، اما در ادامه باید میزان استخراج افزایش یابد، مجوزهای لازم اخذ و کارخانه‌های موردنیاز ساخته شود.

وی ادامه داد: در حال حاضر با کمبود ماشین‌آلات مواجهیم و بخش زیادی از ماشین‌هایی که در معادن وجود دارند، مستهلک شده‌اند و تعداد آنها کم است. حالا به‌طور مثال برای استخراج یک میلیون تن، نیازمند ۴ میلیون تن باطله‌برداری هستیم که اگر بخواهیم این عدد را به ۲ میلیون تن برسانیم، میزان استخراج به‌همراه باطله‌برداری ۱۰ میلیون تن می‌شود. حال این میزان، نیازمند ماشین‌آلات، منابع انسانی، سوخت و... است. در نتیجه، تنها میزان ذخایر موجود نمی‌تواند ملاکی برای موفقیت در هدف پیش‌بینی‌شده باشد.

مشکانی بااشاره به موضوع ساخت کارخانه نیز بیان کرد: برای ساخت کارخانه باید از قبل مجوزهای لازم دریافت شود؛ گاهی اخذ این مجوزها به‌دلیل موضوعات مربوط به محیط‌زیست و منابع طبیعی زمانی ۳ الی ۴ ساله را به خود اختصاص می‌دهد و کار را طولانی می‌کند. از سویی دیگر، باید به این نکته اشاره داشت که یک کارخانه ظرف مدت یک الی ۲ سال ساخته نمی‌شود و برای ساخت یک کارخانه بزرگ، زمانی ۳ تا ۵ سال نیاز است.

در کنار موضوعاتی که مشکانی به آن اشاره داشت، تامین منابع انسانی متخصص هم می‌تواند این زمان را طولانی‌تر کند.

تحقق برنامه، نیازمند عزم جدی

وی اظهار کرد: تحقق این برنامه امکان‌پذیر است، اما نیازمند یک عزم جدی، تامین ماشین‌آلات، سرمایه‌گذاری و... است، در واقع برای رسیدن به این برنامه، باید موانع موجود از میان برداشته شود، زیرا بازار پیش‌روی صنعت مس بازار بسیار خوبی است. مشکانی درباره نرخ مس و نوساناتی که در این مدت بازار این محصول شاهد بود، نیز بیان کرد: در حال حاضر نرخ مس حدود ۸۳۰۰ دلار است که نرخ درستی است. پیش‌بینی‌ها پیش از کرونا هم، برای حال حاضر عددی بین ۷ تا ۸ هزار دلار بود، اما با شیوع کرونا به‌یک‌باره و به‌شکل غیرواقعی نرخ مس با افزایش همراه و به ۱۰ هزار دلار هم رسید، اما پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد باید در حدود ۳ سال آینده به عدد ۱۰ هزار دلار دست یافت.

وی ادامه داد: اینکه ما الان می‌گوییم با نرخ فعلی، فعالیت‌ها به‌ویژه برای بخش خصوصی اقتصادی نیست، تنها به این دلیل است که هزینه‌های تولید در ایران به‌صورت غیرمتعارف بالا رفته است. در حال حاضر هزینه اکتشاف هر تن کانسنگ در دنیا یک دلار و برای معادن کوچک‌مقیاس در ایران ۱.۵ دلار است، در نتیجه انتظاری که از سوددهی ۸ هزار دلار داشتیم، با تغییر همراه شده است، هرچند در حال حاضر افزایش نرخ دلار می‌تواند این موضوع را جبران کند، اما اختلاف ارز نیمایی و آزاد نیز از مسائل دیگری است که فعالان معدنی گرفتار آن شده‌اند. اگر نرخ دلار آزاد باشد، بدون شک اقتصادی‌تر خواهد بود.

سخن پایانی

به هر حال، نگاهی به بازار پیش‌روی صنعت مس و تقاضایی که برای این محصول وجود دارد، نشان می‌دهد حرکت به‌سمت توسعه ضروری است و حال مجموعه ملی مس این موضوع را با جدیت بسیاری کلید زده است، اما همان‌طور که اشاره شد، برای تحقق این هدف، دولت نیز باید در کنار بخش مس قرار گرفته و با رفع موانع، شرایط را برای اجرایی شدن این برنامه محقق کند، در غیر این صورت، صنعت مس فرصتی طلایی در سال‌های پیش‌رو را از دست می‌دهد. اگر موانع یادشده، ادامه‌دار باشند، از نگاه کارشناسی دستیابی به این هدف سخت و نیازمند زمان زیادی خواهد بود، در حالی که مجموعه ملی مس این توانمندی را دارد تا با افزایش تولید میزان ارزآوری برای کشور از مسیر صادرات غیرنفتی را افزایش دهد.

کمبود مس در راه است

شرکت مس با آینده‌نگری، جایگاه تاثیرگذار خود در زنجیره جهانی مس را تعییـن می‌کند. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری، رئیس هیات عامل ایمیدرو تصریح کرد: طبق پیش‌بینی‌ها بازار جهانی مس از سال ۲۰۲۳ بـا کاهـش تولید معادن مواجه می‌شـود و این کمبود تا سـال ۲۰۳۵ ادامـه خواهد داشـت؛ از ایـن رو باید با آینده‌نگری و تعییـن جایگاه خود در ایـن زنجیره، اثرگذاری موردنظر را در عرصه بین‌المللی داشـته باشـیم. وی افـزود: هـر بخش از زنجیره صنعت مس از جمله معدن، تغلیظ، ذوب و صنایع پایین‌دسـتی، سـودآوری جداگانه‌ای دارد، اما در حالت کلـی انتظار می‌رود بازدهی سرمایه‌گذاری موردتوجه قرار گیرد. جعفری افزود: در آینده نه‌چندان دور کمبود کنسانتره مس، بازار جهانی این محصول را با بحران مواجه خواهد کرد. برنامه شـرکت مس دستیابی به ظرفیت تولید ۵.۶ میلیون تن کنسانتره مس تا ۵ سال آینده است. حال باید بررسی شود اگر این ظرفیت به ۸ میلیون تن برسـد چه منافعی برای کشورمان خواهد داشت. علی رستمی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران نیز با اشاره به طرح‌های توسعه‌ای صنعت مس گفت: تا سـال ۱۴۰۶ گام‌به‌گام، برنامه دسـتیابی به ظرفیت تولید یک‌میلیون کاتد مس را عملی می‌کنیم. کنسانتره مس دره‌آلو با ظرفیت تولید ۱۰۰ هزار تن و دره‌زار با ظرفیت تولید ۱۵۰ هزار تن در سال، تا انتهای امسال وارد مدار تولید می‌شـوند و برای نخسـتین بار واحد مس کاتد سـونگون در آذربایجان شـرقی راه‌اندازی خواهد شد. مدیرعامل شـرکت ملی صنایع مس ایران، کل سرمایه موردنیاز اهداف پنج‌ساله را ۱۰ میلیارد دلار اعلام و تصریح کرد: باتوجه به فروش سالانه حدود ۲ میلیارد دلار، می‌توانیم منابع مالی لازم را تامین کنیم.

یادداشت

مصوبات ناکارآمد مانع تولید

محمد حیدرزاده
فعال صنایع معدنی

وزارت صنعـت، معدن و تجارت دولت سـیزدهم مدیریت بازار را در اولویت سیاسـت‌های خود قرار داده که این سیاست در حوزه معدن و صنایع معدنی نیز دنبال می‌شود؛ بر همین اساس، از سال گذشته تاکنون، عرضه محصولات گوناگون در بخش معدن و صنایع وابسـته به آن، در بورس کالا الزامی شـد. چندی پیش نیز در جلسـه مدیریت بازار کالاهای پایـه، مقرر شـد کف عرضـه در بـورس کالا برای محصـولات صنایـع معدنی (فلـزی و غیرفلزی) تا سـقف ۱۲۰ درصد نیاز داخل تعیین شـود و مازاد تولید یادشـده نیـز به صادرات اختصـاص یابد. با ایـن وجود باید تاکیـد کرد راهکارهایی که با هدف مدیریـت بازار کالاهای پایه اجرایی می‌شـوند، در بلندمدت نتیجه‌بخش نیستند، در حالی که اجرای ایـن مصوبات و بخشـنامه‌ها به‌منزله صرف زمان و هزینه قابل‌توجه اسـت؛ بر همین اساس هرازگاهی شـاهد صدور بخشـنامه‌های جدیـد و حتی گاهی متضاد هستیم که همین تعدد قوانین و مقررات نیز عملا از کارآیی و اثرگذاری این مصوبات می‌کاهد.

بهترین راهکار برای تنظیم بازار داخلی تقابل میان عرضه و تقاضا در فضایی رقابتی است. چنانچه برای یک محصول در بازار داخلی خریدار وجود داشـته باشـد که آن را با قیمت ارزنـده‌ای خریداری کند، بـدون تردید این محصول با بهای مناسـبی فروش خواهد رفـت؛ یعنی تولیدکننده داخلی نیز ترجیح می‌دهـد محصول خـود را در بازار داخلی به فروش برساند و هزینه‌های صادرات را متحمل نشود.

البتـه باید تاکید کـرد فروش مـازاد نیاز داخل در بـازار بین‌المللی ضرورتی بـرای تداوم تولید در بخش‌هـای مختلف معدن و صنایع معدنی اسـت. علاوه بـر این صـادرات فرصت ارزنـده‌ای را برای ارزآوری و تامین بخشـی از نیازهای کشـور فراهم می‌کنـد؛ بنابراین امید می‌رود سیاسـت‌گذاران با اصلاح استراتژی‌های تولید، مسیر صادرات را بیش از پیش دشـوار نکنند. چنانچه هدف مسـئولان از اجـرای چنین مصوباتـی، تکمیل زنجیـره تولید، ارزش‌آفرینی و اشـتغالزایی باشـد، باید در مسـیر تسـهیل شرایط تولید گام بردارند، نه اینکه هر روز با وضع مقررات سختگیرانه، عملا تولیدکنندگان را بـا چالش‌های جدید مواجـه کنند. تکمیل زنجیره تولید و ارزش‌آفرینـی حداکثری با صدور مصوبات و ابلاغیه‌ها و همچنین بگیروببند محقق نمی‌شود. چنانچـه فرصت سـرمایه‌گذاری در کشـور مهیا و فعالیت در یک حلقه از زنجیره تولید با سـودآوری همراه باشـد، صاحبان سرمایه به تولید در آن حوزه رغبت و تمایل پیدا می‌کنند. مسئولان چنانچه قصد وضع مقررات با هدف تنظیم بازار داخلی و صادراتی را دارنـد باید از راهکارهایـی همچون وضع تعرفه، استفاده کنند؛ کما اینکه مقررات قانونی برای وضع تعرفه نیز وجود دارد.

در تشـریح ناکارآمدی مقررات وضع‌شده از سوی وزارت صنعـت، معـدن و تجارت که فرآیند تولید و فروش محصولات متفاوت را نادیده می‌گیرد می‌توان از خاک سولفوره روی نام برد. این خاک معدنی در کشور ما خواهان ندارد، زیرا خطوط فرآوری و تولید روی براسـاس این ماده معدنی، احداث نشـده‌اند، این در حالی است که همین خاک معدنی در سایر کشـورها طرفدار دارد؛ بنابراین ممنوعیت صادرات ایـن خاک، عملا بخشـی از تولیدکننـدگان را در شرایط دشـواری قرار می‌دهد. براساس آنچه گفته شد می‌توان در یک برنامه پنج‌ساله، با وضع عوارض صادراتـی، فروش این محصول در بـازار جهانی را مدیریت کرد. به این ترتیب از یک سـو به صاحبان سـرمایه، ضرری تحمیل نمی‌شود و از سوی دیگر، امکانی برای تنظیم بازار داخلی فراهم می‌شود.

فعـالان بخـش معدن و صنایـع معدنی در طول سـال‌های گذشـته با چالش‌های جـدی در روند فعالیـت خـود روبـه‌رو بوده‌اند که ایـن چالش‌ها از مشـکلات عمـده حاکم بر اقتصاد ایران نشـأت می‌گیرد. علاوه بر این محدودیت‌های زیرسـاختی در تامیـن انرژی، تحریـم و محدودیت در تعاملات جهانـی، تـورم روزافزون حاکـم بر اقتصـاد و... از مهم‌ترین مشـکلات فعـالان بخش معدن و صنایع معدنی کشـور اسـت. در چنین موقعیتی، تصویب مقرراتـی که تولیدکننـدگان بـا آن مخالفند، بار مضاعفی را بر دوش صنعتگران تحمیل می‌کند.

البته نباید از این نکته غافل بود که سـوی دیگر این ماجرا تکمیل زنجیره تولید اسـت؛ یعنی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز نسبت به تنظیم بازار و تامین نیاز داخل مسـئول است. با این وجود انتظار می‌رود در این مسیر، از راهکارهای مناسب‌تری بهره بگیرد و در این زمینه از نظرات فعالان بخش معدن و صنایع معدنی کمک بگیرد. به این ترتیب قوانین و مقررات حاکم بر این بخش کارآیی بیشتری خواهند داشت.

عقب‌نشینی وزارت صمت از الزام به عرضه ۱۰۰ درصدی فولاد در بورس

الزام‌آوری، راهکاری برای نتیجه‌بخشی

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

التهابات در زنجیره فولاد کشور به‌قدری گسترده است که تقریبا هر ماه و گاهی در فاصله زمانی کوتاه‌تر شاهد صدور بخشنامه‌ای جدید از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تنظیم بازار این محصولات هستیم. در هفته‌ای که گذشت نیز بخشنامه‌ای جدید برای تعیین کف عرضه محصولات مختلف تولیدشـده در زنجیره فولاد در بورس کالا منتشـر شد. تنظیم بازار فولاد در طول سال‌های گذشـته همـواره به‌عنوان یکی از موضوعـات و بحث‌های داغ صنایع معدنی مطـرح بوده و وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز کوشـیده با ابلاغ دسـتورالعمل‌های مختلف و بخشـنامه‌های متعدد، از التهابات در این بازار بکاهد. البته برخی تولیدکنندگان زنجیره فولاد نسبت به وضع چنین قوانین و مقرراتی گلایه‌مند هستند و برخی دیگر از تولیدکنندگان هم که از اجرای مصوبات منتفع می‌شوند معتقدنـد ضمانـت اجرایی لازم بـرای این مصوبات وجود ندارد و همین موضـوع نیز درنهایت مانع اثرگذاری جدی این بخشنامه‌ها می‌شود. کلیات عقب‌نشینی وزارت صنعت، معدن و تجارت از الزام به عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد در بورس کالا مثبت ارزیابی می‌شود؛ با این حال باید برای ارزیابی نتیجه‌بخش بودن این مصوبه جدید منتظر ماند.

عکس: صمت

معافیت و الزام به عرضه فولاد در بورس کالا

مدیـرکل دفتر معدنی وزارت صنعت معدن و تجارت در نامه‌ای خطاب به مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران، کف عرضه جدید «کنسـانتره، گندله، آهن اسفنجی، شمش و کلیـه محصولات فولادی» را به تفکیک هر شـرکت اعلام کرد.

این بخشـنامه براساس تولید ۶ ماه اول ۱۴۰۱ هر یک از شـرکت‌های تولیدکننده کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی، شـمش و محصولات فولادی مانند تولیدکنندگان میلگرد، تیرآهـن و ورق (پس از کسـر خودمصرفی) تدوین و ابلاغ شـده اسـت. در این نامه تاکید شـد: «باتوجه به مصوبات جلسـه سـتاد تنظیم بازار کشـور و تصمیمـات کارگروه مدیریت بازار کالاهای پایه، بدین‌وسـیله کف عرضه شمش فـولادی (بیلت و بلوم)، مقاطع طویل (میلگرد و تیرآهن)، اسلب، ورق گرم و سرد به شرح جداول پیوست برای اقدام لازم ابلاغ می‌شود.»

اجرای این بخشـنامه ازسـوی صنایع فولادی کشور به پیش‌شـرطی برای تداوم صادرات در این زنجیره بدل شده است؛ کما اینکه در ادامه این بخشنامه تاکید شد: «بدیهی است بورس کالا مکلف است فهرست شرکت‌هایی را که کف عرضـه ابلاغی را رعایت کرده‌اند، به سـامانه جامع تجارت ارسـال کند تـا برای صدور گواهی صـادرات برای گمرک جمهوری اسلامی ایران مورداستفاده قرار گیرد.»

از نکات قابل‌توجه بخشنامه جدید وزارت صنعت، معدن و تجـارت در زمینه کف عرضـه محصولات زنجیره آهن و فولاد در بورس کالا، عبور این وزارتخانه از اصرار قبلی خود بـر مکلف کردن کارخانه‌ها به عرضه ۱۰۰ درصدی اسـت. فعـالان زنجیره فولاد در طول بیش از یک سـال گذشـته نسـبت به الـزام به عرضه ۱۰۰ درصـدی محصولات خود در رینـگ معاملاتی بـورس کالا گلایه‌مند بوده‌اند و آن را بخشـنامه‌ای ضد صادرات و تولید ذکـر کرده‌اند؛ بنابراین امیـد مـی‌رود اصلاح مقررات غلط قبلی، مسـیر توسـعه صـادرات فولاد را تسـهیل کند. گفتنی اسـت میزان کف عرضه ابلاغی در بخشنامه جدید برای تولیدکنندگان بزرگ شمش قوسی ۸۰ درصد تولید قابل‌عرضه و برای واحدهای شمش القایی ۲۰ درصد و برای میلگرد ۶۰ و برای تیرآهن ۷۰ درصد تولید قابل‌عرضه تعیین‌شده است. در همین حال شرکت‌های تولیدکننده کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی و همچنین تولیدکنندگان ورق (ورق گرم و سـرد) همچنان مکلـف به عرضه ۱۰۰ درصـدی محصولات خود در بورس کالا هستند.

> از نکات قابل‌توجه بخشنامه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره کف عرضه محصولات زنجیره آهن و فولاد در بورس کالا، عبور این وزارتخانه از اصرار قبلی خود بر مکلف کردن کارخانه‌ها به عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات‌شان در بورس کالا است

صنعتی حاشیه‌ساز

رضا شهرستانی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهـار کرد: تنظیم زنجیره تولیـد فـولاد یکی از موضوعات مهم و حاشیه‌سـاز در سـال‌های گذشـته بوده است. نبود تـوازن منطقـی در این زنجیره چالش‌هـای جدی را برای تولیدکنندگان به‌وجود آورده اسـت؛ تا جایی که هرازگاهی صدای اعتراض بخشی از تولیدکنندگان در این زنجیره بلند می‌شـود. وی افزود: وزارت صنعت، معدن و تجارت از سال گذشته تلاش‌هایی را برای ساماندهی زنجیره فولاد اجرایی کرده؛ هرچند بسیاری از این تصمیمات غیرکارشناسی بوده و نتیجه‌بخش نیستند.

شهرسـتانی گفت: از سال گذشته تولیدکنندگان زنجیره فـولاد موظف به عرضه ۱۰۰ درصـدی محصولات خود در رینگ معاملاتی بورس کالا شـدند. این سیاست با انتقادات گسـترده‌ای ازسوی فعالان این زنجیره همراه بود و به ضرر بخشـی از تولیدکنندگان منتهی شـد. زنجیره تولید فولاد کشـور به‌طور همگون توسـعه نیافته و ظرفیـت تولید در بخش‌هـای مختلـف این زنجیره متفاوت اسـت؛ بر همین اساس در برخی از حلقه‌ها شاهد مازاد و در حلقه‌های دیگر شـاهد کسـری قابل‌توجه تولید هسـتیم. درنتیجه انتظار می‌رود اسـتراتژی حاکم بـر حلقه‌های مختلف این زنجیره متفاوت باشد.وی افزود: در شرایطی که میزان تولید در یک حلقـه از زنجیره فولاد، به‌مراتب بیشـتر از نیاز بازار داخلی است، عرضه ۱۰۰ درصدی آن محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا، به ارزان‌فروشـی این محصـول در بازار داخلی منتهی می‌شـود؛ بنابراین اصلاحیـه جدید وزارت صنعت، معـدن و تجـارت و تعیین کـف عرضه بـرای محصولات مختلف در زنجیره تولید فولاد، راهکار جایگزین مناسـبی برای رودررویی با این شرایط است.

ایـن فعال صنعت فولاد افـزود: این امکان وجود دارد که میزان عرضه محصولات یادشـده در زنجیره فولاد بسته به تقاضا متغیر باشـد. یعنی اگر در یک هفته و پس از عرضه یک محصـول در رینگ معاملاتی بورس کالا، میزان تقاضا برای خرید آن از میزان عرضه به‌مراتب بیشتر بود، در عرضه هفته بعد بر حجم الزام‌آور عرضه آن محصول افزوده شـود یـا اگر میـزان تقاضا برای خرید آن محصول به‌مراتب کمتر از میـزان تقاضا برای آن بـود، در عرضه نوبت بعد، از حجم عرضه کاسـته شود. شهرستانی در پاسخ به سوالی مبنی بر دلایل پایین بـودن کف عرضه برای واحدهای تولیدکننده شـمش القایی گفت: میزان تولید شمش فولاد در کشور ما به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخل برآورد می‌شود؛ تا جایی که بیشترین حجم صادرات فولاد ایران نیز به شمش اختصاص دارد. در ایـن میان واحدهای تولیدکننده شـمش به روش القایی به‌سبب ظرفیت عموما پایین و فناوری مورداستفاده در فرآیند تولید از حاشـیه سـود کمتـری برخوردارند. در نتیجـه الزام به عرضه کمتر ایـن تولیدکنندگان در بورس کالا، هیـچ خللـی در تنظیم بازار داخلـی ایجاد نمی‌کند و تنها بر میزان رقابت‌پذیری این صنایع افزوده خواهد شد.

ایـن فعال صنعت فـولاد افزود: واحدهـای تولیدکننده شـمش با روش القایی عموما بـا ظرفیت پایین و به‌صورت پراکنده در کشور احداث شده‌اند. تداوم فعالیت این واحدها به‌منزله تداوم اشتغالزایی مستقیم و غیرمستقیمی است که به‌واسـطه فعالیت این صنایع محقق شـده است؛ بر همین اسـاس انتظار می‌رود با تداوم سیاست یادشده و حمایت از عملکرد واحدهای تولیدکننده شمش القایی، از این صنایع حمایت شود.

ضرورت تامین نیاز داخل

وی گفت: عرضه کنسـانتره، گندله و آهن اسـفنجی در رینـگ معاملاتی بورس کالا برابر ۱۰۰ درصد تولید صنایع عنوان شده است. این استراتژی با هدف تداوم ارزش‌افزایی در این زنجیره اخذ شده است. علاوه بر این باید تاکید کرد میزان تولید آهن اسـفنجی در کشـور به‌سختی کفاف نیاز صنعتگران در حلقه‌هـای بعدی را می‌دهد؛ بنابراین انتظار می‌رود تمام تولید آهن اسـفنجی کشـور به عرضه در بازار داخلی اختصاص یابد.

شهرسـتانی گفت: البته در بخشنامه مطرح‌شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت بر عرضه ۱۰۰ درصدی آهن اسـفنجی در بـورس کالا تاکید شـده اسـت. با این وجـود نبود الـزام قانونی و نظـارت دقیق بر میزان عرضه صنایع در این بستر، کارآیی این بخشـنامه را با چالش روبه‌رو می‌کند. وی افزود: حضور در ماه‌های سـرد سـال و محدودیت‌هایـی کـه در زمینه گاز مصرفـی صنایع اعمال می‌شود، تولید و عرضه آهن اسفنجی را تحت فشار مضاعفی قرار می‌دهد که این فشـار در قالب رشـد بهای مواد اولیه به سـایر حلقه‌های زنجیره فولاد منتقل می‌شود؛ بر همین اسـاس از متولیان امر در وزارت صنعت، معدن و تجارت و سـایر نهادهای تصمیم‌گیر انتظار مـی‌رود، نظارت کافی و دقیقی بر عرضه آهن اسـفنجی در بورس کالا داشته باشند تا از بروز مشکلات جدی در این زنجیره جلوگیری شود.

شهرستانی گفت: دولت آب، برق و گاز را با بهای یارانه‌ای در اختیـار صنایـع قرار می‌دهد که ایـن یارانه به‌ویژه برای تولیدکننـدگان آهن اسـفنجی با مصـرف گاز قابل‌توجه، بیشـتر است؛ بر همین اساس دولت می‌تواند از همین ابزار -یارانـه انرژی- به‌عنـوان الزامی برای عرضه ۱۰۰ درصدی محصـولات ایـن صنایع در بازار داخلی اسـتفاده کند. این تولیدکنندگان در صورتی که از تامین بازار داخلی سـر باز زنند باید بهای انرژی را با نرخ آزاد پرداخت کنند.

زنجیره‌ای ناموزن و دردسرآفرین

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تولید فولاد جزو صنایع مهم و استراتژیک کشور اسـت. در طول دهه‌های اخیر سـرمایه قابل‌توجهی جذب زنجیـره فولاد شـده و اکنون نمی‌توان نسـبت به عملکرد تولید در این زنجیره بی‌تفاوت بود.

وی افـزود: البتـه در طول سـال‌های گذشـته همواره التهابات و تنش‌های گسـترده‌ای میـان فعالان حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد شـکل گرفته که بخش بزرگی از این التهابات از نبود سیاست‌گذاری دقیق و همچنین ناموزنی زنجیره فولاد کشـور نشأت می‌گیرد. از آنجا که هر حلقه از زنجیره تولید فولاد کشور مواد اولیه موردنیاز برای حلقه‌ها بعـدی را تامین می‌کنـد، بروز چالش بـرای یک صنعت، به‌منزله تسری آن به سایر حلقه‌های تولید است.

ایـن فعال صنعت فولاد گفت: بر هـم خوردن تعادل در زنجیـره تولید فـولاد، چالش‌های جـدی را به صنعتگران تحمیل می‌کند؛ بر همین اسـاس انتظار می‌رود سیاست‌ها متناسب با میزان تولید و تقاضا در این زنجیره تنظیم شود.

سعیدیان گفت: از سـال گذشته تاکنون تولیدکنندگان زنجیـره فولاد موظف به عرضـه ۱۰۰ درصدی محصولات خود در بورس کالا شدند، اما سیاست یادشده ازسوی تمامی تولیدکنندگان اجرایی نشـد. در واقع می‌توان این‌طور ادعا کرد که همیشـه استثنائاتی برای تولیدکنندگان بزرگ که به‌نوعی وابسته به دولت هستند، وجود دارد.

الزامـات قانونـی، راهـکاری برای بازگشت آرامش

وی افزود: تغییـر نگرش وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه میـزان عرضه محصولات فولادی در بورس کالا، اقدام مثبتی ارزیابی می‌شود. همان‌طور که بارها تاکید شده میزان تولید برخی محصولات زنجیره فولاد به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شـود که در چنین شـرایطی عرضه ۱۰۰ درصدی این محصولات در بورس کالا اشـتباه و به ضرر تولیدکنندگان است.

سـعیدیان گفـت: پس از اصـلاح میزان حجـم عرضه محصـولات فـولادی در بورس کالا، الـزام تولیدکنندگان به رعایت این بخشـنامه‌ها ضروری اسـت و وزارت صنعت، معدن و تجارت دستوراتی را با هدف تنظیم این بازار وضع می‌کند که برخی از این دستورات مثبت ارزیابی می‌شوند. بااین‌وجـود نبود نظارت قوی بر فرآیند اجرای این مقررات و همچنین الزام به اجرای آنها، در نهایت مانع نتیجه‌بخش بودن این مصوبات می‌شود.

این فعال صنعت فولاد گفت: در ۲ سال اخیر محدودیت در تامین انرژی به چالشی جدی برای فعالان صنایع فولاد کشور بدل شده است.

فولادسازان در ماه‌های گرم سال با محدودیت در تامین برق و در ماه‌های سـرد سـال با محدودیت در تامین انرژی گاز روبه‌رو می‌شـوند که این دسـت محدودیت‌ها عملکرد ایـن صنایع را تحـت تاثیر منفی قرار می‌دهـد و از میزان بازدهـی آنها می‌کاهـد. اکنون باتوجه به آنکه در آسـتانه محدودیت‌های تامین انرژی برای فولادسـازان کشور قرار داریـم، انتظار می‌رود بخشـنامه‌های حاکم بر این زنجیره با دقت پیگیری شـود. به‌عنوان‌مثال وزارت صنعت، معدن و تجـارت می‌توانـد به‌جـای تعیین درصد میـزان عرضه فولادسـازان در بورس کالا، میـزان دقیق عرضه هر واحد به‌صـورت ماهانـه را تعیین و ابلاغ کند. ایـن وزارتخانه از میزان ظرفیت و تولید واحدهای مختلف آگاه است و بدین ترتیب می‌تواند نظارت کافی بر اجرای این مقررات داشـته باشد.

این فعال صنعت فولاد افزود: انتظار می‌رود ضمن تاکید بر تامین نیاز بازار داخلی، به صادرات نیز توجه ویژه‌ای شود. در طول سال‌های اخیر به‌دنبال رکود اقتصادی که در کشور شاهد آن هستیم از میزان ساخت‌وساز و پروژه‌های عمرانی کاسـته شده است؛ بنابراین توسعه صادرات راهکاری برای تداوم تولید به‌ویژه در حلقه‌هایی است که میزان تولید آنها به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شـود. بر همین اساس نیز مقررات و بخشنامه‌های حاکم بـر نظام تولیـد باید بـا در نظر گرفتن شـرایط ویژه صنعتگران تنظیم شوند تا کارآیی لازم را داشته باشند.

سخن پایانی

بخشـنامه جدیـد وزارت صنعـت، معـدن و تجارت و تعییـن میزان کف عرضـه متفاوت برای تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد، بـا نگاه مثبت فعـالان صنعت فولاد کشـور روبه‌رو شـده، چراکه این تولیدکننـدگان معتقدند میزان تولیـد در اغلب حلقه‌هـای این زنجیـره به‌مراتب بیشتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود و به‌همین دلیل اصرار به عرضه ۱۰۰ درصدی فولاد در بورس کالا اشـتباه و به ضرر صادرات است. هرچند انتظار می‌رود در حال حاضـر و پس از تعدیل میزان کف عرضـه هر محصـول، الزامی جدی بـر اجرای این بخشنامه جریان داشته باشد.

توان دانش‌بنیان‌ها در حوزه کشاورزی

پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان در هفتمین نمایشگاه جامع کشاورزی ایران ۱۹ تا ۲۲ دی برپا می‌شود.

به گزارش معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان، در پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان هفتمین نمایشگاه جامع کشاورزی ایران محصولات دانش‌بنیان ایرانی و توانمندی‌های فناورانه حوزه «سامانه‌های نوین آبیاری»، «ماشین‌آلات و نهاده‌ها» و «کشت‌های گلخانه‌ای» به‌نمایش گذاشته می‌شود. این رویداد ۱۹ تا ۲۲ دی امسال برگزار خواهد شد. معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری یکی از حامیان مشارکت و حضور مجموعه‌های دانش‌بنیان در این پاویون است و صندوق نوآوری و شکوفایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت جهاد کشاورزی بانیان برگزاری آن هستند. این نمایشگاه با حضور شرکت‌های توانمند داخلی برگزار می‌شود که آخرین دستاوردهای نوین خود را در حوزه‌های آبیاری، ماشین‌آلات و نهاده‌ها و کشت گلخانه‌ای را در معرض دید علاقه‌مندان قرار می‌دهند. گفتنی است، بسیاری از کارشناسان معتقدند کیفی‌سازی و دانش‌بنیان شدن فناوری‌های بخش کشاورزی حلقه مفقوده بخش تولیدات کشاورزی و منابع طبیعی است. بررسی آمارهای اشتغال کشور نشان‌دهنده این هستند که بخش عمده مشکل کشور در زمینه اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی است و هرچه مقاطع تحصیلی بالاتر می‌رود، متاسفانه نرخ نداشتن اشتغال هم بیشتر می‌شود، به‌ویژه در حال حاضر که در کشورهای پیشرفته تقاضای خوبی برای نیروی انسانی تحصیلکرده و جوان وجود دارد.

باتوجه به اهمیت بی‌بدیل بخش کشاورزی در تامین امنیت پایدار غذایی و سلامت و کاهش وابستگی به خارج از کشور، استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان، فناور و نخبگان در رونق این بخش می‌تواند بسیار تاثیرگذار باشد، البته باید از ظرفیت فناوری نوین نیز برای توسعه این بخش استفاده کرد.

مسئولان، استارت‌آپ‌های دانشجویی را جدی بگیرند

کوچک اما سازنده

این روزها راه‌اندازی یک استارت‌آپ بسیار پرهزینه است که شاید از توان یک دانشجویی که تنها داشته‌اش علم است، خارج باشد، مگر اینکه چشمداشت مادی نداشته و از توان مالی بالایی هم برخوردار باشد، به‌علاوه راه‌اندازی یک استارت‌آپ، زیرساخت بسیار قوی نیاز دارد که تامین آن هم یک فرآیند بسیار زمانبر است و شاید ۵ سال طول بکشد. شواهد حاکی از آن است که اگر استارت‌آپ‌ها دانشجویی باشند، کمتر در معرض حمایت قرار می‌گیرند و جذب سرمایه‌گذار و همچنین کسب مجوز، زمان بسیاری از دانشجو می‌گیرد، به‌علاوه اینکه در نهایت بخش عمده سود را هم خودشان برمی‌دارند، به‌صورتی که در عمل به شخص یا تیم ایده‌پرداز سودی تعلق نمی‌گیرد. صمت در این گزارش به‌مناسبت روز دانشجو به چالش‌های استارت‌آپ‌های دانشجویی و موانع رشد آنها پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

بازی الاکلنگ اشتغال و آموزش

افزایش جمعیت دانشجویان و قشر تحصیلکرده در چند سال گذشته، حاصل رشد نمادین دانشگاه‌ها در سراسر کشور است. این فرآیند، نشانگر سرمایه‌گذاری حداکثری دولت‌ها روی آموزش نیروی انسانی است، در حالی که فضای متناسب با این نیروی آموزش‌دیده، برای کارآیی و اشتغال به‌وجود نیامد؛ در واقع به هر دلیل این روند سرمایه‌گذاری در بحث تقاضا که بازار کار باشد، انجام نشده و هنوز زیست‌بوم عرضه و تقاضای نیروی کار در فضای اشتغال کشور هماهنگی ندارد. در این رابطه، بسیاری از کارشناسان معتقدند از آنجایی که بسیاری از تحصیلکرده‌های دانشگاهی کشور دروسی که خوانده‌اند، مطابق با نیازمندی‌های بازار کار نیست و به‌منظور رفع این معضل، وزارت صمت باید صنایع و بخش‌های مولد اقتصادی تحت‌سلطه خود را تغییر دهد و فناوری‌های خود را به‌روز کند. از طرفی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هم باید تحول بنیادی در اسلوب درسی دانشگاهی ایجاد کند. در کل، ضریب بکارگیری نیروی انسانی ایران در بازارهای کار بین‌المللی با شرایط فعلی پایین است. نمره‌هایی که بیشتر دانشجویان و تحصیلکرده‌ها در نظام دانشگاهی کشور می‌گیرند، تضمین‌کننده جذب آنها در فضای کار بین‌المللی نیست، به‌همین دلیل، بسیاری از مهاجران تحصیلی ایرانی باید در دانشگاه‌های خارجی به ارتقای خود بپردازند و رشته‌های متناسب با نیازهای بازار کار کشورها را فرابگیرند تا بتوانند وارد بازار کار این کشورها شوند.

اشتباهی که استارت‌آپ‌های دانشجویی مرتکب می‌شوند

در ادامه، سراغ یکی دیگر از صاحبان ایده در دنیای استارت‌آپی رفتیم که پیش از آغاز کار، به‌واسطه فعالیت‌ها و مقام‌هایی که در مسابقات بین‌المللی رباتیک آورده بود، تصمیم گرفت یک شرکت استارت‌آپی در همین زمینه تاسیس کند، اما پس از مدتی با شکست مواجه شد و تصمیم گرفت، راه دیگری برای توسعه در پیش گیرد.

مجید یساری در گفت‌وگو با صمت درباره تجربه‌های خود از زمانی که به‌عنوان یک استارت‌آپ دانشجویی فعالیت می‌کرد، گفت: یکی از مهم‌ترین شروطی که برای توسعه یک کسب‌وکار لازم است، فروش کافی و استقبال از محصول و خدمات تولیدشده است، در واقع آنها باید در گام نخست، نیازهای بازار را بشناسند تا بتوانند بقای خود را حفظ کنند.

وی گفت: بیشتر استارت‌آپ‌های دانشجویی روندی معکوس در تولید و شکوفایی پیش می‌گیرند و لازم است از تجربه شرکت‌های بزرگ و موفق نهایت استفاده را ببرند.

در ابتدای فعالیت خود، شروع به ساخت محصول کردیم، اما چون بازاری برای فروش پیدا نکردیم، در نهایت زمین خوردیم و مدت زمان زیادی را به پرداخت هزینه‌های اضافی پرداختیم، در نهایت تصمیم گرفتیم فعالیت خود را در دل یک مجموعه بزرگ نهادینه کنیم، در واقع به‌صورت یک گروه فعال، پروژه‌های حوزه‌های الکترونیک نرم‌افزار و هوش مصنوعی را با آخرین فناوری‌ها به‌سرانجام می‌رسانیم.

▣ چرا استارت‌آپ تاسیس می‌کنید؟

به‌گفته یساری، امروز باید هر کسب‌وکاری بداند که برای رفع چه نیازی شکل گرفته است، در واقع دلیل شکل‌گیری آنها می‌تواند نیازهای رفع‌نشده در آن حوزه خاص باشد، اما اینکه چگونه باید به این نیازها دسترسی داشت، خود فرآیندی زمانبر است که بیشتر رهبران استارت‌آپ‌ها به آخرین موردی که می‌رسند، نیازسنجی در بازار است، در واقع آنها در فرآیند تولید کالا یا خدمات قرار می‌گیرند و بعد در ارائه آن به بازار با مشکل مواجه می‌شوند و می‌فهمند که محصول‌شان، موردنیاز بازار نیست، هرچند مبتنی بر فناوری است.

یساری گفت: ارتباط کم صنعت با دانشگاه اصلی‌ترین مانع یک کسب‌وکار نو ا به‌ویژه در بخش فناوری است. کم پیش می‌آید که مشکلات صنعت کشور در دانشگاه‌ها بررسی شود.

حال اگر این ارتباط برقرار شود، فرآیند نیازسنجی به‌راحتی انجام می‌گیرد و در این شرایط، افراد خبره توانمند و باثبات به‌راحتی می‌توانند حتی باوجود تحریم‌ها، مشکلات کشور را حل کنند.

به‌گفته وی، ارتباط صنعت با دانشگاه، نیازسنجی و تیم خوب می‌تواند مسیر استارت‌آپ‌های یک کشور را به شکوفایی برساند و آنها را از خطر فروپاشی برهاند.

> ارتباط کم صنعت با دانشگاه اصلی‌ترین مانع یک کسب‌وکار نوپا به‌ویژه در بخش فناوری است. کم پیش می‌آید که مشکلات صنعت کشور در دانشگاه‌ها بررسی شود

رهایی از دردسرهای تسهیلاتی در جایی دیگر

علی رحمانپور، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در زمینه اینترنت اشیا در گفت‌وگو با صمت گفت: یکی از مهم‌ترین پارامترهایی که دانشجویان و فعالان دنیای استارت‌آپی را به مهاجرت وامی‌دارد، صرفه‌های اقتصادی است که در آن‌سوی مرزها وجود دارد. گفتنی است، به‌طورمعمول در کشورهایی دیگر شرایط بهتری برای شرکت‌های دانش‌بنیان به‌دلیل افت ارزش ریال وجود دارد و همین امر باعث می‌شود آنها به مهاجرت ترغیب شوند، همچنین تفاوت ارزی موجود در کشور باعث شده است که بخواهند از صفر شروع و سختی‌ها را تحمل کنند. از تفاوت ارزی که بگذریم، بعد دیگری که دانشجویان و رهبران استارت‌آپ‌ها را ترغیب به مهاجرت می‌کند، کیفیت و رفاه اجتماعی موجود در کشورهای مقصد نسبت به ایران است.

وی افزود: حمایت خاصی از سوی نهادهای دولتی وجود ندارد و حجم سرمایه‌گذاری که در یک سال گذشته روی شرکت‌های دانش‌بنیان انجام گرفته، قابل‌مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته نیست، حتی به‌طورکامل متوقف شده است. از سوی دیگر، چون دانشجویان ظرفیت بالایی دارند، به‌طبع در این حوزه افرادی که خواهان فعالیت هستند، در نهایت به این نتیجه می‌رسند که شاید در کشور کارآیی لازم را ندارند و ترغیب به مهاجرت می‌شوند. حمایت‌هایی که در کشورهای توسعه‌یافته می‌شود، بحث دیگری است که رهبران استارت‌آپ‌ها و دانش‌بنیان‌ها را به مهاجرت ترغیب می‌کند، بخش دیگر مشکلات و اوضاع کلان کشور است و در کل، وقتی شرایط کشور برای اکوسیستم نوآوری مناسب نباشد، نمی‌توان با زیست گلخانه‌ای و متفاوت از دیگر بخش‌های کشور از آنها مراقبت کرد.

رحمان‌پور گفت: در زمینه اینترنت اشیا بازار خوبی برای شرکت‌های استارت‌آپی و دانش‌بنیان‌ها وجود دارد و مهاجرت، بحث داغ نخبگان این حوزه است. افزون بر آن، تحریم‌ها باعث شده که برخی شرکت‌های دانش‌بنیان نمی‌توانند با بدنه و ساختار داخلی خود به فعالیت بپردازند و مجبور هستند برای توسعه کسب‌وکارشان بخشی از فعالیت خود را در قالب شرکت‌های فرامرزی انجام دهند و ترجیح این است که مجموعه خارجی ثبت کنند و برخی به‌دلیل رشد و پیشرفتی که شاهدش هستند، ترجیح می‌دهند شرکت پایه را آن شرکتی انتخاب کنند که در خارج از کشور تاسیس کرده‌اند.

زیست‌بوم فناوری، نیاز به تکامل دارد

علی خیرالدین، معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در گفت‌وگویی که چندی پیش با صمت داشت، بااشاره به اهمیت رشد اقتصاد دانش‌بنیان در کشور گفت: باتوجه به اینکه یکی از موانع اصلی در مسیر رشد شرکت‌های دانش‌بنیان، مقاومت اقتصاد سنتی در مقابل اقتصاد دانش‌بنیان است، باید برنامه‌های مدونی را برای حذف آن طراحی کرد، در واقع، همیشه اقتصاد سنتی در برابر دانش‌بنیان مقاومت کرده، در حالی که امروزه نیازمند توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در کشور هستیم.

وی افزود: علاوه بر آن، فقدان نقدینگی و کمبود فضای استقرار هم از دیگر موانع رشد دانش‌بنیان‌ها در کشور است، همچنین از دیگر موانع رشد دانش‌بنیان‌ها، زمانبر بودن بومی کردن فناوری در کشور است که زمان زیادی را می‌طلبد. گفتنی است، امروزه سرعت رشد فناوری‌ها به‌قدری زیاد است که طولانی بودن روند بومی شدن آن، در عمل آنها را از دایره مصرف خارج می‌کند.

معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم بااشاره به این امر که چرخه زیست‌بوم فناوری زاییده انقلاب اسلامی است، گفت: خوشبختانه زیست‌بوم نوآوری و فناوری در کشور کمابیش تکمیل شده و امروز باید در راستای حفظ و تکامل آن تلاش کنیم و از رویکردهای مهم در راستای دستیابی به این هدف، رصد فناوری‌های نوین است.

وی ادامه داد: ما باید در دنیا به‌دنبال نوآوری و فناوری‌های نوپدید باشیم و در لبه فناوری حرکت کنیم، در واقع لازم است، ببینیم چه فناوری‌هایی در دنیا جریان‌سازی می‌کنند و پیش‌بینی کنیم که در آینده ما به چه فناوری‌هایی احتیاج داریم. ۲ نوع فناوری داریم؛ سخت و نرم که تمام طراحی‌ها و ایده‌های نو در حوزه فناوری‌های نرم پیاده می‌شوند که در عرصه هنر، معماری و علوم انسانی نمود دارد.

خیرالدین باتوجه به اهمیت سرمایه‌گذاری روی شرکت‌های مستقر در پارک‌های علم و فناوری در راستای توسعه دانش‌بنیان‌ها گفت: همواره صندوق‌های سرمایه‌گذاری نظیر صندوق‌های نوآوری و شکوفایی، پژوهش و فناوری و حمایت از پژوهشگران و فناوران که برای حمایت از ایده‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان تاسیس شده‌اند، فعالیت‌های ارزنده‌ای را در تکمیل زیست‌بوم فناوری و نوآوری کشور به‌ثمر رسانده‌اند؛ حال از آنجایی که دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری یکی از مکان‌های تولید ایده به‌حساب می‌آیند، برای اینکه ایده‌ها در دانشگاه‌ها به نمونه آزمایشگاهی برسند، نیازمند سرمایه‌گذاری هستند.

این مقام مسئول افزود: باتوجه به اینکه تجهیزات آزمایشگاهی در دانشگاه‌ها از شرایط مطلوبی برخوردار نیست؛ خواهان کمک از سوی صندوق‌های سرمایه‌گذاری هستیم. گفتنی است، در ادبیات فناوری، اصطلاحی وجود دارد با عنوان دره مرگ؛ به این معنا که بسیاری از ایده‌ها در مسیر تبدیل شدن به محصول، به‌دلیل نبود امکانات لازم از بین می‌روند و در نهایت نزدیک به ۷۰ درصد ایده‌ها در نطفه می‌مانند و رشد نمی‌کنند.

به‌گفته خیرالدین، تبدیل شدن ایده به نمونه آزمایشگاهی، آن را از افتادن به دره مرگ نجات می‌دهد، بنابراین برای رسیدن به این هدف، نیازمند سرمایه‌گذاری هوشمندانه هستیم و اگر ایده‌ها از این مسیر به سلامت گذر کنند، بی‌شک می‌توانیم سریع‌تر به مرز دانش برسیم.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده، هر چقدر بتوانیم به هوشمندسازی صنایع خود در بخش خدمات و صنعت بپردازیم و میزان استفاده از علوم کاربردی را در محصولات و خدمات خود بالا ببریم، میزان تقاضای شغلی متناسب با فارغ‌التحصیلان هم بالا می‌رود. از طرفی هم،ضروری است، در نظر داشته باشیم که بسیاری از رشته‌های دانشگاهی در کشور اشباع شده، اما همچنان اصرار داریم که بسیاری از آموزش‌هایی را که مربوط به قرن بیستم است، به نسل جوان بدهیم، در صورتی که در قرن حاضر با ظهور فناوری‌های جدید که مبتنی بر علم داده است، بازار کار بسیار فراوانی ایجاد شده و اگر نتوانیم از هوش نخبگان خودمان استفاده کنیم، از سوی کشورهایی که این تحول را به‌وجود آورده‌اند، جذب می‌شوند.

یادداشت

چاپ صنعتی ارزآور

محمد بیطرفان
عضو انجمن علمی فناوری چاپ ایران

چاپ سومین صنعت آمیخته با فناوری‌های پیشرفته در دنیا است و همواره برای تولیدات چاپی باید از ابزارهای فناورانه با دانش روز و های‌تک استفاده شود. حال باوجود چنین ماهیتی، نقش شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند اثرگذاری جدی داشته باشد، متاسفانه در این صنعت بیش از ۸۰ درصد وابستگی داریم. بدان معنا که در پژوهش و بخشی که مربوط به توسعه زیرساخت‌ها می‌شود، غفلت داشته‌ایم، همچنین بخش زیادی از این وابستگی به کم‌کاری فعالان این صنعت برمی‌گردد و اینکه در مقیاس حاکمیت هم تعریف درستی از این صنعت ارائه نشده و سیاست و برنامه‌ریزی مدونی هم انجام نگرفته، متاسفانه زمینه ذهنی ایجادشده در صنعت چاپ با نشر و کتاب گره خورده است، در حالی که چاپ هویتی مستقل دارد و به‌رسمیت نشناختن هویت این صنعت باعث شده که به‌خوبی معرفی نشود و مجموعه‌های متبوع وزارت علوم و مراکز علمی هم شناخت چندانی پیدا نکنند، اما این انجمن برنامه‌های متنوع زیادی برگزار کرد که باعث شفاف شدن ماهیت این صنعت در سال‌های اخیر شد و به‌تازگی مراکز علمی و پژوهشی نگاه فناورانه نوینی پیدا کرده‌اند، به‌گونه‌ای که امروزه شاهد نقش و اهمیت این صنعت در مجموعه‌های حاکمیتی و سیاست‌گذار هستیم.

افزون بر اینکه صنعت چاپ سومین صنعت های‌تک جهان است، بسیاری از شاخصه‌های صنعت راهبری و استراتژیک را هم در اختیار دارد، یعنی لازم است که به‌عنوان یک صنعت راهبردی و استراتژیک به‌رسمیت شناخته شود و برنامه‌ریزی‌ها در قالب یک صنعت راهبردی انجام بپذیرد، اینکه چرا به این صنعت، استراتژیک می‌گوییم، افزون بر های‌تک بودن آن، که پیش‌تر نیز اشاره شد، به تراکنش مالی بالای این صنعت هم برمی‌گردد. تا پیش از شیوع کرونا، این صنعت نزدیک به هزار میلیارد دلار تراکنش مالی داشت و از این لحاظ در کشورهای پیشرفته جایگاه دوم و سوم را به خود اختصاص داده بود و جایگاه پنجم تا دهم را در کشورهای در حال توسعه داشت. گفتنی است، این صنعت عمومی‌ترین صنعت جهان است. همه آحاد جمعیت جهان از این صنعت در طول دوران زندگی خود استفاده و با آن زندگی می‌کنند و قریب به اتفاق صنایع سنتی، پیشرفته و های‌تک دنیا از صنعت چاپ بهره می‌برند، به‌همین دلیل، امروزه ادعا می‌شود که انسان و نوع بشر نمی‌تواند بدون صنعت چاپ ادامه حیات داشته باشد، از آنجایی که صنعت چاپ به نشر گره خورده است، برخی معتقدند با الکترونیکی شدن بخش زیادی از صنعت نشر یا نظام پولی و بانکی، ضربه به صنعت چاپ وارد شده است. این صنعت پویاتر از آن است که با چنین تغییراتی خللی در بدنه آن وارد شود. چاپ به‌قدری وسیع است که براساس شرایط روز و نیاز بشر می‌تواند با کمک فناوری‌های مدرن در ارائه خدمت‌رسانی تغییر شکل دهد، برای مثال، اگر اسکناس چاپ نمی‌شود، همه کارت‌های بانکی از فرآیند چاپ رسانا استفاده می‌کنند، همچنین در کتاب‌های الکترونیک هم، از مدار چاپ الکترونیک بهره می‌گیرند، بنابراین چاپ یکی از عمومی‌ترین صنایع دنیا است.

خلق ارزش‌افزوده دیگر موردی است که از مزایای کاربرد این صنعت به‌حساب می‌آید. در تشریح این مزیت، اگر محصولی را بخواهیم به‌صورت فله‌ای به‌فروش برسانیم، باید کمترین بها را در نظر بگیریم، اما با بسته‌بندی و چاپ روی آنها، می‌توانیم ارزش‌افزوده پرسودی را برای کالاها ایجاد کنیم. بسته‌بندی بدون چاپ، تنها نقش محافظت از کالا را برعهده دارد و به‌نوعی بی‌هویت بودن کالا را به مشتریان القا می‌کند، اما بسته‌بندی همراه با چاپ، ارزش‌آفرین و هویت‌ساز است، همچنین موجب اعتماد مشتریان به نهاد سازنده و مانع از جعل می‌شود که نقش مستقیم در حفظ اصالت و مالکیت معنوی کالا دارد، بنابراین چاپ، ارزش‌افزوده چند برابری برای کالاها ایجاد می‌کند؛ اینجا است که باید به ثروت و ارزش‌آفرین بودن این صنعت پی برد. صنعت چاپ نقش مستقیم در صادرات غیرنفتی دارد و اگر می‌خواهیم تولیدات صنایع و کارخانجات را در بازارهای بین‌المللی عرضه کنیم، راهی جز چاپ و بسته‌بندی استاندارد و باکیفیت بالا نداریم. این فرآیند می‌تواند اثر جدی در ارزآوری داشته باشد. جنبه دیگر اهمیت این صنعت در توسعه برند ملی و کشوری است که موجب ترویج تولیدات ایران‌ساخت می‌شود. برای جااندازی محصولات ایرانی در منطقه می‌توان از برچسب‌های هوشمند با کیفیت چاپ بالا استفاده کرد. این برچسب‌ها افزون بر اینکه نشان‌دهنده تاریخ مصرف کالا هستند، می‌توان با آنها کالای موردنظر را هم رصد کرد، در نتیجه با در نظر گرفتن تمامی موارد گفته‌شده، باید اذعان کرد که این صنعت تمامی شاخصه‌های صنعت استراتژیک را دارد.

یادداشت

اصلاح ساختار بانک مرکزی در برنامه هفتم

غلامحسین مرحبا- عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

برنامه‌های توسعه‌ای کشور، اسنادی هستند که برمبنای آن مسیر بازسازی، اصلاح و ارتقای نظام اقتصادی و اجتماعی کشور برای ۵ سال آینده ترسیم می‌ود و برنامه‌ریزی‌های لازم برای تحقق اهداف صورت می‌گیرد.

بسیاری از کشورهایی که در چند دهه گذشته توانسته‌اند در مسیر پیشرفت و توسعه حرکت کنند، با برنامه‌ریزی دقیق به سمت توسعه اهداف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی حرکت کرده‌اند. در این بین اقتصاد یکی از مهم‌ترین کلیدواژه‌های اهداف توسعه‌ای در اغلب کشورها، از جمله ایران است و برهمین اساس نیز برنامه‌ریزی برای طرح‌های توسعه‌ای باید با نگاه واقع‌بینانه و متناسب با شرایط اقتصادی صورت گیرد تا نتایج مثبتی حاصل شود. این روزها در آستانه ارائه برنامه هفتم توسعه به مجلس شورای اسلامی هستیم و بسیاری از کارشناسان و مسئولان بر عدم توفیق برنامه‌های قبلی در توسعه کشور و البته تاخیر یک‌ساله در تدوین برنامه هفتم توسعه تاکید دارند. از یک سو برای تدوین و تصویب درست لایحه بودجه ۱۴۰۲ نیازمند تصویب احکام کلی برنامه هفتم توسعه هستیم.

از دیگر سو نظام پولی و در رأس آن سازکار بانک مرکزی یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی است که در تدوین سند توسعه هفتم موردتوجه قرار گرفته است؛ بنابراین تا زمانی که در برنامه‌های توسعه‌ای اهدافی برای جلوگیری از ناترازی بانک‌ها تبیین نشود، دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصدی میسر نمی‌شود.

براساس شواهد ناترازی‌های بودجه‌ای و بانکی در برنامه ششم توسعه افزایش یافت، این در حالی است که انتظار می‌رفت خروجی برنامه تورم تک‌رقمی و رشد اقتصادی ۸درصدی باشد.

بنابراین اصلاح ساختار بانک مرکزی می‌تواند یکی از مهم‌ترین بخش‌های برنامه هفتم توسعه به‌شمار رود. اصلاح این ساختار می‌تواند به استقلال بانک مرکزی بینجامد که در این صورت رئیس کل بانک مرکزی قادر خواهد بود در سیاست‌گذاری‌ها مستقل عمل کند و ابزارهای این کار مانند نظارت بر بانک‌ها هم در اختیار بانک مرکزی قرار داده خواهد شد تا بتواند با نظارت مناسب به‌طور لازم و کافی اهداف را دنبال کند. بنابراین تصویب طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی می‌تواند قدمی در راستای به نتیجه رسیدن اهداف بانکی در سند برنامه هفتم توسعه باشد.

طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی ۱۲ سال است که در مجلس و در دوره‌های مختلف موردرسیدگی قرار می‌گیرد، اما به‌دلیل مخالفت‌هایی همواره تصویب این طرح به تعویق افتاده است. در صورت تصویب این طرح و استقلال بانک مرکزی، بخشی از اختیارات دولت در برداشت از ذخایر بانکی کاهش می‌یابد؛ به‌طوری که بدون تصمیم هیات امنا یا هیات مدیره بانک مرکزی امکان استقراض دولت از این نهاد وجود نخواهد داشت.

به‌گفته بسیاری از کارشناسان برداشت دولت‌ها از منابع ارزی بانک مرکزی عامل ایجاد تورم در کشور شده، در حالی که با اصلاح ساختاری بانک مرکزی دولت به هیچ وجه نمی‌تواند به منابع ارزی بانک مرکزی بدون داشتن مجوز قانونی دست‌اندازی کند. به‌علاوه اینکه قدرت عمل خودمختار نیز از بانک‌های عامل گرفته خواهد شد. در این صورت بانک‌ها باید طبق نظر بانک مرکزی مشخص کنند که چه میزان تسهیلات به بخش‌های مسکن، خدمات، بخش تولید و تجارت داده می‌شود.

استقلال بانک مرکزی از دولت امری بسیار ضروری است که تنها با اصلاح ساختار بانکی میسر خواهد شد. در این فرآیند با نظارت بیشتر بانک مرکزی بر بانک‌ها مشکل نظام تسهیلات‌دهی بانک‌های تجاری حل می‌شود و دیگر بانک‌ها نمی‌توانند به‌صورت خودمختار اقدام به پرداخت تسهیلات کنند.

بخش عمده‌ای از تورم کشور ناشی از تسهیلات‌دهی بی‌قید و شرط بانک‌هاست که موجب خلق پول در چرخه اقتصاد می‌شود. همچنین تسهیلات‌دهی خودسرانه شبکه بانکی باعث پمپاژ نقدینگی به جامعه شده و همین موضوع به افزایش تورم دامن می‌زند. در کل اختیارات تسهیلات‌دهی باید در بانک مرکزی متمرکز شود تا عدالت در سیستم پولی و مالی برقرار شود.

با اصلاح ساختار بانکی و استقلال نسبی بانک مرکزی، این بانک می‌تواند سیاست‌گذاری‌های بهتری به‌ویژه در کنترل نرخ ارز انجام دهد تا مواردی مانند خلق ارز ۴۲۰۰ تومانی و تبعات بعدی این تصمیمات که مردم هنوز هم در حال تحمل آنها هستند، به‌وجود نیاید.

گفت‌وگو

مدیرعامل پیشین بانک صادرات در گفت‌وگو با صمت:

دولت دستش را از جیب بانک‌ها خارج کند

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

سیستم بانکی از مهم‌ترین ارکان بخش پولی و مالی هر کشور است که از طریق گردآوری منابع، فراهم‌سازی نقدینگی، در اختیار گذاشتن ابزار پرداخت، اعطای تسهیلات، ایجاد تعادل بین سرمایه‌گذاری و پس‌انداز بر عملکرد اقتصاد کل اثرگذار است.

سیستم گردش مالی ایران همچون بیشتر کشورهای درحال توسعه مبتنی بر یک نظام بانک‌محور هدایت می‌شود؛ به‌عبارت‌دیگر نظام بانکی با داشتن بیشترین سهم در تامین منابع مالی جامعه، یک نقش منحصربه‌فرد را ایفا می‌کند.

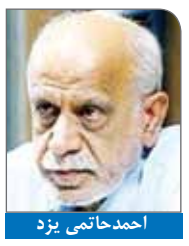
دیگر ویژگی انحصاری نظام بانکی ایران نقش پررنگ دولت در اداره بانک مرکزی است که معلول عوامل مختلفی همچون ملی شدن و ادغام بانک‌ها پس از انقلاب و تاسیس دیرهنگام بانک‌های خصوصی در عرصه اقتصاد کشور است.

وجود این ساختار مشکلات و تبعاتی را برای صنعت بانکداری ایران به‌وجود آورده است. صمت در گفت‌وگو با احمد حاتمی یزد، مدیرعامل پیشین بانک صادرات اصلی‌ترین چالش‌های نظام بانکی ایران را که دولت در شکل‌گیری آنها نقش داشته موردبررسی قرار داده است.

عکس: صمت

یکی از بزرگ‌ترین مشکلات بانکداری ایران را باید فعالیت در فضایی دانست که بیش از ۹۰ درصد فعالیت‌های اقتصادی انجام‌شده در آن، دولتی است و دولت به‌نوعی در مالکیت و مدیریت آنها دخالت مستقیم دارد

احمدحاتمی یزد

ساختار بانک‌ها امروزه تغییر کرده و خدمات‌رسانی بانک‌ها با پیشرفت در فناوری، نوین شده اما قوانین کلی بانکداری همچنان مربوط به سال ۵۱ و بر اساس مقتضیات بانکداری آن دوران است

◉ به‌نظر شما عمده‌ترین مشکل سیستم بانکی کشور که دولت در ایجاد آن نقش داشته چیست؟

از ابتدای امسال طرح اصلاح ساختار بانک مرکزی در دستور کار مجلس قرار گرفت. این طرح در ابتدا در مجلس دهم تدوین شده بود، اما به‌دلیل برخی حساسیت‌ها به سرانجام نرسید. این بار قانون‌گذاران عزم خود را جزم کرده‌اند تا این طرح را پس از اصلاحات در کمیسیون اقتصادی به صحن علنی مجلس ببرند که هنوز هم اتفاق چشمگیری در این زمینه رخ نداده و با اینکه کمتر از ۴ ماه به پایان سال باقی مانده، همچنان تصویب این طرح در هاله‌ای از ابهام است؛ بنابراین اجرایی نشدن و به تعویق افتادن اصلاح ساختار بانکی عمده‌ترین موضوعی است که سیستم بانکی ما را دچار مشکل کرده است. همچنین دولت تاکنون در اصلاحات بانکی خیلی جدی نبوده و اگر دولت می‌خواهد جدیت خود را نشان دهد نخستین گام آن تصویب قانون پولی بانکی است.

قانون پولی بانکی ما که مربوط به سال ۱۳۵۱ است، ضعف‌هایی دارد که باید در قانون جدید اصلاح شود. البته این قانون نقاط قوتی نیز دارد که متاسفانه به‌خاطر قصور در اجرا دیده نمی‌شوند. از جمله اشکالاتی که در قانون پولی بانکی وجود دارد به‌روز نبودن و کهنگی قوانین است، زیرا ساختار بانک‌ها امروز تغییر کرده و خدمات‌رسانی آنها با پیشرفت در فناوری، نوین شده اما قوانین کلی بانکداری همچنان مربوط به سال ۵۱ و براساس مقتضیات بانکداری آن دوران است.

انتظار می‌رفت با روی کار آمدن دولت جدید این قانون برای اصلاح و تصویب به صحن علنی مجلس برود، اما این کار هنوز انجام نشده است.

در اصلاح قانون نظر کارشناسان ذی‌ربط در داخل و خارج از کشور گرفته شد و تا جایی که امکان داشت نظرات کارشناسی آنها نیز در اصلاح ساختار لحاظ شده است. تصور من این است که متن قانونی خیلی خوبی تهیه شده، اما این متن هنوز به صحن علنی مجلس ارائه نشده و اراده سیاسی برای انجام آن وجود ندارد؛ بنابراین اگر دولت مصمم به اصلاح ساختار نظام بانکی است در نخستین گام باید لایحه اصلاح ساختار بانکی را به تصویب مجلس برساند. بنده معتقدم نظام بانکی ما دچار بحران بزرگی است که برای رفع آن نیاز است گام‌های اساسی برداشته شود و آن گام چیزی نیست جز جدیت دولت در به تصویب رساندن لایحه اصلاح ساختار بانکی.

◉ به‌اعتقاد برخی کارشناسان عدم استقلال بانک مرکزی و دولتی بودن شبکه بانکی بیشترین آسیب را به اقتصاد زده است؛ نظر شما در این زمینه چیست و راهکار برون‌رفت از این معضل کدام است؟

یکی از بزرگ‌ترین مشکلات بانکداری ایران را باید فعالیت در فضایی دانست که بیش از ۹۰ درصد فعالیت‌های اقتصادی انجام‌شده در آن، دولتی است و دولت به‌نوعی در مالکیت و مدیریت آنها دخالت مستقیم دارد.

این وضعیت باعث شده دولت برای تامین مالی بخش عظیمی از اقتصاد ملی، به‌طور مستقیم وارد شود و از نظام بانکی که آن‌هم طبق قانون متعلق به دولت است به‌عنوان صندوق‌دار و خزانه دولت در جهت تزریق منابع به بخش‌های دلخواه استفاده کند.

بر این اساس سیاست‌های پولی در خدمت اجرای سیاست‌های مالی قرار می‌گیرند و در تخصیص منابع به انواع مصارف، به‌جای اولویت‌بخشی به ضوابط اعتباری و بازدهی وجوه، مسائل سیاسی و غیراقتصادی مدنظر خواهد بود.

بنابراین منابع به‌طور بهینه تخصیص پیدا نمی‌کنند و با مدیریت ناکارآ و بی‌انگیزه دولتی هدر می‌روند.

کسری بودجه سالانه دولت و استقراض از بانک مرکزی و افزایش پایه پولی و اخذ مالیات تورمی از پیامدهای آشکار دولتی بودن اقتصاد و نظام بانکی ایران است.

در چنین وضعیتی، منابعی که از نظام بانکی به بخش واقعی اقتصاد تزریق می‌شوند، سودآوری لازم را ندارند و قسمت عمده‌ای از آنها به مطالبات معوق و سوخت‌شده تبدیل می‌شوند.

در این فضا بانک‌ها به‌عنوان بنگاه‌های اقتصادی که باید به‌دنبال حداکثر سودی‌آوری باشند از هدف اصلی دور می‌شوند، زیرا نظام بانکی کشور ۱۰۰ درصد در اختیار دولت است.

بنابراین چاره‌ای نمی‌ماند؛ جز اینکه هر چه زودتر دولت و مجلس با همکاری یکدیگر قانونی را که سال‌هاست در راهروهای مجلس خاک می‌خورد به تصویب برسانند تا هم قوانین بروزرسانی شوند و هم دست دولت از جیب بانک‌ها به‌ویژه بانک مرکزی خارج شود؛ تا بانک‌ها به وظیفه اصلی خود یعنی سودآوری و تزریق سود حاصل از درآمد به بخش تولید بپردازند.

◉ طبق گفته شما به‌دلیل اینکه اقتصاد به‌طور عمده در اختیار دولت است، بانک مرکزی استقلال و عملکرد آن شفافیت لازم را ندارد. این مسئله از نظر شما چه عواقبی برای اقتصاد کل دارد؟

طبق قانون فعلی یعنی قانون پولی و بانکی سال ۱۳۵۱ و اصلاحات به‌عمل‌آمده در آن بعد از انقلاب، بانک مرکزی و شبکه بانکی تحت سلطه و نفوذ وزارت امور اقتصادی و دارایی هستند. این وضعیت باعث شده وزارت امور اقتصادی و دارایی به‌عنوان متولی اجرای سیاست‌های پولی و مالی دولت، همواره از نظام بانکی به‌ویژه بانک مرکزی که مجری سیاست‌های پولی در کشور است، برای رسیدن به سیاست‌های مالی موردنظر بهره ببرد.

در چنین شرایطی سیاست‌های پولی در خدمت سیاست‌های مالی موردنظر قرار می‌گیرند و کارآیی خود را از دست می‌دهند.

کسری مداوم بودجه دولت در طول سال‌های متوالی و استقراض بلاعوض از بانک مرکزی، افزایش سرسام‌آور پایه پولی، بروز تورم‌های بالا و تحمیل مالیات تورمی کاملا غیرعادلانه به مردم، از عواقب وابستگی بانک مرکزی به دولت است.

در نتیجه این وابستگی و معضلات زنجیروار آن فشار نهایی اقتصاد متزلزل به مردم وارد می‌شود و این مردم هستند که باید تاوان این عدم استقلال را بپردازند.

◉ بسیاری از همکاران شما معتقدند حجم بالای تسهیلات تکلیفی ازسوی دولت کمر بانک‌ها را خم کرده است؛ این اتفاق چگونه رخ داده و این تکالیف چه تبعاتی برای شبکه بانکی کشور دارد؟

بانک‌ها برای حفظ کارآیی نیازمند استقلال در مدیریت منابع مالی‌شان هستند. بانکی که نتواند منابع مالی خود را براساس منطق و ارزیابی اقتصادی هدایت کند و با اعمال فشار ازسوی دولت مجبور به اعطای تسهیلات شود، عملا به شبکه توزیع پول تحت دستورات دولت تبدیل می‌شود که در نهایت منجر به کاهش بهره‌وری نظام بانکی خواهد شد.

در حقیقت پس از انقلاب به‌دلیل کسری‌های سنگین بودجه، توجه دولت از منابع مالی بودجه، به منابع مالی بانک‌ها جلب و دست‌اندازی به منابع بانکی از آن زمان آغاز شد.

استفاده مکرر از این منابع مالی باعث شده دولت به این منابع مانند یک «ردیف بودجه‌ای غیررسمی» نگریسته و آنها را مورداستفاده قرار دهد.

البته دولتی بودن بانک‌ها نیز در این نگرش دولت نسبت به منابع بانکی و تلقی آنها مانند منابع بودجه‌ای تاثیر بسزایی داشته است.

این وضعیت باعث می‌شود وام‌گیرندگان دولتی که بخش عظیمی از وام‌گیرندگان شبکه بانکی را تشکیل می‌دهند، به‌صورت پنهان یارانه دریافت کنند.

همچنین دریافت وام‌های ارزانقیمت سبب می‌شود صورت‌های مالی شرکت‌های وام‌گیرنده، واقعیت‌های مالی حاکم بر آنها را نشان ندهد.

علاوه بر این، تسهیلات تکلیفی نه‌تنها به‌دشواری بازپرداخت می‌شوند، بلکه بخش عمده‌ای از آنها به دلیل اینکه در ابتدا با تعهد دولت پرداخت شده معوق باقی می‌ماند.

همچنین به‌دلیل ناکافی بودن وثایق و تضمین‌ها امکان جبران ضرر و زیان برای بانک‌ها وجود ندارد؛ بنابراین احتمال معوق شدن مطالبات بالا می‌رود.

◉ بنا بر گفته شما تسهیلات تکلیفی در نهایت منجر به افزایش مطالبات معوق شبکه بانکی می‌شود. این آسیب چه تاثیری بر اقتصاد کل می‌گذارد؟

یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی نظام بانکی کشور در مقطع کنونی افزایش مطالبات سررسید گذشته و معوق بانکی است که همچون توده‌ای منجمد، پیش روی کارآیی و اثربخشی نظام بانکی قرار گرفته است.

نظام بانکی طی چند سال اخیر با سیر فزاینده مطالبات معوق مواجه بوده که محصول شرایط خاص اقتصادی، اجتماعی و سیاسی از یک سو و پرداخت تسهیلات غیرواقعی و غیرکارشناسی از سوی دیگر است.

آنچه مسلم است روند افزایشی مطالبات بر بازار پول و عملکرد نظام بانکی تاثیر قابل‌توجهی داشته و توان وام‌دهی بانک‌ها را بیش از پیش تضعیف کرده است.

با گسترش مشکل مطالبات معوق، بانک‌ها و موسسات ذی‌نفع به‌ناچار برای حل مشکل مزبور به استفاده از راهکارهای کوتاه‌مدت همچون استمهال، کاهش یا حذف جریمه تاخیر تمایل پیدا کرده‌اند که این موارد هم می‌تواند نقش مخربی در حل میان‌مدت و بلندمدت آن داشته باشد.

حجم انبوه مطالبات معوق نظام بانکی ایران را به‌طورکلی می‌توان معلول عواملی همچون رکود اقتصادی و تحریم‌های بین‌المللی، عدم اعتبارسنجی و ظرفیت‌سنجی صحیح مشتریان، وجود رانت و فساد اداری در فرآیند اعطای تسهیلات، نبود وثایق و تضامین کافی و در نهایت وجود مشکلات متعدد قانونی و حقوقی در وصول مطالبات غیرجاری برای بانک‌ها دانست.

در نتیجه افزایش مطالبات معوق توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها بسیار کاهش یافته و هر آنچه باید از منابع سیستم بانکی برای رونق بخش تولید هزینه می‌شد، در حال از بین رفتن است.

◉ اشاره کردید در صورت استمرار مشکلات نظام بانکی سلامت صنعت بانکداری به خطر خواهد افتاد؛ برای پیشگیری از آن چه اقداماتی باید صورت گیرد؟

بدون اجرای اصلاحات نهادی در قوانین شکل‌دهنده روابط میان نقش‌آفرینان نظام بانکی یعنی بانک مرکزی، شبکه بانکی و دولت تغییرات پایداری در سیستم پولی و مالی کشور رخ نخواهد داد و چه‌بسا به‌دلیل طولانی شدن مراحل تصویب لایحه، ناترازی‌های بانکی موجود افزایش یابد و همین موضوع سبب فروپاشی نظام بانکداری کشور شود؛ بنابراین لازم است در نقش‌های حاکمیتی قانون‌گذار و مقام ناظر و همچنین نقش‌آفرینی دولت در عرصه بانکداری، تغییراتی در جهت اصلاح نظام مالی و بانکی انجام پذیرد.

باجه خبر

▣ اهدای عنوان «بانک سال ۲۰۲۲ ایران» بانک پاسارگاد

بانک پاسارگاد برای هشتمین سال عنوان بانک سال ایران را کسب کرد و توسط نشریه بنکر(The Banker) به‌عنوان «بانک برتر ایران در سال۲۰۲۲» (Bank Of The Year) معرفی شد.

به گزارش روابط عمومی بانک پاسارگاد، براساس اعلام نشریه بنکر این بانک پس از کسب عنوان بانک برتر اسلامی ایران در سال ۲۰۲۲ این بار در موفقیتی دیگر جایگاه بانک برتر ایران در سال ۲۰۲۲ را نیز از آن خود کرد.

مؤسسه بنکر در ارزیابی بانک سال ۲۰۲۲، شاخص‌های متعدد و کاربردی ازجمله رشد و عملکرد بانک‌ها، نوآوری‌های استراتژیک انجام‌شده توسط آنها، تکنولوژی‌های مورداستفاده و خدمات ارائه‌شده توسط بانک‌ها و سایر شاخص‌های مربوطه را مورد ارزیابی دقیق قرار داده و پس از بررسی بیش از ۱۰۰۰ بانک در سراسر دنیا، در هر کشور فقط یک بانک را به‌عنوان بانک برتر سال معرفی کرده است.

در این راستا بانک پاسارگاد با درخشش در تمامی شاخص‌های موردبررسی، بانک برتر سال ۲۰۲۲ ایران شد. پیش از این نیز بانک پاسارگاد به‌عنوان پرافتخارترین بانک ایرانی در سال‌های ۲۰۱۰، ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ و ۲۰۲۱ شده بود.

▣ عبور درآمد بیمه دانا از مرز ۱۵هزار میلیارد تومان

مجموع درآمد حق بیمه صادره شرکت بیمه دانا در ۸ماه منتهی به آبان ۱۴۰۱ به بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان رسید.

به گزارش روابط عمومی بیمه دانا، شرکت بیمه دانا در حالی ۸ ماهه منتهی به آبان ۱۴۰۱ خود را به پایان برد که مجموع درآمد حق بیمه صادره (شامل قبولی اتکایی) در این بازه زمانی به بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان رسید. به‌این‌ترتیب شاهد رشد نزدیک ۳ برابری درآمد صدور بیمه‌نامه این شرکت در ۸ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل بودیم.

حاشیه‌ای تصویری بر گرانی پوشاک و راهکارهای بازار

جامعه طبقاتی و معنای «های کُپی»

آیدا فریدی: گزارش تصویری این شماره صمت با موضوع پوشاک و حاشیه‌ای بر گرانی آن تنظیم شده است. آنچه ما لباس می‌خوانیمش تنها پوششی برای در امان ماندن از سرما و گرما نیست. در یک جغرافیا تبدیل به نماد می‌شود و در سرزمینی دیگر تبدیل به سبک زندگی. متغیر یا پدیده دیگری به‌نام مد هم به آن اضافه می‌شود و همزمان و به همراه آن جامعه و اعضای آن تفکیک و رده‌بندی می‌شوند. جامعه نخبگان و جامعه توده در دسترس‌ترین مثال این مناقشه است. گئورگ زیمل، جامعه‌شناس و فیلسوف آلمانی در کنار دیگر جامعه‌شناسان وارد کارزار مفهوم مد و لباس می‌شوند و به این نتیجه می‌رسند که پوشاک و رویکرد مد می‌تواند طبقه‌ای اجتماعی را از طبقه دیگر جدا کند. نخبگان مد را آغاز و توده مردم برای مبارزه با تفاوت‌های اجتماعی از آن پیروی می‌کنند و این اتفاق تسریع می‌شود. پوشاک که زمانی نیاز نخست و ضروری بشریت بود از مرزهای اولیه خود عبور می‌کند و در برخورد با موضوع مد رفتاری مقلدانه را شکل می‌دهد؛ از این رو گاهی پوشش و نوع خاصی از پوشاک رواج پیدا می‌کند. کارخانه‌ها دست به کار می‌شوند و تولید انبوه آن نوع پوشش آغاز می‌شود. اما برای آن مشتری که بودجه تامین کالای مدشده را ندارد باید چه کرد؟ بازار و دست پنهان‌اش برای آنها هم راهکارهایی اندیشیده است؛ پوشاک دست دوم و البته پوشاک فیک و درجه دو که از مواد اولیه ارزان، بی کیفیت و در دسترس تهیه شده‌اند و تنها تقلیدی ناشیانه از دوخت و برش‌های آن نوع کفش یا لباس به‌اصطلاح ترندشده هستند. این نوع لباس در برخی مناطق جغرافیایی حالا به نوعی پوشاک با کیفیت درجه‌بندی‌شده تبدیل شده است. پوشاک «های کپی» به‌معنای پوشاکی با درجه کپی با کیفیت! این اتفاق ناخوشایند فرصتی برای طبقه کارگر فراهم می‌کند تا از مرزهای طبقاتی عبور کند، چراکه مد به‌دنبال اتحاد یک طبقه معین و تفکیک آن از سایر طبقات بوده و هست. مد و ابزار اولیه آن پوشاک نمایانگر ثروت فردی است که لباس را می‌پوشد. آنچه مردم می‌پوشند در نگاه اول گواه و نشانگر ثروت است. از نظر جامعه‌شناس و اقتصاددان امریکایی «وِبلن» آنچه گران نیست، بی‌ارزش و فرومایه است. حالا با این نظر جامعه‌شناسان چه می‌شود کرد؟ هرچند زمانی که آنها نظریات خود را به ثبت می‌رساندند هنوز اصطلاح «های کپی» در این سوی جهان ابداع نشده بود، وگرنه فکری هم برای تفهیم آن به جهانیان می‌کردند!

عکس‌ها: آیدا فریدی

چهارشنبه
۱۶ آذر ۱۴۰۱- ۱۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ - ۷ دسامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۲۱۶-پیاپی ۳۵۳۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

متوسط قیمت هر مترمربع خانه در تهران به ۴۶.۷ میلیون تومان رسید

اصابت ترکش‌های دلار به بازار مسکن

بررسی وضعیت بازار مسکن شهر تهران در هشتمین ماه از سال جاری تحرک نسبی این بازار را نشان می‌دهد که به افزایش ۶.۸ درصدی قیمت‌ها منجر شد و متوسط قیمت به ۴۶.۷ میلیون تومان در هر مترمربع رسید. این در حالی است که طی دو ماه قبل از آن بازار به ثبات نسبی رسیده بود و نرخ رشد ماهانه آن به ترتیب ۱.۱ و ۱.۲ درصد اعلام شد. ظاهرا فشار تقاضا برای واحدهای کوچک متراژ در مناطق جنوبی، پدیده غالب در این بازار است. شواهد حاکی از آن است که بخش قابل توجهی از متقاضیان سرمایه‌ای و مصرفی تحت تاثیر انتظارات تورمی و نوسانات نرخ ارز در آبان اقدام به خرید آپارتمان کرده‌اند.

تحرک بازار مسکن در دومین ماه از پاییز امسال در حالی رقم خورد که به دلیل پایان فصل جابه‌جایی انتظار رشد حدود ۷ درصد قیمت‌ها و ۴۸ درصد معاملات دور از ذهن بود؛ اما کارشناسان معتقدند نوسانات نرخ ارز، بخشی از سرمایه‌ها را به منظور محافظت در برابر تورم به سمت بازار ملک سوق داد.

بررسی وضعیت سالانه بازار مسکن شهر تهران از افزایش ۴۶ درصدی قیمت نسبت به آبان سال گذشته خبر می‌دهد که ۲ درصد پایین‌تر از تورم نقطه به نقطه و ۲ درصد بالاتر از تورم عمومی بود. این اولین بار در سال جاری است که قیمت‌ها در بازار مسکن از تورم عمومی فراتر می‌رود. بالا رفتن قیمت مسکن، تبعاتی را به دنبال دارد که خروج بخش قابل توجهی از تقاضای مصرفی و رکود ساخت و ساز از جمله این تبعات است. هم‌اکنون سهم واحدهای با عمر بنای کمتر از ۵ سال از کل معاملات ۲۸.۴ درصد است که کمترین میزان دست‌کم از ۸ سال اخیر تا کنون محسوب می‌شود.

گشتی در بازار

مناطق ۵، ۱۰، ۲، ۴، ۷ و ۸ به ترتیب جایگاه‌های اول تا ششم از نظر تعداد قراردادهای خرید و فروش مسکن شهر تهران را در اختیار دارند که بیش از نیمی از معاملات را در بین مناطق ۲۲ گانه در آبان ۱۴۰۱ به خود اختصاص دادند. منطقه یک نیز جایگاه هشتم را درخصوص سهم از معاملات به دست آورد. آبان پارسال میانگین قیمت هر متر خانه در منطقه یک ۷۲ میلیون و ۷۴۹ هزار تومان بوده که در حال حاضر به ۹۵ میلیون ۱۱۴ هزار تومان رسیده است. نرخ رشد ماهانه قیمت در این منطقه ۷.۶ درصد و رشد سالانه آن ۳۰.۷ درصد بوده که کمترین میزان افزایش قیمت را در هشت منطقه پرتقاضای تهران به ثبت رساند. در منطقه ۲ که جایگاه سوم را از نظر تعداد معاملات دارد متوسط قیمت مسکن از متری ۵۰ میلیون و ۳۸ هزار تومان در آبان سال گذشته به ۶۸ میلیون و ۳۲۰ هزار تومان در آبان ۱۴۰۱ رسیده است. در این منطقه با رشد ماهانه ۷.۳ درصد و رشد سالانه ۳۶.۵ درصد قیمت مواجه بوده‌ایم. در منطقه ۵ به عنوان پرمعامله‌ترین منطقه تهران در حال حاضر قیمت هر متر مسکن به طور میانگین ۵۶ میلیون و ۳۲۶ هزار تومان است که افزایش ۲.۶ درصد در مقایسه با ماه گذشته و ۴۷.۵ درصد در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته را نشان می‌دهد. قیمت مسکن در منطقه ۴ هم از ۳۴ میلیون و ۱۵۴ هزار تومان در آبان سال گذشته به ۵۲ میلیون و ۶۶۴ هزار تومان در آبان سال‌جاری رسیده که افزایش ۵۴ درصد را به ثبت رساند. طی یک ماه گذشته نیز قیمت مسکن در این منطقه افزایش ۱۳.۶ درصد را نشان داد. در مناطق ۷، ۱۰ و ۱۴ نیز به ترتیب میانگین قیمت مسکن ۴۳.۶ میلیون، ۳۳.۴ میلیون و ۳۴.۸ میلیون بوده است. میزان افزایش ماهانه و سالانه قیمت در منطقه ۷ به میزان ۴.۶ درصد و ۴۴.۶ درصد بود. در منطقه ۱۰ رشد قیمت در مقایسه با ماه گذشته ۴.۵ درصد و نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۶۰ درصد به ثبت رسید. میزان افزایش ماهانه و سالانه قیمت در منطقه ۱۴ به عنوان پنجمین منطقه پرتقاضا در بازار مسکن به ترتیب ۴.۴ درصد و ۴۷ درصد اعلام شد. اما در منطقه ۱۸ به عنوان ارزان‌ترین منطقه در بازار مسکن شهر تهران قیمت هر متر خانه از ۱۴ میلیون و ۵۱۹ هزار تومان در آبان سال گذشته به ۲۳ میلیون و ۹۳ هزار تومان در آبان امسال رسید. رشد ماهانه قیمت در منطقه ۱۸ به میزان ۸.۴ درصد و افزایش سالانه قیمت نیز ۵۹ درصد بوده است.

خرید مسکن با وام، هدف جدید خانه اولی‌ها

همزمان با خروج تقاضای سرمایه‌ای در بخش املاک میان‌متراژ و بزرگ، تقاضای مصرفی برای واحدهای کوچک متراژ در پایتخت با وام ۴۸۰ میلیون تومانی به‌تدریج در حال افزایش است. بررسی‌ها نشان می‌دهد دست کم سه نشانه از ترغیب متقاضیان مردد برای خرید آپارتمان کوچک متراژ عمدتا در مناطق پرمعامله در غرب، شرق و بخش‌هایی از جنوب تهران دیده می‌شود.

در هفته‌های اخیر تقاضا برای دریافت وام مسکن تا سقف ۴۸۰ میلیون تومانی از طریق خرید اوراق تسهیلات مسکن افزایش پیدا کرده که منجر به رشد نسبی نرخ آن شده است. دریافت وام عمدتا به قصد خرید آپارتمان کوچک متراژ انجام می‌شود. متقاضیان خانه اولی معمولا در مواقعی که بازار ملک به کف قیمتی نزدیک می‌شود از طریق دریافت وام، مبلغ رهن آپارتمان و پس‌انداز خود اقدام به خرید مسکن می‌کنند. هم‌اکنون نرخ هر برگ تسه حدود ۱۰۳ هزار تومان است. درحال‌حاضر، آرامش نسبی در بازار مسکن دیده می‌شود. نرخ رشد ماهیانه نرخ به صفر متمایل شده و معاملات به کمترین میزان خود در امسال رسیده است. از طرف دیگر به دلیل شرایط موجود جامعه انتظارات تورمی در بخش مسکن کاهش یافته و زمینه برای ورود تقاضای مصرفی فراهم است.

در همین حال واسطه‌های ملکی از توقف سرمایه‌گذاری در مناطق شمالی پایتخت خبر می‌دهند. رتبه‌ی منطقه یک از تعداد معاملات مسکن شهر تهران تنزل کرده است. سال ۱۳۹۷ در بحبوحه رونق بازار مسکن که با رشد تقاضای سرمایه‌ای همراه شد منطقه ۱ جایگاه پنجم را در تعداد معاملات داشت که هم‌اکنون به رتبه‌ی هشتم رسیده و در سوی مقابل، منطقه ۱۰ از جایگاه چهارم در سال ۱۳۹۷ به رتبه دوم ارتقا یافته است. ویژگی بارز آپارتمان‌های منطقه ۱۰ کوچک متراژ و ارزان نرخ بودن آن است. تجربه نشان می‌دهد در زمان استراحت بازار مسکن به‌تدریج فضا برای ورود تقاضای مصرفی فراهم می‌شود. رکود مسکن معمولا ۱۰ تا ۱۵ فصل طول می‌کشد. صرف‌نظر از ماه‌های اردیبهشت و خرداد امسال که به دلیل ایجاد انتظارات تورمی ناشی از اصلاح نظام یارانه‌ها بازار مسکن به تحرک رسید، از سال گذشته این بازار به رکود رسیده و در واقع شش فصل از رکود بازار ملک می‌گذرد. از طرف دیگر برخی فروشندگان واحدهای بزرگ متراژ و لوکس در ماه‌های اخیر آپارتمان‌های خود را با تخفیف عرضه می‌کنند. این در حالی است که بنا به گفته‌ی مشاوران املاک شهر تهران در آپارتمان‌های کوچک با مقداری رشد نرخ مواجه هستیم. درحال‌حاضر آپارتمان‌های با متراژ کمتر از ۸۰ متر مربع ۵۷ درصد معاملات را به خود اختصاص می‌دهند. ۵۶ درصد معاملات نیز با قیمتی کمتر از متوسط شهر (متری ۴۳.۷ میلیون تومان) انجام می‌شود. ۵۰ درصد خرید و فروش‌ها نیز به واحدهای با ارزش کمتر از ۳ میلیارد تومان اختصاص دارد.

سخن پایانی

یکی از عوارض منفی در بازار مسکن رشد هزینه‌های ساخت‌وساز است که باعث افزایش نرخ واحدهای نوساز شده است. این عامل می‌تواند در نرخ واحدهای با سن بنای کمتر از پنج سال تاثیر بگذارد. بر این اساس انتظار می‌رود رونق خرید و فروش از واحدهای قدیمی آغاز شود. درحال‌حاضر حجم فروش واحدهای بالای ۲۰ سال نسبت به سال گذشته ۶۱ درصد و در مقایسه با هشت سال قبل ۲۴۵ درصد افزایش یافته است. کارشناسان معتقدند بخشی از این رشد به نوسانات قیمت ارز برمی‌گردد، علت دیگر افزایش قیمت نهاده‌های ساختمانی است و مسئله بعدی به انجام نشدن کار خاصی در پروژه نهضت ملی مسکن بر می‌گردد که باعث انصراف متقاضیان از این پروژه شده و اثراتش در بازار مسکن بروز پیدا کرده است.

به علاوه اینکه به گفته کارشناسان شرایط ساخت‌وساز در کشور مساعد نیست. شواهد نیز حاکی از آن است اندک کارگاه‌های ساختمانی که در این مدت فعال بودند با نوسانات اخیر قیمت مصالح ساختمانی از جمله یونولیت و خدمات مرتبط با بخش ساخت‌وساز دچار مشکلاتی شده‌اند. پیداست وزارت راه و شهرسازی و وزارت صمت هم موضوع را چندان جدی نگرفته‌اند.

مناسبت

روزی به نام دانشجو

۱۶ آذر در تقویم ایران به نام روز دانشجو، نامگذاری شده است. این روز، به یاد سه دانشجو (مصطفی بزرگ‌نیا و احمد قندچی و مهدی شریعت‌رضوی) که هنگام اعتراض به دیدار رسمی ریچارد نیکسون معاون رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده امریکا و همچنین از سرگیری روابط ایران با بریتانیا، در تاریخ ۱۶ آذر ۱۳۳۲ در دانشگاه تهران کشته شدند، گرامی داشته می‌شود.

در دهه ۱۳۲۰ و اوایل دهه ۱۳۳۰، پس از سقوط حکومت رضاشاه پهلوی و ایجاد فضای بازتر، فعالیت‌های سیاسی در بین دانشجویان دانشگاه تهران افزایش یافت. در این دوران حزب توده، از نفوذ بسیاری در بین دانشجویان برخوردار بود چنان‌که بنا به گزارش‌های مختلف، بیش از نیمی از دانشجویان دانشگاه تهران عضو یا هوادار این حزب بودند.

اما در دوران نخست‌وزیری محمد مصدق و افزایش محبوبیت جبهه ملی در اوایل دهه ۱۳۳۰، محوریت این حزب در دانشگاه به چالش کشیده شد.

پس از وقوع کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، سازمان‌های سیاسی تشکیل دهنده جبهه ملی، برای دوره کوتاهی در یک ائتلاف ضعیف، تحت نام نهضت مقاومت ملی به مقاومت سیاسی دست زدند و تظاهرات‌ها و اعتصابهای پراکنده‌ای در پاییز همان سال در دانشگاه تهران و همچنین بازار، از جمله در تاریخ ۱۶ مهر و ۲۱ آبان، در اعتراض به محاکمه مصدق برگزار شد.

چند هفته پس از این وقایع، اعلام شد روابط ایران و بریتانیا که در زمان نخست‌وزیری مصدق قطع شده بود؛ از سر گرفته خواهد شد و ریچارد نیکسون نایب ریاست جمهوری وقت امریکا برای دیدار رسمی به ایران خواهد آمد.

این موضوع بهانه لازم برای اعتراضات را فراهم کرد و در ۱۶ آذر به سفارش نهضت مقاومت ملی، دانشجویان فعال به سخنرانی در کلاس‌ها پرداختند و ناآرامی تمامی محوطه دانشگاه تهران را فرا گرفت. دولت وقت برای پیشگیری از هرگونه اقدام بعدی تصمیم به سرکوب اعتراضات گرفت.

سربازان و نیروهای ویژه ارتشی پس از هجوم به دانشگاه، به کلاسهای درس حمله کرده و صدها دانشجو را بازداشت و زخمی نمودند. نیروهای امنیتی در دانشکده فنی، اقدام به شلیک تیر کردند که موجب مرگ سه دانشجوی این دانشکده شد.

فردای آن روز نیکسون به ایران آمد و دکترای افتخاری در رشته حقوق را در دانشگاه تهران که در اشغال مشهود نیروهای نظامی بود، دریافت کرد.

وقایع آذر ۱۳۳۲، نمایانگر واکنش دولت کودتا به فعالیت‌های دانشجویی بود و به دنبال آن سرکوب نظام‌مند تمامی اشکال دیگر مخالفت‌ها، روی داد. ۱۶ آذر، توسط کنفدراسیون دانشجویان ایرانی خارج از کشور که مرکز اجتماع و مباحثه مخالفان حکومت پهلوی در خارج از ایران بود، روز دانشجو نامیده شد.

دانشجویان پس از آن، هر سال در این روز اعتصاب‌های دانشجویی به راه می‌انداختند و در واقع ۱۶ آذرماه به معیار خوبی برای ارزیابی میزان نفرت از حکومت استبدادی و توانایی و نفوذ مخالفان در بین روشنفکران، تبدیل شد. این روز از آن زمان، همچنان از اهمیت تاریخی برجسته‌ای در ایران برخوردار بوده‌است.

منبع: ویکی‌پدیا

گزارش خبری

لزوم تفکیک بودجه ارزی از ریالی

برداشت‌های گاه و بیگاه دولت‌ها از صندوق توسعه ملی چند سالی است که تبدیل به یک رویه شده است. موضوعی که با فلسفه ایجاد صندوق توسعه ملی در تناقض است. کارشناسان اقتصادی معتقدند برای جلوگیری از این رفتار، باید بودجه ارزی از ریالی تفکیک شود.

بر اساس اعلام مهدی غضنفری رئیس صندوق توسعه ملی، این صندوق از زمان تاسیس در ۱۰ سال گذشته، ۱۴۵ میلیارد دلار ورودی داشته است که نیمی از آن با مجوزهای خاص در اختیار دولت‌ها قرار گرفته است. همچنین ۴۰ میلیارد دلار نیز به بخش خصوصی و بخش‌های عمومی غیردولتی تخصیص پیدا کرده است. همچنین به دستور مجلس شورای اسلامی ، ۹ میلیارد دلار از دارایی این صندوق نیز به ریال تبدیل شده است که این اقدام منجر به زیان ۷ میلیارد دلاری صندوق شد.

به گفته وی، بر همین مبنا نیز نرخ بازدهی صندوق توسعه ملی با توجه به زیانی که به آن اشاره شد، صفر است. اما نرخ بازدهی صندوق‌های مشابه در سایر کشورها به طور متوسط حدود ۶ درصد است.

ابهامات تفکیک

کامران ندری کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه جداسازی بودجه ارزی و ریالی از پیشنهاداتی است که در یکی دو سال گذشته ازسوی کارشناسان اقتصادی مطرح شده و نقدونظرهایی به‌دنبال داشته است گفت: به‌تازگی نیز مباحثی پیرامون اجرای طرحی موسوم به تفکیک بودجه ارزی در رسانه‌ها مطرح شده که از آن به‌عنوان پیشنهادی جدید یاد می‌شود، در حالی که این طرح پیش‌تر نیز مطرح شد اما درباره اجرایی بودن آن تردیدهایی وجود دارد. البته این طرح تقریبا هیچ گاه به‌شکل دقیق مورد مطالعه قرار نگرفته اما به‌طور کلی مورد اقبال هم نبوده است؛ هرچند اگر پیشنهاددهندگان برخی ابهامات را روشن کنند، شاید بتوان روی عملیاتی بودنش به بحث و گفت‌وگو نشست.

وی افزود: مسئله‌ای که در صورت اجرای این طرح اتفاق خواهد افتاد جدا شدن دو بودجه ارزی و ریالی است؛ در واقع باید دو بودجه تقدیم مجلس شود که یکی ارزی و دیگری ریالی خواهد بود. برای اجرای این سناریو در گام نخست درآمدهای نفتی باید پیش از آنکه وارد خزانه شوند، پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی و شرکت نفت، در قالب یک بودجه مجزا به مجلس شورای اسلامی تقدیم شود تا نمایندگان تعیین کنند که تتمه درآمدهای ارزی به چه شکل در اختیار دولت قرار گیرد. یکی از اصلی‌ترین ابهامات در زمینه این طرح زمانی مطرح می‌شود که بدانیم دولت مصارف ارزی چندانی ندارد که مجلس بخواهد درآمد عظیم نفت را در قالب یک بودجه ارزی بودجه‌بندی و تصویب کند.

ندری ضمن بیان این مطلب افزود: درباره درآمدهای ریالی که ابهامی وجود ندارد زیرا دولت از محل مالیات و... درآمدهایی را کسب می‌کند که همه آن باید در قالب بودجه به مجلس ارائه شود تا باتوجه به این درآمدها هزینه‌های سالانه دولت را تعیین کنند. باید توجه داشت دولت تا امروز از دلارهای نفتی برای تامین کسری بودجه خود استفاده و با استمداد از بانک مرکزی این منابع را به ریال تبدیل کرده که بسیاری این سازکار را عامل اصلی تورم می‌دانند. حال اگر بودجه‌های ارزی و ریالی از یکدیگر جدا شوند اتفاق خاصی رخ نمی‌دهد، زیرا دولت دست آخر باز هم ناچار است از بانک مرکزی بخواهد که دلار را به ریال تبدیل کند تا اینکه بتواند از زیر بار قرض خارج شود.

به گفته این کارشناس بانکی، اساتیدی که این پیشنهاد را مطرح کرده‌اند باید به این ایرادها هم پاسخ بدهند تا روشن شود که چگونه می‌توان از طریق اجرای این برنامه تورم را مهار کرد؟ برخی موضوع عجیبی را مطرح می‌کنند و آن هم فروش مستقیم دلار به مردم است تا از این راه دیگر بانک مرکزی وارد ماجرا نشود اما باید توجه داشت این برنامه پیشنهادی تماما با قانون اساسی کشورمان در تضاد و تعارض است، زیرا نفت جزو انفال محسوب می‌شود و نمی‌توانیم هر کاری را که صلاح می‌دانیم با آن انجام دهیم.

ندری افزود: هزینه دولت‌ها غالبا ریالی است و دولت باید منابع درآمدی برای‌شان تعریف کند، برای مثال بخش اعظمی از بودجه عمرانی کشورمان باید به ریال پرداخت شود که دقیقا مشکل از همین جا آغاز می‌شود و دولت‌ها دست به دامان بانک مرکزی می‌شوند تا دلارهای نفتی را از دولت بخرد. همین مسئله باعث می‌شود بانک مرکزی مجبور به انتشار پول شود تا این منابع ارزی را تبدیل به ریال کند. وی گفت: البته در یک حالت ممکن است این کار عملیاتی به‌نظر برسد و آن هم دلاریزه کردن اقتصاد است؛ به این معنا که ما اقدام به جایگزین کردن دلار به‌عنوان پول ملی کنیم که همان سازکار دلاریزاسیون نامیده می‌شود.

خطای راهبردی

وحید شقاقی شهری کارشناس اقتصادی نیز در گفت‌وگو با مهر، گفت: با توجه به عدم تفکیک بودجه ریالی از ارزی و عدم مهار کسری بودجه، صندوق توسعه ملی تبدیل به قلکی شد که هر بار دولت نیاز به پول داشت گوشه چشمی به صندوق انداخت.

وی افزود: بنابراین تا زمانی که نظام بودجه ریزی کشور با یک اصلاح اساسی مواجه نشود و بودجه ریالی و ارزی یکی باشند، دولت‌ها همچنان نسبت به برداشت از صندوق توسعه ملی اقدام خواهند کرد.

شقاقی شهری با بیان اینکه صندوق توسعه ملی برای نسل‌های آینده است، تصریح کرد: برداشت از صندوق توسعه ملی و تغییر ماهیت این صندوق در ایران در حالی‌است که کشورهای نفتی دیگر همچون نروژ نیز صندوق‌های مشابه صندوق توسعه ملی دارند؛ درحال‌حاضر صندوق ثروت نروژی بالغ بر ۱.۵ تریلیون دلار ارزش دارد و از سال ۱۹۹۰ به این سو نروژ با استفاده از منابع صندوق، در کشورهای در حال توسعه، سهام شرکت‌های بزرگ و پروژه‌های کلان سرمایه‌گذاری می‌کند.

وی ادامه داد: در واقع نروژ علاوه بر اینکه به صندوق ثروت خود دست درازی نمی‌کند و درآمدهای نفتی خود را در آن پس انداز می‌کند، منابع آن را سودآور نیز کرده است و از طریق سرمایه‌گذاری‌های مختلف، سودهای کلانی به‌دست آورده است و روز به روز صندوق خود را سودآورتر می‌کند.

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه صندوق توسعه ملی در مقایسه با صندوق‌های مشابه خارجی عملکرد مناسبی ندارد، گفت: در حالی که کارکرد صندوق توسعه ملی در ایران نیز باید همچون صندوق ثروت نروژ بود اما می‌بینیم که محلی برای خرج کردن در بخش‌های مربوط به هزینه‌های جاری کشور شده و در واقع ماهیت سرمایه‌گذاری و سودآوری و بازدهی خود را از دست داده است.

این کارشناس اقتصادی در مورد برداشت از صندوق توسعه ملی برای هزینه‌های جاری، گفت: مسیر به طور کلی مسیر اشتباه و بیراهه‌ای است؛ هزینه‌های جاری سیری ناپذیر هستند و هر چقدر هم هزینه‌های جاری را بپردازیم باز هم عطش برای دریافت بیشتر دارند. بنابراین باید گفت که رفتار ما با صندوق توسعه ملی یک خطای راهبردی است و دولت همچنان هر جا کم می‌آورد به دلایل مختلف از صندوق توسعه ملی برداشت می‌کند.